

2024/1143

23.4.2024.

UREDBA (EU) 2024/1143 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 11. travnja 2024.

**o oznakama zemljopisnog podrijetla za vino, jaka alkoholna pića i poljoprivredne proizvode, te
zajamčeno tradicionalnim specijalitetima i neobveznim izrazima kvalitete za poljoprivredne
proizvode, izmjeni uredaba (EU) br. 1308/2013, (EU) 2019/787 i (EU) 2019/1753 te stavljanju izvan
snage Uredbe (EU) br. 1151/2012**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 43. stavak 2. i prvi stavak članka 118.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija ⁽²⁾,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽³⁾,

budući da:

- (1) Unija je tijekom godina uspostavila sustave kvalitete za proizvode s prepoznatljivim specifičnim svojstvima, kojima su obuhvaćene oznake zemljopisnog podrijetla za vino, jaka alkoholna pića i poljoprivredne proizvode, uključujući prehrambene proizvode, kao i zajamčeno tradicionalni specijaliteti i neobvezni izrazi kvalitete za poljoprivredne proizvode, uključujući prehrambene proizvode.
- (2) U europskom zelenom planu, koji je Komisija predstavila u svojoj komunikaciji od 11. prosinca 2019., među politikama za preobrazbu Unijina gospodarstva radi održive budućnosti navedeno je osmišljavanje pravednog, održivog, zdravijeg i okolišno prihvatljivijeg prehrambenog sustava koji je dostupan svima („od polja do stola”).
- (3) Oznake zemljopisnog podrijetla mogu imati važnu ulogu u pogledu održivosti, među ostalim u kružnom gospodarstvu, čime bi se povećala njihova baštinska vrijednost i tako ojačala njihova uloga u okviru nacionalnih i regionalnih politika kako bi se ispunili ciljevi europskog zelenog plana.
- (4) U komunikaciji Komisije od 20. svibnja 2020. naslovljenoj „Strategija ‚od polja do stola‘ za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav” pozvalo se na prelazak na održive prehrambene sustave te na jačanje zakonodavnog okvira za oznake zemljopisnog podrijetla i uključivanje specifičnih kriterija održivosti. Komisija se u toj komunikaciji obvezala da će, kao i drugi akteri, ojačati položaj proizvođača proizvoda s oznakama zemljopisnog podrijetla, njihovih zadruga i organizacija proizvođača u lancu opskrbe hranom. Naglasak bi trebalo staviti na male proizvođače, osobito one koji najbolje čuvaju tradicionalne vještine, znanje i iskustvo.
- (5) U komunikaciji od 25. studenoga 2020. naslovljenoj „Iskorištavanje inovacijskog potencijala EU-a – Akcijski plan za intelektualno vlasništvo za oporavak i otpornost EU-a” Komisija se obvezala razmotriti načine za jačanje, modernizaciju, pojednostavnjenje i bolju zaštitu oznaka zemljopisnog podrijetla za poljoprivredne proizvode, vino i jaka alkoholna pića.

⁽¹⁾ SL C 443, 22.11.2022., str. 116.

⁽²⁾ SL C 79, 2.3.2023., str. 74.

⁽³⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 28. veljače 2024. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 26. ožujka 2024.

- (6) Kvaliteta i raznovrsnost proizvodnje vina i jakih alkoholnih pića te poljoprivredne i prehrambene proizvodnje u Uniji njezine su velike prednosti, koje proizvođačima iz Unije pružaju konkurentsku prednost i uvelike doprinose Unijinoj živućoj kulturnoj i gastronomskoj baštini. Za to su zaslužne vještine i odlučnost proizvođača iz Unije koji održavaju tradicije i raznolikost kulturnih identiteta kao dio Unijine baštine te istodobno uvažavaju razvoj novih proizvodnih metoda i materijala, zbog čega su tradicionalni proizvodi Unije postali simbol kvalitete.
- (7) Građani i potrošači Unije sve više zahtijevaju kvalitetne, tradicionalne i dostupne proizvode koji imaju specifične značajke i svojstva koja se mogu pripisati njihovoj podrijetlu i načinu njihove proizvodnje. Osim toga, zainteresirani su za održavanje raznolikosti i sigurnosti opskrbe poljoprivredne i prehrambene proizvodnje u Uniji. Time se stvara potražnja za vinima, jakim alkoholnim pićima i poljoprivrednim proizvodima, uključujući prehrambene proizvode, s prepoznatljivim specifičnim svojstvima, osobito onima povezanim s njihovim zemljopisnim podrijetlom. Građani i potrošači sve su svjesniji uvjeta proizvodnje koji su oblikovali ugled i identitet takvih proizvoda.
- (8) Kvalitetni proizvodi jedno su od najvećih bogatstava Unije, i za njezino gospodarstvo, ali i za njezin kulturni identitet. Ti su proizvodi najsnažniji predstavnici oznake „proizvedeno u EU-u”, koja je prepoznatljiva u cijelom svijetu, te omogućuju rast i čuvaju baštinu Unije. Vina, jaka alkoholna pića i poljoprivredni proizvodi, uključujući prehrambene proizvode, bogatstvo su Unije koje je potrebno dodatno ojačati i zaštititi.
- (9) Građani i potrošači očekuju da se svaka oznaka zemljopisnog podrijetla i sustav kvalitete temelji na pouzdanom mehanizmu provjere i kontrole, neovisno o tome je li proizvod podrijetlom iz Unije ili treće zemlje.
- (10) Zaštita fizičkih osoba tijekom obrade osobnih podataka temeljno je pravo. Uredbom (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾ utvrđuju se pravila o zaštiti fizičkih osoba u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka. Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾ primjenjuje se na obradu osobnih podataka koju provode države članice u okviru relevantnih postupaka. Potrebno je jasno definirati uloge Komisije i država članica u vezi s obradom osobnih podataka u postupcima za koje su nadležne kako bi se osigurala visoka razina zaštite.
- (11) Kao opće načelo i kako bi se u što manjoj mjeri otkrivali osobni podaci, dokumenti koje treba podnijeti tijekom relevantnih postupaka ne bi trebali sadržavati osobne podatke. Ako to nije moguće, informacije koje bi mogle sadržavati osobne podatke, kao što su podaci za kontakt fizičkih osoba, trebale bi se dostavljati u specifičnim zasebnim dokumentima.
- (12) Za potrebe ove Uredbe, imena i prezimena fizičkih osoba i povezani podaci za kontakt mogli bi se pojaviti u dokumentima koje obrađuju Komisija i države članice tijekom postupaka utvrđenih ovom Uredbom. Osobni podaci mogli bi se, iako rijetko, pojaviti u postupcima za registraciju, izmjenu ili poništenje oznaka zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnih specijaliteta. To se može dogoditi i na razini država članica i na razini Komisije ako naziv dotične skupine proizvođača ili podnositelja prigovora sadržava ime fizičke osobe. Osobni podaci mogli bi se pojaviti i kao dio naziva priznatih skupina proizvođača. Takvi se podaci obrađuju u vezi s određivanjem tih skupina i uključivanjem njihovih naziva u registar oznaka zemljopisnog podrijetla Unije. Osobni podaci mogu se pojaviti i kao dio naziva delegiranih tijela i tijela za certificiranje proizvoda te fizičkih osoba kojima su delegirane određene zadaće službenih kontrola. Takvi se podaci obrađuju u kontekstu postupaka kontrole za oznake

⁽⁴⁾ Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).

⁽⁵⁾ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka), (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalne specijalitete, na razini država članica i na razini Komisije. S druge strane, veća je vjerojatnost da će se osobni podaci pojaviti kao dio naziva gospodarskih subjekata kojima je odobreno prijelazno razdoblje u postupku registracije ili izmjene oznake zemljopisnog podrijetla odnosno zajamčeno tradicionalnog specijaliteta, na razini država članica i na razini Komisije. Osobni podaci mogli bi se pojaviti i kao dio naziva proizvođača uvrštenih na popis gospodarskih subjekata i u alatu za izdavanje potvrde o sukladnosti sa specifikacijom proizvoda, koju države članice obrađuju u postupcima kontrole za oznake zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalne specijalitete. Komisija i države članice stoga bi mogle biti obvezne obrađivati informacije koje sadržavaju osobne podatke, osobito imena fizičkih osoba i s njima povezane podatke za kontakt.

- (13) Kad god Komisija i države članice smatraju da je potrebno obrađivati osobne podatke u skladu s ovom Uredbom, takva je obrada opravdana javnim interesom. Pravilno provođenje postupaka za registraciju, izmjenu ili poništenje oznaka zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnih specijaliteta te postupaka kontrole u okviru ove Uredbe i uredba (EU) br. 1308/2013 ⁽⁶⁾ i (EU) 2019/787 ⁽⁷⁾ Europskog parlamenta i Vijeća potrebno je za pravilno funkcioniranje sustava za zaštitu oznaka zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnih specijaliteta. Ti su postupci javne prirode. Informacije o dotičnim subjektima potrebne su kako bi se utvrdile njihove odgovornosti u postupcima te osiguralo pošteno tržišno natjecanje i jednaki uvjeti među gospodarskim subjektima. Nadalje, u nekim je slučajevima obrada naziva proizvođača i skupina proizvođača neophodna kako bi ostvarili svoje interese ili uživali svoja prava. Obrada osobnih podataka može se odvijati u vezi s odobravanjem prijelaznog razdoblja od strane država članica ili Komisije tijekom postupka registracije ili izmjene oznake zemljopisnog podrijetla odnosno zajamčeno tradicionalnog specijaliteta, u vezi s određivanjem priznatih skupina proizvođača i uključivanjem njihovih naziva u registar oznaka zemljopisnog podrijetla Unije, u vezi sa sastavljanjem popisa proizvođača proizvoda označenih oznakom zemljopisnog podrijetla koji vode države članice te u vezi s uspostavom i funkcioniranjem sustava za izdavanje potvrda o sukladnosti sa specifikacijom proizvoda. U svim tim slučajevima obrada osobnih podataka provodi se u javnom interesu, a u nekim slučajevima i u interesu ispitanika.
- (14) Općenito, u skladu s ovom Uredbom, informacije koje mogu sadržavati osobne podatke obično se obrađuju u obliku digitalnih ili papirnatih dokumenata koji se mogu razmjenjivati između država članica i Komisije ili između država članica i dotičnih proizvođača ili osoba odnosno arhivirati. Takve se informacije ne otkrivaju trećim stranama niti se objavljuju. Međutim, u slučaju postupaka prigovora, kako bi podnositelj zahtjeva i podnositelj prigovora stupili u kontakt radi započinjanja savjetovanja i postizanja dogovora, Komisija obično šalje podatke za kontakt druge strane. Ako se podnositelj zahtjeva ili podnositelj prigovora identificira nazivom koji sadržava ime fizičke osobe, ime i podaci za kontakt osobni su podaci koje je potrebno priopćiti trećoj strani. Usto, kako bi se pravilno ostvarili ciljevi postupka prigovora, podnositelj zahtjeva trebao bi biti upoznat sa svim informacijama koje je podnositelj prigovora dostavio kako bi opravdao svoj prigovor na registraciju, izmjenu ili poništenje. Osim toga, imena podnositelja zahtjeva za izmjenu, osoba koje traže poništenje, skupina proizvođača, pojedinačnih proizvođača i korisnika prijelaznog razdoblja objavljuju se ili obznanjuju. Ako su osobni podaci dio tih imena, trebali bi se objaviti i ti osobni podaci. U slučaju postupaka za odobrenje izmjene na razini Unije, ime podnositelja zahtjeva treba objaviti u *Službenom listu Europske unije* kako bi se potencijalnom podnositelju prigovora omogućilo da ospori njegov interes za podnošenje zahtjeva za izmjenu na razini Unije. U slučaju postupaka za poništenje, ako poništenje zahtijeva fizička ili pravna osoba s poslovnim nastanom ili boravištem u trećoj zemlji, ime fizičke ili pravne osobe koja traži poništenje objavljuje se kako bi se identificirale osobe koje su pokrenule postupak za poništenje i kako bi se potencijalnom podnositelju prigovora omogućilo da ospori njihov legitimni interes za traženje poništenja. U slučaju postupaka za standardnu izmjenu, ako je standardnu izmjenu priopćila fizička ili pravna osoba s poslovnim nastanom ili boravištem u trećoj zemlji, ime te osobe objavljuje se ili obznanjuje. Pri unosu informacija u registar oznaka zemljopisnog podrijetla Unije naziv priznate skupine proizvođača trebao bi se objaviti u tom registru radi

⁽⁶⁾ Uredba (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 (SL L 347, 20.12.2013., str. 671.).

⁽⁷⁾ Uredba (EU) 2019/787 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o definiranju, opisivanju, prezentiranju i označavanju jakih alkoholnih pića, upotrebi naziva jakih alkoholnih pića u prezentiranju i označavanju drugih prehrambenih proizvoda, zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla za jaka alkoholna pića, upotrebi etilnog alkohola i destilata poljoprivrednog podrijetla u alkoholnim pićima te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 110/2008 (SL L 130, 17.5.2019., str. 1.).

transparentnosti i kako bi se toj skupini omogućilo da dokaže svoj status priznate skupine proizvođača za dotičnu oznaku zemljopisnog podrijetla. U slučaju da države članice objave imena delegiranih tijela i fizičkih osoba kojima su delegirane zadaće službenih kontrola u pogledu oznaka zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnih specijaliteta podrijetlom s njihova državnog područja, te u slučaju da Komisija objavi nazive tijela za certificiranje proizvoda u pogledu oznaka zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnih specijaliteta podrijetlom iz trećih zemalja, ti se nazivi objavljuju kako bi se omogućila potpuna transparentnost postupaka kontrole. U slučaju uredbe Komisije ili nacionalnog akta kojim se proizvođaču odobrava prijelazno razdoblje kako bi se dopustila upotreba oznake zemljopisnog podrijetla ili zajamčeno tradicionalnog specijaliteta, naziv tog proizvođača trebalo bi navesti u toj uredbi Komisije ili nacionalnom aktu i objaviti ga kako bi se tom proizvođaču omogućilo ostvarivanje prava koja su mu dodijeljena i osigurali jednaki uvjeti. Unutar tog okvira i radi pravilne provedbe postupaka predviđenih ovom Uredbom te u skladu s uredbama (EU) 2016/679 i (EU) 2018/1725, državama članicama i Komisiji trebalo bi dopustiti otkrivanje takvih osobnih podataka trećim stranama ili njihovu objavu.

- (15) Dokumentaciju koja se odnosi na registraciju oznake zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnog specijaliteta, u digitalnom ili papirnatom obliku, trebalo bi čuvati u razdoblju od deset godina nakon poništenja registracije, kako bi se osiguralo očuvanje povijesnih informacija i omogućila usporedba s mogućim kasnijim zahtjevima koji se odnose na iste ili slične nazive. Ako su osobni podaci dio te dokumentacije, i oni bi se trebali očuvati.
- (16) Za potrebe primjene Uredbe (EU) 2018/1725 Komisija je tijelo kod kojeg ispitanik može ostvarivati povezana prava slanjem primjedbi, postavljanjem pitanja, iznošenjem nedoumica ili podnošenjem pritužbe u vezi s prikupljanjem i upotrebom osobnih podataka. Stoga bi trebalo pojasniti da se Komisija smatra voditeljem obrade u smislu Uredbe (EU) 2018/1725 kad je riječ o obradi osobnih podataka u postupcima za koje je nadležna na temelju ove Uredbe, uredba (EU) br. 1308/2013 i (EU) 2019/787 te određaba donesenih na temelju ove Uredbe i tih uredba. Pri održavanju i ažuriranju registra oznaka zemljopisnog podrijetla Unije Ured Europske unije za intelektualno vlasništvo („EUIPO”) trebao bi djelovati kao izvršitelj obrade. EUIPO ne bi trebao imati diskrecijsko pravo utjecati na svrhu i ključne elemente obrade osobnih podataka.
- (17) Za potrebe primjene Uredbe (EU) 2016/679 nadležna tijela države članice tijela su kod kojih ispitanik može ostvarivati povezana prava slanjem primjedbi, postavljanjem pitanja, iznošenjem nedoumica ili podnošenjem pritužbe u vezi s prikupljanjem i upotrebom osobnih podataka. Stoga bi trebalo pojasniti da se države članice smatraju voditeljima obrade u smislu Uredbe (EU) 2016/679 kad je riječ o obradi osobnih podataka u postupcima za koje su nadležne na temelju ove Uredbe, uredba (EU) br. 1308/2013 i (EU) 2019/787 te određaba donesenih na temelju ove Uredbe i tih uredba.
- (18) Osiguravanje jednakog priznavanja i zaštite prava intelektualnog vlasništva u cijeloj Uniji u vezi s nazivima zaštićenima u Uniji prioritet je koji se može djelotvorno ostvariti samo na razini Unije. Stoga je u pravu Unije potrebno osigurati jedinstven i iscrpan sustav oznaka zemljopisnog podrijetla. Oznake zemljopisnog podrijetla kolektivno su pravo koje imaju svi prihvatljivi proizvođači na određenom području koji se žele pridržavati specifikacije proizvoda.
- (19) Proizvođači koji djeluju kolektivno imaju veće ovlasti od pojedinačnih proizvođača i preuzimaju kolektivnu odgovornost za upravljanje svojim oznakama zemljopisnog podrijetla, među ostalim odgovarajući na potražnju društva za proizvodima iz održive proizvodnje. Slično tomu, kolektivnom organizacijom proizvođača proizvoda označenih oznakom zemljopisnog podrijetla može se u većoj mjeri zajamčiti pravedna raspodjela dodane vrijednosti među akterima u lancu opskrbe kako bi se proizvođačima osigurali pravedni prihodi, kojima pokrivaju svoje troškove i koji im omogućuju dodatna ulaganja u kvalitetu i održivost svojih proizvoda. Upotrebom oznaka zemljopisnog podrijetla proizvođače se pravedno nagrađuje za njihov trud u proizvodnji raznovrsnih i kvalitetnih proizvoda. Istodobno, to može biti korisno za ruralno gospodarstvo, posebno na područjima s prirodnim ili drugim posebnim ograničenjima, kao što su planinska područja i udaljene regije, uključujući najudaljenije regije, u kojima poljoprivredni sektor čini znatan dio gospodarstva, a troškovi su proizvodnje visoki. Na taj način sustavi kvalitete mogu doprinijeti politici ruralnog razvoja i politici tržišne i dohodovne potpore zajedničke poljoprivredne politike („ZPP”) te ih nadopuniti. Posebno mogu doprinijeti razvoju u poljoprivrednom sektoru, osobito u područjima u nepovoljnom položaju. U komunikaciji Komisije od 30. lipnja 2021. naslovljenoj „Dugoročna vizija za ruralna

područja EU-a – Do 2040. ostvariti jača, povezana, otporna i prosperitetna ruralna područja” prepoznata je ključna uloga oznaka zemljopisnog podrijetla među vodećim inicijativama za promicanje ruralnih područja radi njihova doprinosa blagostanju, gospodarskoj diversifikaciji i razvoju ruralnih područja te snažnoj povezanosti proizvoda i njegova teritorijalnog podrijetla. Okvir Unije kojim se oznake zemljopisnog podrijetla štite upisom u registar na razini Unije potiče razvoj poljoprivrednog sektora jer njegov ujednačeniji pristup osigurava pošteno tržišno natjecanje među proizvođačima proizvoda koji nose takve oznake i povećava vjerodostojnost proizvoda iz perspektive potrošača. Cilj je sustava oznaka zemljopisnog podrijetla potrošačima omogućiti donošenje informiranijih odluka o kupnji te im putem označivanja i oglašavanja pomoći da ispravno identificiraju njihove proizvode na tržištu.

- (20) Jedinstven i iscrpan sustav oznaka zemljopisnog podrijetla trebao bi znatno doprinijeti većoj osviještenosti, prepoznavanju i razumijevanju potrošača, i u Uniji i u trećim zemljama, kad je riječ o simbolima, oznakama i kraticama kojima se dokazuje sudjelovanje u Unijinim sustavima kvalitete i njihova dodana vrijednost. Tim bi se sustavom moglo ojačati i olakšati, na temelju Uredbe (EU) br. 1144/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁸⁾, promicanje proizvoda označenih oznakama zemljopisnog podrijetla.
- (21) Oznake zemljopisnog podrijetla, kao tip prava intelektualnog vlasništva, pomažu gospodarskim subjektima i poduzećima da vrednuju svoju nematerijalnu imovinu. Kako bi se izbjeglo stvaranje nepoštenih uvjeta tržišnog natjecanja i održalo unutarnje tržište, svaki bi proizvođač, uključujući proizvođače iz trećih zemalja, trebao moći upotrebljavati registrirani naziv i stavljati na tržište proizvode označene oznakama zemljopisnog podrijetla u cijeloj Uniji i u električnoj trgovini, pod uvjetom da dotični proizvod ispunjava zahtjeve odgovarajuće specifikacije i da je taj proizvođač obuhvaćen sustavom kontrola. S obzirom na iskustvo stečeno provedbom uredaba (EU) br. 1308/2013 i (EU) 2019/787 te Uredbe (EU) br. 1151/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁹⁾, potrebno je riješiti određena pravna pitanja, pojasniti i pojednostavniti određena pravila te racionalizirati postupke.
- (22) Za potrebe reguliranja oznaka zemljopisnog podrijetla za poljoprivredne i prehrambene proizvode primjereno je definirati te poljoprivredne i prehrambene proizvode tako da se uzme u obzir međunarodni regulatorni okvir, odnosno Sporazum o poljoprivredi Svjetske trgovinske organizacije (WTO), poštujući pritom područje primjene poljoprivrednih proizvoda kako su navedeni u Prilogu I. Ugovoru o funkcioniranju Europske unije (UFEU). Stoga bi trebalo uputiti na kombiniranu nomenklaturu utvrđenu Uredbom Vijeća (EEZ) br. 2658/87 ⁽¹⁰⁾. Poljoprivredni i prehrambeni proizvodi stoga bi trebali uključivati proizvode obuhvaćene područjem primjene poglavlja od 1. do 23. kombinirane nomenklature, uključujući proizvode navedene u Prilogu I. ovoj Uredbi.
- (23) Unijina politika kvalitete trebala bi doprinijeti omogućivanju prijelaza na održiv prehrambeni sustav i odgovoriti na društvene zahtjeve za održivim te okolišno i klimatski prihvatljivim metodama proizvodnje kojima se osigurava dobrobit životinja i koje su resursno učinkovite te društveno i etički odgovorne. Proizvođače proizvoda označenih oznakama zemljopisnog podrijetla trebalo bi poticati da se pridržavaju održivih praksi koje obuhvaćaju okolišne, socijalne i gospodarske ciljeve koji nadilaze obvezne standarde. Takve prakse trebale bi se utvrditi u specifikaciji proizvoda ili u sklopu zasebne inicijative. Održive prakse uključene u specifikaciju proizvoda trebale bi se odnositi na barem jednu od tri glavne vrste održivosti: odnosno okolišnu, socijalnu i gospodarsku.
- (24) Održive prakse trebale bi doprinositi jednom okolišnom, socijalnom ili gospodarskom cilju ili više njih. Okolišni ciljevi trebali bi uključivati ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu njima, očuvanje i održivu upotrebu tla, krajobraza, vode i prirodnih resursa, očuvanje bioraznolikosti, rijetkog sjemena, lokalnih pasmina i biljnih sorti, promicanje kratkih lanaca opskrbe te upravljanje dobrobiti životinja i njezino promicanje. Socijalni ciljevi trebali bi uključivati poboljšanje uvjeta rada i zapošljavanja, kao i kolektivnog pregovaranja, socijalne zaštite i sigurnosnih standarda, te privlačenje i podupiranje mladih i novih proizvođača proizvoda označenih oznakom zemljopisnog podrijetla kako bi se olakšao proces generacijske obnove te omogućili solidarnost i prijenos znanja među

⁽⁸⁾ Uredba (EU) br. 1144/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2014. o mjerama informiranja i promocije u vezi s poljoprivrednim proizvodima koje se provode na unutarnjem tržištu i u trećim zemljama te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 3/2008 (SL L 317, 4.11.2014., str. 56.).

⁽⁹⁾ Uredba (EU) br. 1151/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. studenoga 2012. o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode (SL L 343, 14.12.2012., str. 1.).

⁽¹⁰⁾ Uredba Vijeća (EEZ) br. 2658/87 od 23. srpnja 1987. o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i o Zajedničkoj carinskoj tarifi (SL L 256, 7.9.1987., str. 1.).

generacijama. Gospodarski ciljevi trebali bi uključivati jamčenje stabilnog i pravednog dohotka i snažnog položaja u cijelom lancu vrijednosti za proizvođače proizvoda označenih oznakom zemljopisnog podrijetla, povećanje gospodarske vrijednosti proizvoda označenih oznakom zemljopisnog podrijetla i preraspodjelu dodane vrijednosti duž lanca vrijednosti, doprinos diversifikaciji ruralnog gospodarstva i lokalnom razvoju, uključujući zapošljavanje u poljoprivredi, te očuvanju ruralnih područja.

- (25) Kako bi se osigurala vidljivost napora koje proizvođači proizvoda označenih oznakama zemljopisnog podrijetla ulažu u održivost, skupine proizvođača ili priznate skupine proizvođača mogu sastavljati izvješća o održivosti u kojima priopćavaju održive prakse koje primjenjuju u proizvodnji dotičnog proizvoda. Komisija bi trebala objavljivati ta izvješća.
- (26) Unija već neko vrijeme nastoji pojednostavniti regulatorni okvir ZPP-a. Postupci za izmjenu specifikacija proizvoda za proizvode označene oznakom zemljopisnog podrijetla već su pojednostavnjeni te je povećana učinkovitost za vino i poljoprivredno-prehrambene proizvode u okviru revizije ZPP-a, osobito proširenjem sustava „standardnih izmjena”, koji se prethodno primjenjivao u sektoru vina i jakih alkoholnih pića, na sektor poljoprivrednih proizvoda. Time se smanjuju koraci za odobrenje izmjena koje se ne odnose na ključne elemente specifikacije proizvoda niti utječu na interese trećih strana s poslovnim nastanom ili boravištem u državama članicama koje nisu država članica podrijetla dotične oznake zemljopisnog podrijetla. Kako bi se dodatno pojednostavnili dugotrajni postupci registracije, izmjene na razini Unije i poništenja registracije, u jedinstvenom pravnom instrumentu trebalo bi utvrditi usklađena postupovna pravila za oznake zemljopisnog podrijetla za vino, jaka alkoholna pića i poljoprivredne proizvode, uz zadržavanje odredaba specifičnih za pojedine proizvode, i to za vino iz Uredbe (EU) br. 1308/2013, za jaka alkoholna pića iz Uredbe (EU) 2019/787 i za poljoprivredne proizvode iz ove Uredbe. Postupke za registraciju, izmjene specifikacije proizvoda na razini Unije i poništenje registracije oznaka zemljopisnog podrijetla s porijeklom iz Unije, uključujući postupke prigovora, trebale bi provoditi države članice i Komisija. Države članice i Komisija trebale bi biti odgovorne za zasebne faze svakog postupka. Međutim, kad je riječ o odobravanju standardnih izmjena, isključivo države članice trebale bi biti odgovorne za upravljanje postupkom i donošenje konačne odluke. Države članice trebale bi biti odgovorne za prvu fazu postupka, koja se sastoji od zaprimanja zahtjeva skupine proizvođača, njegove ocjene, uključujući provođenje nacionalnog postupka prigovora, i podnošenja zahtjeva Komisiji nakon rezultata te ocjene. Komisija bi trebala biti odgovorna za detaljno ispitivanje zahtjeva u drugoj fazi postupka, uključujući provođenje postupka prigovora na globalnoj razini, i za donošenje odluke o odobravanju ili neodobravanju zaštite oznake zemljopisnog podrijetla. Trebalo bi utvrditi rokove za podnošenje prigovora kako bi se osiguralo potpuno ostvarivanje prava na prigovor bez odgađanja postupka registracije. Podnositelj prigovora trebao bi tijekom savjetovanja s podnositeljem zahtjeva moći dodati dodatne pojedinosti razlozima navedenima u prigovoru. Oznake zemljopisnog podrijetla trebale bi se registrirati samo na razini Unije. Međutim, s učinkom od datuma podnošenja zahtjeva Komisiji za registraciju na razini Unije, državama članicama trebalo bi omogućiti da odobre prijelaznu zaštitu na nacionalnoj razini bez utjecaja na unutarnje tržište ili međunarodnu trgovinu. Zaštita koja se nakon registracije pruža na temelju ove Uredbe trebala bi biti jednako dostupna oznakama zemljopisnog podrijetla trećih zemalja koje ispunjavaju odgovarajuće kriterije i koje su zaštićene u svojoj zemlji podrijetla. Komisija bi trebala provoditi odgovarajuće postupke za oznake zemljopisnog podrijetla proizvoda iz trećih zemalja.
- (27) Kako bi se državama članicama, trećim zemljama i fizičkim ili pravnim osobama s poslovnim nastanom ili boravištem u trećoj zemlji omogućilo da obavijeste Komisiju o svim pogreškama ili dodatnim informacijama u vezi sa zahtjevom za registraciju, trebalo bi predvidjeti mogućnost podnošenja obavijesti o primjedbama.
- (28) Kako bi se osiguralo usklađeno i učinkovito donošenje odluka o zahtjevima za zaštitu i u sudskim postupcima u kojima se oni osporavaju u nacionalnom postupku, Komisiju bi trebalo pravodobno i redovito obavješćivati o pokretanju postupaka pred nacionalnim sudovima ili drugim tijelima u vezi sa zahtjevom za registraciju koji je država članica prosljedila Komisiji te o konačnim rezultatima tih postupaka. Iz istog razloga, ako država članica smatra da će nacionalna odluka na kojoj se temelji zahtjev za zaštitu vjerojatno biti poništena kao rezultat nacionalnog sudskog postupka, trebala bi o tome obavijestiti Komisiju. Ako država članica zatraži suspenziju ispitivanja zahtjeva na razini Unije, Komisija bi trebala biti izuzeta od obveze poštovanja roka za ispitivanje koji je utvrđen u ovoj Uredbi. Kako bi se podnositelja zahtjeva zaštitilo od zlonamjernog parničenja i kako bi se očuvalo

pravo podnositelja zahtjeva na osiguravanje zaštite naziva u razumnom roku, izuzeće bi trebalo ograničiti na slučajeve u kojima je zahtjev za registraciju na nacionalnoj razini poništen odmah primjenjivom, ali ne i konačnom sudskom odlukom ili na slučajeve u kojima država članica smatra da se postupak za osporavanje valjanosti zahtjeva temelji na valjanim razlozima.

- (29) Kako bi se gospodarskim subjektima na čije interese utječe registracija naziva omogućilo da nastave upotrebljavati taj naziv tijekom ograničenog razdoblja, iako bi upotreba tog naziva bila u suprotnosti sa sustavom zaštite utvrđenim u ovoj Uredbi, trebalo bi odobriti posebna odstupanja za upotrebu naziva u obliku prijelaznih razdoblja. Takva bi se razdoblja trebala odobriti i radi prevladavanja privremenih poteškoća te za ostvarivanje dugoročnog cilja da se svi proizvođači usklade sa specifikacijom proizvoda.
- (30) Kako bi se osigurala transparentnost i ujednačenost u državama članicama, potrebno je uspostaviti i održavati jedinstveni elektronički registar oznaka zemljopisnog podrijetla Unije, registriranih kao zaštićene oznake izvornosti ili zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla. Taj redovito ažurirani registar trebao bi potrošačima i sudionicima u trgovini pružati informacije o svim vrstama oznaka zemljopisnog podrijetla unesenima u njega. Registar bi trebao biti elektronička baza podataka pohranjena u informacijskom sustavu i trebao bi biti dostupan javnosti. Oslanjajući se na svoje iskustvo u upravljanju drugim registrima prava intelektualnog vlasništva, EUIPO bi trebao održavati i ažurirati registar Unije u pogledu registracija, izmjena i poništenja oznaka zemljopisnog podrijetla.
- (31) Unija pregovara sa svojim trgovinskim partnerima o međunarodnim sporazumima, uključujući one kojima se jača zaštita oznaka izvornosti i oznaka zemljopisnog podrijetla. Kako bi se omogućilo obavješćivanje javnosti o nazivima zaštićenima tim međunarodnim sporazumima te posebno radi osiguravanja zaštite i nadzora nad upotrebom tih naziva, nazivi se mogu upisati u Unijin registar oznaka zemljopisnog podrijetla. Osim ako su u takvim međunarodnim sporazumima posebno označeni kao oznake izvornosti, nazive treba upisati u registar kao zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla.
- (32) Za optimalno funkcioniranje unutarnjeg tržišta važno je da proizvođači i drugi uključeni gospodarski subjekti, nadležna tijela i potrošači mogu brzo i lako pristupiti relevantnim informacijama o registriranoj zaštićenoj oznaci izvornosti ili zaštićenoj oznaci zemljopisnog podrijetla. Te bi informacije trebale sadržavati, prema potrebi, podatke o identitetu skupine proizvođača priznate na nacionalnoj razini.
- (33) Trebalo bi zaštititi nazive upisane u Unijin registar oznaka zemljopisnog podrijetla kako bi se osiguralo da se oni pošteno upotrebljavaju i da bi se spriječile prakse koje bi potrošače mogle dovesti u zabludu. Kako bi se ojačala zaštita oznaka zemljopisnog podrijetla i djelotvornije suzbile povrede, zaštita oznaka izvornosti i oznaka zemljopisnog podrijetla trebala bi se primjenjivati na sve nazive domena koji su dostupni u Uniji, bez obzira na mjesto uspostave relevantnih registara.
- (34) Kako bi se utvrdilo jesu li proizvodi usporedivi s proizvodima označenima oznakom zemljopisnog podrijetla, trebalo bi uzeti u obzir sve relevantne čimbenike. Ti bi se čimbenici trebali odnositi na to imaju li proizvodi zajednička objektivna svojstva, kao što su metoda proizvodnje, fizički izgled ili upotreba iste sirovine; u kojim se okolnostima proizvodi upotrebljavaju sa stajališta relevantne javnosti; distribuiraju li se često istim kanalima; te podliježu li sličnim pravilima za stavljanje na tržište.
- (35) Prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda Europske unije, do aludiranja na oznaku zemljopisnog podrijetla može doći osobito ako u glavi razumno informiranog, perceptivnog i opreznog prosječnog europskog potrošača postoji asocijacija na proizvod označen registriranom oznakom zemljopisnog podrijetla, među ostalim zbog upućivanja na izraz, simbol ili drugu oznaku ili ambalažu.
- (36) S obzirom na poslovnu praksu i sudsku praksu Unije potrebna je jasnoća u pogledu upotrebe oznake zemljopisnog podrijetla u prodajnom nazivu prerađenog proizvoda čiji je sastojak proizvod označen oznakom zemljopisnog podrijetla. Trebalo bi osigurati da ta upotreba bude u skladu s poštenom poslovnom praksom te da ne umanjuje i ne narušava ugled proizvoda koji nosi oznaku zemljopisnog podrijetla niti mu šteti. U tu bi svrhu trebalo dodati uvjete za značajke koje oznaka zemljopisnog podrijetla pripisuje prerađenom proizvodu kao sastojak. Nadalje, proizvođači

pretpakirane hrane trebali bi obavijestiti priznatu skupinu proizvođača, ako takva skupina postoji, prije nego što počnu upotrebljavati oznaku zemljopisnog podrijetla u nazivu pretpakirane hrane. Takav je pristup u skladu s ciljevima jačanja zaštite oznaka zemljopisnog podrijetla i jačanja uloge priznatih skupina proizvođača. Kako bi se postigli ti ciljevi, države članice trebale bi moći zadržati ili uvesti dodatna nacionalna postupovna pravila koja se primjenjuju na unutarnje situacije u kojima proizvođač pretpakirane hrane i priznata skupina proizvođača imaju poslovni nastan na državnom području te države članice, u skladu s Ugovorima i sudskom praksom te bez ometanja slobodnog kretanja robe i slobode poslovnog nastana. Nadalje, poštujući načelo ugovorne slobode, priznata skupina proizvođača i proizvođač pretpakirane hrane mogu međusobno sklopiti sporazum o posebnim tehničkim i vizualnim elementima prikaza oznake zemljopisnog podrijetla sastojka u nazivu pretpakirane hrane.

- (37) Pravila koja se odnose na daljnju upotrebu generičkih naziva trebalo bi pojasniti tako da generički nazivi koji su dio naziva ili izraza koji je zaštićen ili su mu slični sačuvaju svoj generički status.
- (38) Trebalo bi pojasniti opseg zaštite koja se dodjeljuje na temelju ove Uredbe, osobito u pogledu ograničenja registracije novih žigova utvrđenih u Direktivi (EU) 2015/2436 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹¹⁾ i Uredbi (EU) 2017/1001 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹²⁾ koja su u suprotnosti s registracijom oznaka zemljopisnog podrijetla. Takvo pojašnjenje potrebno je i u pogledu nositelja prava prvenstva za intelektualno vlasništvo, posebno onih koja se odnose na žigove i homonime registrirane kao oznake zemljopisnog podrijetla.
- (39) Trebalo bi pojasniti odnos između žigova i oznaka zemljopisnog podrijetla u pogledu kriterija za odbijanje zahtjeva za žig, poništenje žigova i istodobno postojanje žigova i oznaka zemljopisnog podrijetla.
- (40) Oznake zemljopisnog podrijetla mogu se registrirati i kao žigovi u slučajevima kada to nije u suprotnosti s ovom Uredbom. U tu svrhu ova Uredba ne utječe na nacionalna pravila u pogledu računovodstvenog vrednovanja tih žigova i njihova uključivanja u godišnju bilancu stanja proizvođača i skupina proizvođača.
- (41) Skupine proizvođača imaju ključnu ulogu u postupku podnošenja zahtjeva za registraciju oznaka zemljopisnog podrijetla i upravljanju svojim oznakama zemljopisnog podrijetla. Skupinama proizvođača u pripremi zahtjeva mogu pomagati zainteresirane strane kao što su regionalna i lokalna tijela. Skupinama proizvođača trebalo bi omogućiti da posebna svojstva svojih proizvoda bolje označe i plasiraju na tržište. Stoga bi trebalo pojasniti ulogu skupine proizvođača.
- (42) Budući da su proizvođači proizvoda koji nose oznake zemljopisnog podrijetla uglavnom mala ili srednja poduzeća, suočavaju se s konkurencijom drugih gospodarskih subjekata u lancu opskrbe hranom, što može dovesti do nepoštenog tržišnog natjecanja između lokalnih proizvođača i onih sa širim opsegom poslovanja. U tom kontekstu, u interesu svih dotičnih proizvođača, potrebno je omogućiti da jedinstvena skupina proizvođača provodi određene aktivnosti u ime proizvođača. U tu bi svrhu trebalo utvrditi kategoriju priznate skupine proizvođača. Uz opća pravila o skupinama proizvođača, koja bi se trebala odgovarajuće primjenjivati i na priznate skupine proizvođača, potrebno je definirati kriterije na temelju kojih bi se priznata skupina proizvođača kvalificirala kao takva i povezana posebna dodatna prava, osobito kako bi se priznatim skupinama proizvođača osigurali odgovarajući alati za bolju provedbu zaštite svojih prava intelektualnog vlasništva od nepoštenih i obezvrjeđujućih praksi. U tom bi pogledu priznate skupine proizvođača trebale moći zastupati sve proizvođače proizvoda označenih dotičnim oznakama zemljopisnog podrijetla i djelovati u njihovo ime. Također bi im trebalo povjeriti izvršavanje određenih posebnih zadataka navedenih u ovoj Uredbi, posebno zbog toga što se učinak ili opseg tih zadataka odnosi na sve takve proizvođače. U tu se svrhu podjela između nacionalne, regionalne i lokalne razine tumači u skladu s ustavnom strukturom i nacionalnim pravom država članica. Odredbe o priznatim skupinama proizvođača nadahnute su dugogodišnjim etabliranim

⁽¹¹⁾ Direktiva (EU) 2015/2436 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2015. o usklađivanju zakonodavstava država članica o žigovima (SL L 336, 23.12.2015., str. 1.).

⁽¹²⁾ Uredba (EU) 2017/1001 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o žigu Europske unije (SL L 154, 16.6.2017., str. 1.).

sustavima u nekoliko država članica. Ti postojeći sustavi pokazuju da je priznata skupina proizvođača vrijedan instrument za poboljšanje kolektivnog upravljanja oznakama zemljopisnog podrijetla i njihove zaštite, što bi trebalo zadržati. U skladu s time ova bi Uredba državama članicama koje u bilo kojem trenutku žele uspostaviti takve sustave trebala pružiti potrebne regulatorne alate.

- (43) Trebalo bi priznati i jedinstvenu skupinu proizvođača, uz suglasnost dotičnih država članica, u slučaju oznaka zemljopisnog podrijetla čije se zemljopisno područje proteže na više od jedne države članice. S obzirom na Protokol o Irskoj i Sjevernoj Irskoj uz Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju ⁽¹³⁾, isto bi se trebalo primjenjivati i na područje Sjeverne Irske.
- (44) S obzirom na vrijedan i neprestan doprinos udruženja skupina proizvođača promicanju i popularizaciji sustava oznaka zemljopisnog podrijetla, trebalo bi utvrditi ulogu i zadaće takvih udruženja.
- (45) U cilju poboljšanja primjene oznaka zemljopisnog podrijetla na tržištu trebalo bi pojasniti odnos između naziva internetskih domena i zaštite oznaka zemljopisnog podrijetla s obzirom na područje primjene korektivnih mjera, priznavanje oznaka zemljopisnog podrijetla u rješavanju sporova i pravednu upotrebu naziva domena. U alternativnim sustavima rješavanja sporova u pogledu registara naziva nacionalnih vršnih domena u cijeloj Uniji trebalo bi priznati oznake zemljopisnog podrijetla kao pravo na koje se može pozvati tijekom takvih sporova.
- (46) Kako bi se izbjeglo stvaranje nepoštenih uvjeta tržišnog natjecanja, svaki bi gospodarski subjekt, uključujući gospodarske subjekte iz trećih zemalja, trebao moći upotrebljavati registriranu oznaku zemljopisnog podrijetla, pod uvjetom da je dotični proizvod u skladu sa zahtjevima relevantne specifikacije proizvoda. Sustav koji uspostave države članice trebao bi jamčiti i da gospodarski subjekti koji poštuju pravila imaju pravo biti obuhvaćeni provjerom sukladnosti sa specifikacijom proizvoda.
- (47) Simboli, oznake i kratice kojima se označuju registrirane oznake zemljopisnog podrijetla te s njima povezana prava koja pripadaju Uniji trebalo bi zaštititi u Uniji i u trećim zemljama kako bi se osiguralo da se upotrebljavaju na izvornim proizvodima i da se potrošači ne dovode u zabludu u pogledu značajki proizvoda.
- (48) Označivanje jakih alkoholnih pića i poljoprivrednih proizvoda trebalo bi podlijegati općim pravilima utvrđenima u Uredbi (EU) br. 1169/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁴⁾, a posebno odredbama usmjerenima na sprečavanje označivanja koje bi moglo zbuniti potrošače ili ih dovesti u zabludu.
- (49) Upotreba simbolâ Unije na ambalaži (označivanje i materijal za oglašavanje) poljoprivrednih proizvoda označenih oznakom zemljopisnog podrijetla trebala bi biti obvezna kako bi se potrošači bolje upoznali s tom kategorijom proizvoda i s njima povezanim jamstvima te kako bi se omogućila lakša identifikacija tih proizvoda na tržištu i tako olakšale provjere. S obzirom na njihovu specifičnu prirodu, trebalo bi zadržati posebne odredbe o označivanju jakih alkoholnih pića. Upotreba simbolâ ili oznaka Unije trebala bi ostati dobrovoljna za oznake zemljopisnog podrijetla trećih zemalja i oznake izvornosti za poljoprivredne proizvode. Pravila o označivanju koja se odnose na zaštićene oznake izvornosti („ZOI”) i zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla („ZOZP”) u sektoru vina trebala bi se zadržati u Uredbi (EU) br. 1308/2013 uz pojašnjenje da se na etiketi mogu dodati i kratice „ZOI” i „ZOZP”.

⁽¹³⁾ SL C 384 I, 12.11.2019., str. 1.

⁽¹⁴⁾ Uredba (EU) br. 1169/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o informiranju potrošača o hrani, izmjeni uredbi (EZ) br. 1924/2006 i (EZ) br. 1925/2006 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Komisije 87/250/EEZ, Direktive Vijeća 90/496/EEZ, Direktive Komisije 1999/10/EZ, Direktive 2000/13/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, Direktiva Komisije 2002/67/EZ i 2008/5/EZ i Uredbe Komisije (EZ) br. 608/2004 (SL L 304, 22.11.2011., str. 18.).

- (50) Kako bi se proizvođačima proizvoda označenih oznakama zemljopisnog podrijetla osigurala vidljivost, trebalo bi biti obvezno na etiketi navesti naziv proizvođača ili, u slučaju poljoprivrednih proizvoda, naziv gospodarskog subjekta.
- (51) Dodana vrijednost oznake zemljopisnog podrijetla temelji se na povjerenju potrošača. Sustav oznaka zemljopisnog podrijetla uvelike se oslanja na samokontrolu, dužnu pažnju i individualnu odgovornost proizvođača, dok je uloga nadležnih tijela država članica da poduzmu potrebne korake za sprečavanje ili zaustavljanje upotrebe naziva proizvoda kojom se krše pravila kojima su uređene oznake zemljopisnog podrijetla. Uloga je Komisije da provodi reviziju država članica na temelju analize rizika. Oznake zemljopisnog podrijetla trebale bi podlijeći sustavu službenih kontrola, u skladu s načelima utvrđenima u Uredbi (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁵⁾, koji bi trebao uključivati sustav kontrola u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije. Svaki gospodarski subjekt trebao bi podlijeći sustavu kontrole kojim se provjerava sukladnost sa specifikacijom proizvoda. Uzimajući u obzir činjenicu da vino podliježe posebnim kontrolama utvrđenima u Uredbi (EU) br. 1308/2013, ovom bi se Uredbom trebale utvrditi kontrole samo za jaka alkoholna pića i poljoprivredne proizvode.
- (52) Da bi se osigurala njihova nepristranost i djelotvornost, nadležna tijela imenovana za provjeru sukladnosti sa specifikacijom proizvoda trebala bi ispunjavati niz operativnih kriterija. Trebalo bi predvidjeti odredbe o delegiranju određenih zadaća službenih kontrola delegiranim tijelima i tijelima za certificiranje proizvoda te fizičkim osobama kako bi se olakšala zadaća kontrolnih tijela i povećala djelotvornost sustava. Informacije o nadležnim tijelima, delegiranim tijelima, tijelima za certificiranje proizvoda i fizičkim osobama trebalo bi objaviti kako bi se osigurala transparentnost i zainteresiranim stranama omogućilo da s njima stupe u kontakt.
- (53) Europske norme koje je razvio Europski odbor za normizaciju i međunarodne norme koje je razvila Međunarodna organizacija za normizaciju trebale bi se primjenjivati za akreditaciju delegiranih tijela i tijela za certificiranje proizvoda, a ona bi ih trebala primjenjivati u svojem radu. Akreditacija tih tijela trebala bi se provoditi u skladu s Uredbom (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁶⁾.
- (54) Provedba oznaka zemljopisnog podrijetla na tržištu, u skladu s Uredbom (EU) 2017/625, važna je kako bi se spriječile prijevarne i obmanjujuće prakse te omogućilo djelotvorno suzbijanje krivotvorenja, čime se osigurava da su proizvođači primjereno nagrađeni za dodanu vrijednost svojih proizvoda koji nose oznaku zemljopisnog podrijetla i da se nezakonitim korisnicima tih oznaka onemogućuje prodaja njihovih proizvoda. Kontrole na tržištu trebale bi se provoditi na temelju procjene rizika ili obavijesti gospodarskih subjekata ili nadležnih tijela kako bi se osigurala sukladnost sa specifikacijom proizvoda ili jedinstvenim dokumentom odnosno jednakovrijednim dokumentima, kao što je sažetak specifikacije proizvoda. Trebalo bi poduzeti odgovarajuće djelotvorne i razmjerne administrativne i pravosudne korake kako bi se spriječila ili zaustavila upotreba naziva na proizvodima ili uslugama koji ne poštuju zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla ili su u suprotnosti s njima.
- (55) Nadalje, s obzirom na povećanu upotrebu usluga internetskog posredovanja, posebnu pozornost zasluhuje provedba zaštite oznaka zemljopisnog podrijetla od naziva domena koje su u suprotnosti s tom zaštitom. Nadležnim nacionalnim tijelima potrebno je pružiti alate kojima bi pravilno odgovorili na povredu zaštite oznake zemljopisnog podrijetla registriranim nazivom domene, uspostavljenu na temelju ove Uredbe. Stoga bi ta tijela pri izvršavanju svojih zadaća službenih kontrola trebala moći poduzeti odgovarajuće korake s ciljem onemogućavanja pristupa s državnog područja dotične države članice nazivima domena registriranih uz povredu zaštite oznaka zemljopisnog

⁽¹⁵⁾ Uredba (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima kojima se osigurava primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, o izmjeni uredaba (EZ) br. 999/2001, (EZ) br. 396/2005, (EZ) br. 1069/2009, (EZ) br. 1107/2009, (EU) br. 1151/2012, (EU) br. 652/2014, (EU) 2016/429 i (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća, uredaba Vijeća (EZ) br. 1/2005 i (EZ) br. 1099/2009 i direktiva Vijeća 98/58/EZ, 1999/74/EZ, 2007/43/EZ, 2008/119/EZ i 2008/120/EZ te o stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 854/2004 i (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 89/608/EEZ, 89/662/EEZ, 90/425/EEZ, 91/496/EEZ, 96/23/EZ, 96/93/EZ i 97/78/EZ te Odluke Vijeća 92/438/EEZ (Uredba o službenim kontrolama) (SL L 95, 7.4.2017., str. 1.).

⁽¹⁶⁾ Uredba (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o utvrđivanju zahtjeva za akreditaciju i za nadzor tržišta u odnosu na stavljanje proizvoda na tržište i o stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 339/93 (SL L 218, 13.8.2008., str. 30.).

podrijetla, uzimajući u obzir načelo proporcionalnosti te prava i interese uključenih strana. Takvi bi koraci trebali biti u skladu s drugim relevantnim pravom Unije, kao što je Uredba (EU) 2022/2065 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁷⁾.

- (56) Za prodaju proizvoda, uključujući proizvode označene oznakom zemljopisnog podrijetla, sve se više upotrebljavaju posredničke usluge, osobito internetske platforme, a u nekim slučajevima one mogu biti važan prostor za sprečavanje prijevara. Informacije povezane s oglašavanjem, promidžbom i prodajom robe koje su u suprotnosti sa zaštitom oznaka zemljopisnog podrijetla trebalo bi smatrati nezakonitim sadržajem na temelju Uredbe (EU) 2022/2065. U tom se pogledu ovom Uredbom predviđaju identifikacija takvog nezakonitog sadržaja i moguće mjere koje trebaju poduzeti nacionalna tijela.
- (57) Uzimajući u obzir činjenicu da se proizvod označen oznakom zemljopisnog podrijetla proizveden u jednoj državi članici može prodavati u drugoj državi članici, trebalo bi osigurati administrativnu pomoć među državama članicama kako bi se omogućile djelotvorne kontrole te bi trebalo utvrditi praktične aspekte te administrativne pomoći.
- (58) Kako bi unutarnje tržište moglo optimalno funkcionirati, važno je da proizvođači u raznim situacijama, na primjer tijekom provjera koje provode carinski službenici ili tržišnih inspekcija odnosno na zahtjev trgovačkih subjekata, brzo i jednostavno dokažu da su ovlašteni upotrebljavati zaštićeni naziv. U tu bi svrhu gospodarskom subjektu trebalo staviti na raspolaganje potvrdu o sukladnosti sa specifikacijom proizvoda.
- (59) Imajući u vidu postojeću praksu, potrebno je zadržati dva različita instrumenta za označivanje povezanosti između proizvoda i njegova zemljopisnog podrijetla, odnosno oznaku izvornosti i oznaku zemljopisnog podrijetla. Trebalo bi pojasniti pravila i definicije biljnih sorti i životinjskih pasmina kako bi se bolje razumjela njihova povezanost s oznakama zemljopisnog podrijetla u slučaju sukoba. Pravila o podrijetlu hrane za životinje i sirovina trebala bi ostati nepromijenjena.
- (60) Kad je riječ o zaštićenim oznakama izvornosti, povezanost zemljopisnog okružja i posebne kvalitete ili svojstva proizvoda koje se mogu pretežito ili isključivo pripisati tom okružju uglavnom se sastoji od nekoliko elemenata. Privremene izmjene kojima se na ograničeno razdoblje suspendira zahtjev za dobavljanje minimalnog udjela od 50 % hrane za životinje s određenog zemljopisnog područja trebalo bi donijeti samo ako one ne utječu na cjelokupnu povezanost elemenata jer bi se time ona poništila te omogućilo stavljanje na tržište proizvoda pod zaštićenim nazivom koji su potpuno lišeni posebne kvalitete ili svojstava povezanih s tim zemljopisnim područjem.
- (61) Proizvod koji nosi oznaku zemljopisnog podrijetla trebao bi ispunjavati određene uvjete utvrđene u specifikaciji proizvoda. Kako bi te informacije bile lako razumljive i zainteresiranim stranama, specifikaciju proizvoda trebalo bi sažeti u jedinstvenom dokumentu.
- (62) Poseban je cilj sustava zajamčeno tradicionalnih specijaliteta pružiti pomoć proizvođačima tradicionalnih proizvoda u informiranju potrošača o svojstvima dodane vrijednosti njihovih proizvoda. Kako bi se izbjeglo stvaranje nepoštenih uvjeta tržišnog natjecanja, svaki proizvođač, uključujući proizvođače iz trećih zemalja, trebao bi moći koristiti se registriranim nazivom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta, pod uvjetom da dotični proizvod ispunjava zahtjeve odgovarajuće specifikacije i da je proizvođač obuhvaćen sustavom kontrola.
- (63) U nedostatku opće međunarodne obveze priznavanja programa zajamčeno tradicionalnih specijaliteta koji mogu postojati u trećim zemljama i s obzirom na to da se ova Uredba primjenjuje isključivo unutar Unije, tradicionalne prakse koje se odnose na način proizvodnje, preradu ili sastav i tradicionalne upotrebe sirovina ili sastojaka proizvoda označenog nazivom prihvatljivim za registraciju kao zajamčeno tradicionalni specijalitet trebalo bi tumačiti kao da se odnose na takve prakse ili upotrebe unutar Unije. To bi se trebalo primjenjivati i na zahtjeve koji potječu iz trećih zemalja.

⁽¹⁷⁾ Uredba (EU) 2022/2065 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. listopada 2022. o jedinstvenom tržištu digitalnih usluga i izmjeni Direktive 2000/31/EZ (Akt o digitalnim uslugama) (SL L 277, 27.10.2022., str. 1.).

- (64) Budući da je registrirano samo nekoliko naziva, postojeći sustav zajamčeno tradicionalnih specijaliteta nije uspio ostvariti svoj potencijal. Stoga je potrebno poboljšati, pojasniti i precizirati postojeće odredbe da bi sustav postao razumljiviji, funkcionalniji i privlačniji potencijalnim podnositeljima zahtjeva. Kako bi se osigurala registracija naziva izvornih tradicionalnih proizvoda, trebalo bi prilagoditi kriterije i uvjete za registraciju naziva, posebno ukidanjem uvjeta da zajamčeno tradicionalni specijaliteti moraju imati specifična svojstva.
- (65) Kako bi se osigurala sukladnost zajamčeno tradicionalnih specijaliteta sa specifikacijom i njihova dosljedna kvaliteta, proizvođači organizirani u skupine trebali bi u specifikaciji proizvoda sami definirati proizvod. Mogućnost registracije naziva kao zajamčeno tradicionalnog specijaliteta trebala bi biti dostupna proizvođačima iz trećih zemalja.
- (66) Kako bi se osigurala transparentnost, zajamčeno tradicionalne specijalitete trebalo bi upisati u Unijin registar zajamčeno tradicionalnih specijaliteta.
- (67) Za zajamčeno tradicionalne specijalitete proizvedene u Uniji na etiketi bi se trebao nalaziti simbol Unije te bi ga trebalo biti moguće povezati s oznakom „zajamčeno tradicionalni specijalitet”. Upotrebu naziva, simbola Unije i oznake trebalo bi odgovarajuće regulirati kako bi se osigurao jedinstven pristup na cijelom unutarnjem tržištu.
- (68) Zajamčeno tradicionalne specijalitete trebalo bi djelotvorno zaštititi na tržištu kako bi njihovi proizvođači bili na odgovarajući način nagrađeni za njihovu dodanu vrijednost i kako bi se spriječilo da nezakoniti korisnici oznake zajamčeno tradicionalnih specijaliteta prodaju svoje proizvode.
- (69) Kako bi se izbjeglo dovođenje u zabludu potrošača, registrirane zajamčeno tradicionalne specijalitete trebalo bi zaštititi od svake zloupotrebe ili imitacije, što uključuje i proizvode koji se upotrebljavaju kao sastojci, ili od bilo koje druge prakse koja bi potrošača mogla dovesti u zabludu. S istim bi ciljem trebalo utvrditi pravila za posebne upotrebe oznake zajamčeno tradicionalnih specijaliteta, osobito u pogledu upotrebe generičkih naziva u Uniji te označivanja koje sadržava naziv biljne sorte ili životinjske pasmine i žigova ili se od njih sastoji.
- (70) Države članice i Komisija trebale bi provoditi postupke za registraciju, izmjene specifikacije proizvoda i poništenje registracije za zajamčeno tradicionalne specijalitete podrijetlom iz Unije, uključujući postupke prigovora. Države članice i Komisija trebale bi biti odgovorne za različite faze svakog postupka. Države članice trebale bi biti odgovorne za prvu fazu postupka, koja se sastoji od zaprimanja zahtjeva skupine proizvođača, njegove ocjene, uključujući provođenje nacionalnog postupka prigovora, a nakon rezultata te ocjene podnošenja zahtjeva za registraciju na razini Unije Komisiji. Komisija bi trebala biti odgovorna za ispitivanje zahtjeva, uključujući provođenje postupka prigovora na globalnoj razini, i za donošenje odluke o odobravanju ili neodobravanju zaštite zajamčeno tradicionalnog specijaliteta. Zaštita koja se nakon registracije pruža na temelju ove Uredbe trebala bi biti jednako dostupna zajamčeno tradicionalnim specijalitetima trećih zemalja koji ispunjavaju odgovarajuće kriterije i koji su zaštićeni u njihovoj zemlji podrijetla. Komisija bi trebala provoditi i odgovarajuće postupke za zajamčeno tradicionalne specijalitete podrijetlom iz trećih zemalja.
- (71) Sustav neobveznih izraza kvalitete uveden je Uredbom (EU) br. 1151/2012. Odnosi se na posebna horizontalna svojstva jedne kategorije proizvoda ili više njih, metoda uzgoja ili svojstava prerade koji se primjenjuju na određenim područjima. Neobvezni izraz kvalitete „planinski proizvod” ispunio je uvjete utvrđene za neobvezne izraze kvalitete i uspostavljen je tom uredbom. Time je proizvođačima s planinskih područja osiguran djelotvoran instrument koji im omogućuje da bolje prodaju svoje proizvode i da smanje rizik od zbunjivanja potrošača u pogledu planinskog podrijetla proizvoda na tržištu. Trebalo bi zadržati mogućnost da proizvođači upotrebljavaju neobvezne izraze kvalitete jer program još nije u potpunosti ostvario svoj potencijal u državama članicama.

- (72) Odredbe o oznakama zemljopisnog podrijetla koje se odnose na vino iz Uredbe (EU) br. 1308/2013 i na jaka alkoholna pića iz Uredbe (EU) 2019/787 potrebno je izmijeniti kako bi se uskladile sa zajedničkim pravilima o registraciji, izmjeni, prigovoru, poništenju, zaštiti i provedbi oznaka zemljopisnog podrijetla, te za jaka alkoholna pića, s kontrolama utvrđenima u ovoj Uredbi.
- (73) Kad je riječ o vinu, potrebne su dodatne izmjene definicije zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla u svrhu njezina usklađivanja sa Sporazumom o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva (TRIPS), kojim se kao izniman slučaj ne utvrđuje oznaka zemljopisnog podrijetla sa zemljopisnim područjem koje odgovara cijelom području zemlje. Iako više nije potrebno da se zaštićena oznaka zemljopisnog podrijetla u sektoru vina koja obuhvaća cijelo područje zemlje opravda kao izniman slučaj, takvu je oznaku ipak potrebno pažljivo ispitati s obzirom na uvjete registracije, osobito u pogledu vrlo velikih područja. Usklađivanje s definicijom oznake zemljopisnog podrijetla u TRIPS-u ne bi trebalo dovesti do registracije izmišljenih ili fiktivnih naziva u sektoru vina. Naziv bi se trebao smatrati prihvatljivim za registraciju ako implicitno otkriva mjesto, regiju ili zemlju podrijetla proizvoda, iako ne uključuje nijedan zemljopisni pojam.
- (74) Uredbu (EU) 2019/1753 Europskog parlamenta i Vijeća o provedbi Ženevskog akta ⁽¹⁸⁾ Lisabonskog sporazuma o oznakama izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla („Ženevski akt“) u Uniji treba izmijeniti kako bi se u postupku registracije oznaka zemljopisnog podrijetla Unije u međunarodnom registru na temelju Ženevskog akta ojačala uloga priznate skupine proizvođača. Uredbu (EU) 2019/1753 usto bi trebalo prilagoditi kako bi se na temelju Ženevskog akta omogućila registracija oznaka izvornosti sedam država članica koje su stranke Lisabonskog sporazuma u vezi s proizvodima koji nisu obuhvaćeni područjem primjene Uredbe (EU) br. 1151/2012, ali su obuhvaćeni područjem primjene ove Uredbe.
- (75) Kako bi dopunila ili izmijenila određene elemente ove Uredbe koji nisu ključni, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a u vezi sa sljedećim: pružanjem detaljnih postupaka i rokova za postupak prigovora; utvrđivanjem odredaba o izmjenama na razini Unije u pogledu specifikacija proizvoda za oznake zemljopisnog podrijetla za koje nije objavljen jedinstveni dokument, o prihvatljivosti zahtjeva za izmjene na razini Unije, o odnosu između izmjena na razini Unije i standardnih izmjena te o standardnim izmjenama; utvrđivanjem dodatnih pravila o upotrebi oznaka zemljopisnog podrijetla u nazivu prerađenih proizvoda, i to upućivanjem na upotrebu usporedivih sastojaka i kriterije za dodjeljivanje bitnih svojstava prerađenim proizvodima; povjeravanjem EUIPO-u uspostave sustava informiranja i upozoravanja o nazivima domena i upravljanja tim sustavom; utvrđivanjem ograničenja i odstupanja u pogledu klanja živih životinja i u pogledu nabave sirovina; utvrđivanjem pravila za određivanje upotrebe naziva biljne sorte ili životinjske pasmine; utvrđivanjem pravila kojima se ograničavaju informacije sadržane u specifikaciji proizvoda za oznake zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalne specijalitete; utvrđivanjem dodatnih pojedinosti o kriterijima prihvatljivosti za zajamčeno tradicionalne specijalitete; dopunjavanjem pravila za postupak prigovora za zajamčeno tradicionalne specijalitete radi utvrđivanja detaljnih postupaka i rokova; dopunjavanjem pravila o postupku podnošenja zahtjeva za izmjenu za zajamčeno tradicionalne specijalitete; dopunjavanjem pravila o upotrebi zajamčeno tradicionalnih specijaliteta u nazivu prerađenih proizvoda upućivanjem na upotrebu usporedivih sastojaka i kriterije za dodjeljivanje bitnih svojstava prerađenim proizvodima; utvrđivanjem detaljnih pravila o kriterijima za neobvezne izraze kvalitete; rezerviranjem dodatnog neobveznog izraza kvalitete te utvrđivanjem uvjeta njegove upotrebe; utvrđivanjem odstupanja u pogledu upotrebe izraza „planinski proizvod“ i utvrđivanjem metoda proizvodnje i drugih kriterija za primjenu tog neobveznog izraza kvalitete, posebno utvrđivanjem uvjeta pod kojima sirovine ili hrana za životinje mogu dolaziti s područja koja nisu planinska. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. ⁽¹⁹⁾ Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kad i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.

⁽¹⁸⁾ Uredba (EU) 2019/1753 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2019. o djelovanju Unije nakon njezina pristupanja Ženevskom aktu Lisabonskog sporazuma o oznakama izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla (SL L 271, 24.10.2019., str. 1).

⁽¹⁹⁾ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

(76) U provedbi pravila utvrđenih u ovoj Uredbi o oznakama zemljopisnog podrijetla, zajamčeno tradicionalnim specijalitetima i neobveznim izrazima kvalitete Komisiji bi trebao pomagati odbor sastavljen od delegata država članica.

(77) Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti za provedbu ove Uredbe, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti u pogledu sljedećega:

— u odnosu na oznake zemljopisnog podrijetla: određivanje tehničkog prezentiranja i internetskog pristupa klasifikaciji proizvoda označenih oznakama zemljopisnog podrijetla u skladu s kombiniranom nomenklaturom; određivanja formata i prikaza na internetu prateće dokumentacije te propisivanja izuzimanja ili anonimizacije osobnih podataka; utvrđivanja detaljnih pravila o postupcima, obliku i prezentiranju zahtjeva za registraciju na razini Unije, uključujući zahtjeve koji se odnose na više od jednog državnog područja; određivanja formata i prikaza prigovora i propisivanja izuzimanja ili anonimizacije osobnih podataka; određivanja formata i predstavljanja obavijesti o primjedbama; odobravanja prijelaznog razdoblja kako bi se omogućila upotreba registriranog naziva uz druge nazive koja bi inače bila protivna registriranom nazivu te produljenja tog prijelaznog razdoblja; odbijanja zahtjeva; odlučivanja o registraciji oznake zemljopisnog podrijetla ako nije postignut sporazum; registriranja oznaka zemljopisnog podrijetla koje se odnose na proizvode trećih zemalja koje su zaštićene u Uniji na temelju međunarodnog sporazuma čija je ugovorna stranka Unija; određivanja sadržaja i prezentiranja registra oznaka zemljopisnog podrijetla Unije; određivanja formata i prikaza na internetu izvadaka iz registra oznaka zemljopisnog podrijetla Unije te propisivanja izuzimanja ili anonimizacije osobnih podataka; utvrđivanja detaljnih pravila o postupcima, obliku i prezentiranju zahtjeva za izmjenu na razini Unije te o postupcima i obliku standardnih izmjena i njihovu priopćavanju Komisiji; poništenja registracije oznake zemljopisnog podrijetla; utvrđivanja detaljnih pravila o postupcima i obliku poništenja registracije te prezentiranju zahtjeva za poništenje, brisanja iz registra Unije svih oznaka zemljopisnog podrijetla registriranih protivno odredbama o homonimnim nazivima; određivanja tehničkih svojstava simbola Unije kao i tehničkih pravila za njihovu upotrebu i upotrebu oznaka i kratica na proizvodima koji se stavljaju na tržište pod registriranom oznakom zemljopisnog podrijetla, uključujući jezične verzije; određivanja obavijesti koju treće zemlje trebaju dostaviti Komisiji; mehanizama za praćenje i provjeru aktivnosti obuhvaćene specifikacijom proizvoda; utvrđivanja detaljnih pravila o prirodi i vrsti informacija koje se razmjenjuju te metoda razmjene informacija u okviru uzajamne pomoći za potrebe kontrole i provedbe; utvrđivanja detaljnih pravila o obliku i sadržaju potvrde o sukladnosti i unosu na popisu, oblicima u kojima ih gospodarski subjekti ili trgovci stavljaju na raspolaganje radi kontrole ili u sklopu redovnog poslovanja i o okolnostima pod kojima, i obrascima u kojima, je potrebna jednakovrijedna potvrda u slučaju proizvoda podrijetlom iz trećih zemalja; utvrđivanja pravila o obliku specifikacije proizvoda za oznake zemljopisnog podrijetla poljoprivrednih proizvoda; određivanja formata i prikaza na internetu jedinstvenog dokumenta za oznake zemljopisnog podrijetla poljoprivrednih proizvoda i propisivanja izuzimanja ili anonimizacije osobnih podataka,

— u odnosu na zajamčeno tradicionalne specijalitete: utvrđivanja pravila o obliku specifikacije proizvoda; utvrđivanja sadržaja i prikaza registra zajamčeno tradicionalnih specijaliteta Unije; određivanja tehničkih svojstava simbola Unije i tehničkih pravila o njihovoj upotrebi i upotrebi oznake i kratice na proizvodima koji se stavljaju na tržište kao zajamčeno tradicionalni specijaliteti, uključujući jezične verzije; utvrđivanja postupovnih zahtjeva za zaštitu zajamčeno tradicionalnih specijaliteta; utvrđivanja detaljnih pravila o postupcima, obliku i prezentiranju zahtjeva za registraciju, uključujući zahtjeve koji se odnose na više od jednog državnog područja, zahtjeva za izmjene specifikacije proizvoda te zahtjeva za poništenje registracije; određivanja formata i prikaza prigovor i propisivanja izuzimanja ili anonimizacije osobnih podataka odobravanja prijelaznih razdoblja za upotrebu zajamčeno tradicionalnih specijaliteta; odbijanja zahtjeva za registraciju; odlučivanja o registraciji zajamčeno tradicionalnog specijaliteta ako nije postignut sporazum; poništenja registracije zajamčeno tradicionalnog specijaliteta; određivanja obavijesti koju treće zemlje trebaju dostaviti Komisiji u pogledu nadležnih tijela i tijela za certificiranje proizvoda odgovornih za kontrole; utvrđivanja detaljnih pravila o prirodi i vrsti informacija koje se razmjenjuju među državama članicama i metoda razmjene informacija za potrebe kontrole i provedbe; i utvrđivanja detaljnih pravila o obliku i sadržaju potvrde o sukladnosti i unosu na popisu, i o okolnostima pod kojima, i obrascima u kojima, ih gospodarski subjekti ili trgovci stavljaju na raspolaganje radi kontrole ili u sklopu redovnog poslovanja, uključujući u slučaju proizvoda podrijetlom iz trećih zemalja,

- u odnosu na neobvezne izraze kvalitete: utvrđivanja tehničkih detalja potrebnih za objavljivanje o neobveznim izrazima kvalitete; i utvrđivanja pravila povezanih s obrascima, postupcima ili drugim tehničkim detaljima potrebnim za upotrebu neobveznih izraza kvalitete,
- u odnosu na oznake izvornosti i oznake zemljopisnog podrijetla u sektoru vina na temelju Uredbe (EU) br. 1308/2013: oblika specifikacije proizvoda, definicije formata i prikaza jedinstvenog dokumenta na internetu te izuzimanja ili anonimizacije osobnih podataka; obavijesti koju države članice trebaju dostaviti Komisiji, pravila kojima se uređuje tijelo odgovorno za provjeru sukladnosti sa specifikacijama proizvoda koje se odnose na zaštićene oznake izvornosti i zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla, uključujući slučajeve kada se zemljopisno područje nalazi u trećoj zemlji, te provjera kontrole sukladnosti sa specifikacijom proizvoda koje trebaju provesti države članice, uključujući testiranje,
- u odnosu na tradicionalne izraze u sektoru vina, na temelju Uredbe (EU) br. 1308/2013: obavijesti koju države članice trebaju dostaviti Komisiji, pravila kojima se uređuje tijelo odgovorno za provjeru sukladnosti s definicijom predviđenom za tradicionalne izraze i, prema potrebi, uvjeta upotrebe tradicionalnih izraza, mjera koje države članice trebaju provesti kako bi spriječile nezakonitu upotrebu zaštićenih tradicionalnih izraza, te provjera kontrole sukladnosti koje provode države članice; proglašavanja ništavosti i brisanja svih tradicionalnih izraza registriranih u suprotnosti s ovom Uredbom iz registra zaštićenih tradicionalnih izraza,
- u odnosu na jaka alkoholna pića na temelju Uredbe (EU) 2019/787: oblika specifikacije proizvoda, definicije formata i prikaza jedinstvenog dokumenta na internetu te izuzimanja ili anonimizacije osobnih podataka,
- u odnosu na primjenu Ženevskog akta u Uniji na temelju Uredbe (EU) 2019/1753, ovlaštenja za državu članicu koja je stranka Lisabonskog sporazuma i koja je voljna registrirati svoje oznake izvornosti na temelju Ženevskog akta da osigura potrebne izmjene i da o tome obavješćuje Međunarodni ured Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo („Međunarodni ured“).

Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁰⁾.

- (78) Komisiju bi trebalo ovlastiti za donošenje provedbenih akata bez primjene Uredbe (EU) br. 182/2011 u pogledu: registriranja naziva ako nema prihvatljivog prigovora ili ako je, u slučaju da prihvatljivi prigovor postoji, postignut sporazum za oznake zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalne specijalitete te, prema potrebi, u pogledu izmjena objavljenih podataka, pod uvjetom da te izmjene nisu znatne; uspostavljanja i održavanja javno dostupnog elektroničkog registra oznaka zemljopisnog podrijetla i elektroničkog registra zajamčeno tradicionalnih specijaliteta; odobrenja prijelaznog razdoblja za upotrebu oznaka zemljopisnog podrijetla nakon podnošenja prigovora u nacionalnom postupku; i određivanja načina objave imena i adresa nadležnih tijela i delegiranih tijela za zajamčeno tradicionalne specijalitete.
- (79) Uredbe (EU) br. 1308/2013, (EU) 2019/787 i (EU) 2019/1753 stoga bi trebalo na odgovarajući način izmijeniti, a Uredbu (EU) br. 1151/2012 trebalo bi stoga staviti izvan snage.
- (80) Zaštićene oznake izvornosti, zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalni specijaliteti koji su već registrirani u skladu s Uredbom (EU) br. 1151/2012, zaštićene oznake izvornosti i zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla koje su već registrirane u skladu s Uredbom (EU) br. 1308/2013 te oznake zemljopisnog podrijetla koje su već registrirane u skladu s Uredbom (EU) 2019/787 trebale bi i dalje biti zaštićene u skladu s ovom Uredbom te bi ih trebalo automatski uključiti u dotični registar.

⁽²⁰⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

- (81) Trebalo bi predvidjeti odgovarajući mehanizam kako bi se osigurao neometani prestanak nacionalne zaštite oznaka zemljopisnog podrijetla koje nisu obuhvaćene područjem primjene Uredbe (EU) br. 1151/2012, ali su obuhvaćene područjem primjene ove Uredbe. Istodobno bi trebalo olakšati registraciju tih oznaka zemljopisnog podrijetla u skladu s ovom Uredbom tako da ih se izuzme iz nacionalne faze postupka registracije. Također je potrebno osigurati da se, u slučaju da su takve oznake zemljopisnog podrijetla registrirane na temelju Lisabonskog sporazuma, one mogu registrirati u skladu sa Ženevskim aktom bez gubitka njihova prava prvenstva.
- (82) Trebalo bi predvidjeti odgovarajuće aranžmane kako bi se omogućio neometan prelazak s pravila utvrđenih u uredbama (EU) br. 1151/2012, (EU) br. 1308/2013 i (EU) 2019/787 na pravila utvrđena ovom Uredbom.
- (83) Primjereno je utvrditi odredbe kako bi se osigurao neometan prijelaz sa sustava uspostavljenog Uredbom (EU) br. 1151/2012 na sustav uspostavljen ovom Uredbom, među ostalim u pogledu delegiranih i provedbenih akata. Cilj je tih odredaba osigurati pravnu sigurnost kako bi tijela država članica, proizvođači i skupine proizvođača te druge osobe ili subjekti o kojima je riječ mogli nedvojbeno znati koja su njihova prava i obveze te na temelju toga djelovati.
- (84) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe, odnosno stvaranje ujednačene zaštite oznaka zemljopisnog podrijetla, kao i uspostavu sustava zaštite zajamčeno tradicionalnih specijaliteta i neobveznih izraza kvalitete, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega i učinaka ove Uredbe oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (85) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 42. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1725 te je on dao mišljenje 18. srpnja 2022.,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

GLAVA I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom utvrđuju pravila o sljedećim sustavima kvalitete:

- (a) zaštićenim oznakama izvornosti i zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla za vino, zaštićenim oznakama izvornosti i zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla za poljoprivredne proizvode, uključujući prehrambene proizvode, kako je navedeno u članku 5. stavku 1. točki (c) te oznakama zemljopisnog podrijetla za jaka alkoholna pića;
- (b) zajamčeno tradicionalnim specijalitetima i neobveznim izrazima kvalitete, kako je utvrđeno u glavi III. poglavlju 2. odnosno 3., za poljoprivredne proizvode, uključujući prehrambene proizvode, kako su navedeni u članku 51.

Za potrebe glava I., II. i V., uz iznimku poglavlja 5. glave II., izraz „oznake zemljopisnog podrijetla” obuhvaća zaštićene oznake izvornosti i zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla za vino, zaštićene oznake izvornosti i zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla za poljoprivredne proizvode, uključujući prehrambene proizvode, kako su navedeni u članku 5. stavku 1. točki (c), te oznake zemljopisnog podrijetla za jaka alkoholna pića.

Članak 2.

Definicije

1. Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „vino” znači proizvodi obuhvaćeni člankom 92. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 1308/2013;
- (b) „jako alkoholno piće” znači jako alkoholno piće u smislu članka 2. Uredbe (EU) 2019/787;
- (c) „označivanje” znači, u pogledu svih proizvoda obuhvaćenih područjem primjene ove Uredbe, označivanje kako je definirano u članku 2. stavku 2. točki (j) Uredbe (EU) br. 1169/2011;

- (d) „faza proizvodnje” znači bilo koji korak u proizvodnji, uključujući sirovina, ili preradi, pripremi ili starenju, do točke u kojoj je proizvod spreman za stavljanje na tržište;
- (e) „gospodarski subjekt” znači fizička ili pravna osoba koja obavlja djelatnosti na koje se primjenjuje jedna obveza predviđena u specifikaciji proizvoda ili više njih;
- (f) „prerađeni proizvod” znači proizvod prerađen kako je definirano u članku 2. stavku 1. točki (o) Uredbe (EZ) br. 852/2004 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²¹⁾;
- (g) „delegirano tijelo” znači delegirano tijelo, kako je definirano u članku 3. točki 5. Uredbe (EU) 2017/625, koje potvrđuje sukladnost sa specifikacijom proizvoda za proizvode označene oznakama zemljopisnog podrijetla ili zajamčeno tradicionalne specijalitete;
- (h) „generički izraz” znači naziv proizvoda koji je, unatoč povezanosti s mjestom, regijom ili zemljom u kojoj je proizvod prvobitno proizveden ili stavljen na tržište, postao uobičajenim nazivom nekog proizvoda u Uniji;
- (i) „naziv biljne sorte” znači oznaka određene sorte koja je u širokoj primjeni ili je službeno prihvaćena u nacionalnom katalogu ili katalogu Unije u skladu s direktivama Vijeća 2002/53/EZ ⁽²²⁾, 2002/55/EZ ⁽²³⁾, 2008/90/EZ ⁽²⁴⁾ ili Uredbom Vijeća (EZ) br. 2100/94 ⁽²⁵⁾, na jeziku ili jezicima na kojima se upotrebljava odnosno na kojima je navedena, na dan podnošenja zahtjeva za registraciju dotične oznake zemljopisnog podrijetla;
- (j) „naziv životinjske pasmine” znači naziv pasmine obuhvaćene Uredbom (EU) 2016/1012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁶⁾ koja je navedena u matičnim knjigama ili uzgojnim upisnicima. Za vrste koje nisu obuhvaćene tom uredbom, to znači naziv pasmine koja je navedena u matičnim knjigama ili uzgojnim upisnicima na temelju nacionalnog prava. Takav je naziv na jeziku ili jezicima na kojima je navedena na dan podnošenja zahtjeva za registraciju dotične oznake zemljopisnog podrijetla;
- (k) „kombinirana nomenklatura” znači nomenklatura robe utvrđena člankom 1. Uredbe (EEZ) br. 2658/87.

2. Za potrebe glave II. ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „specifikacija proizvoda” znači dokument iz:
 - i. članka 94. Uredbe (EU) br. 1308/2013 za vino;
 - ii. članka 22. Uredbe (EU) 2019/787 za jaka alkoholna pića;
 - iii. članka 49. ove Uredbe za poljoprivredne proizvode;
- (b) „jedinstveni dokument” znači dokument koji sadržava sažetak specifikacije proizvoda iz:
 - i. članka 95. Uredbe (EU) br. 1308/2013 za vino;
 - ii. članka 23. Uredbe (EU) 2019/787 za jaka alkoholna pića;

⁽²¹⁾ Uredba (EZ) br. 852/2004 Europskoga parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o higijeni hrane (SL L 139, 30.4.2004., str. 1.).

⁽²²⁾ Direktiva Vijeća 2002/53/EZ od 13. lipnja 2002. o zajedničkom katalogu sorata poljoprivrednih biljnih vrsta (SL L 193, 20.7.2002., str. 1.).

⁽²³⁾ Direktiva Vijeća 2002/55/EZ od 13. lipnja 2002. o stavljanju na tržište sjemena povrća (SL L 193, 20.7.2002., str. 33.).

⁽²⁴⁾ Direktiva Vijeća 2008/90/EZ od 29. rujna 2008. o stavljanju na tržište reproduksijskog sadnog materijala i sadnica namijenjenih proizvodnji voća (SL L 267, 8.10.2008., str. 8.).

⁽²⁵⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 2100/94 od 27. srpnja 1994. o oplemenjivačkim pravima na biljnu sortu Zajednice (SL L 227, 1.9.1994., str. 1.).

⁽²⁶⁾ Uredba (EU) 2016/1012 Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2016. o zootehničkim i genealoškim uvjetima za uzgoj uzgojno valjanih životinja čistih pasmina, uzgojno valjanih hibridnih svinja i njihovih zametnih proizvoda i trgovinu njima kao i za njihov ulazak u Uniju te o izmjeni Uredbe (EU) br. 652/2014, direktiva Vijeća 89/608/EEZ i 90/425/EEZ i stavljanju izvan snage određenih akata u području uzgoja životinja („Uredba o uzgoju životinja”) (SL L 171, 29.6.2016., str. 66.).

iii. članka 50. ove Uredbe za poljoprivredne proizvode.

3. Za potrebe poglavlja 2. glave III., „tradicionalan” znači dokazanu povijesnu upotrebu naziva od strane proizvođača u zajednici u razdoblju koje omogućava prijenos s generacije na generaciju. To razdoblje mora trajati najmanje 30 godina, a takva upotreba može uključivati izmjene koje su bile potrebne zbog promjene higijenskih, sigurnosnih i drugih relevantnih praksi.

Članak 3.

Zaštita podataka

1. Države članice i Komisija obrađuju i objavljuju osobne podatke zaprimljene tijekom postupaka registracije, odobrenja izmjena, poništenja, prigovora, odobrenja prijelaznog razdoblja i kontrole na temelju ove Uredbe i uredbama (EU) br. 1308/2013 i (EU) 2019/787, u skladu s uredbama (EU) 2018/1725 i (EU) 2016/679.

2. Komisija je voditelj obrade u smislu Uredbe (EU) 2018/1725 kad je riječ o obradi osobnih podataka u postupku za koji je nadležna u skladu s uredbama (EU) 2019/787 i (EU) br. 1308/2013 te ovom Uredbom.

3. Nadležna tijela država članica voditelji su obrade u smislu Uredbe (EU) 2016/679 kad je riječ o obradi osobnih podataka u postupcima za koje su nadležna u skladu s uredbama (EU) 2019/787 i (EU) br. 1308/2013 te ovom Uredbom.

4. Ured Europske unije za intelektualno vlasništvo (EUIPO) jest „izvršitelj obrade” u smislu Uredbe (EU) 2018/1725 u vezi s obradom osobnih podataka povezanih s registrom oznaka zemljopisnog podrijetla Unije.

GLAVA II.

OZNAKE ZEMLJOPISNOG PODRIJETLA

POGLAVLJE 1.

Opće odredbe

Članak 4.

Ciljevi

Ovom se glavom predviđa jedinstven i iscrpan sustav oznaka zemljopisnog podrijetla kojim se štite nazivi vina, jakih alkoholnih pića i poljoprivrednih proizvoda koji imaju svojstva, atribute ili ugled povezan s mjestom proizvodnje, čime se:

- (a) osigurava da proizvođači koji djeluju kolektivno imaju potrebne ovlasti i odgovornosti za upravljanje dotičnom oznakom zemljopisnog podrijetla, među ostalim za odgovor na potražnju društva, primjerice kada je riječ o zdravlju i dobrobiti životinja, za proizvodima iz održive proizvodnje u njezinim trima dimenzijama gospodarske, okolišne i socijalne vrijednosti, te za poslovanje i konkurentnost na tržištu;
- (b) doprinosi poštenom tržišnom natjecanju i stvara dodana vrijednost s ciljem dijeljenja te dodane vrijednosti u cijelom lancu stavljanja na tržište kako bi se osigurao pravedan povrat za proizvođače i sposobnost za ulaganje u kvalitetu, ugled i održivost njihovih proizvoda, te doprinosi ostvarivanju ciljeva politike ruralnog razvoja pružanjem podrške poljoprivrednim i prerađivačkim djelatnostima, očuvanjem znanja i iskustva te promicanjem posebnih kvalitetnih proizvoda zbog zemljopisnog područja na kojem se proizvode;
- (c) osigurava da potrošači dobiju pouzdane informacije i potrebno jamstvo o podrijetlu, autentičnosti, kvaliteti, ugledu i drugim svojstvima povezanim sa zemljopisnim podrijetlom ili zemljopisnim okruženjem takvih proizvoda i da ih mogu lako identificirati na tržištu, među ostalim u elektroničkoj trgovini;
- (d) osigurava učinkovita i korisniku prilagođena registracija oznaka zemljopisnog podrijetla uzimajući u obzir odgovarajuću zaštitu prava intelektualnog vlasništva;

- (e) osiguravaju djelotvorne kontrole, provedbu propisa i stavljanje na tržište u cijeloj Uniji, među ostalim u elektroničkoj trgovini, čime se osigurava cjelovitost unutarnjeg tržišta; i
- (f) doprinosi djelotvornoj zaštiti prava intelektualnog vlasništva povezanih s takvim proizvodima na tržištima trećih zemalja.

Članak 5.

Područje primjene

1. Ova glava obuhvaća:

- (a) vino, kako je definirano u članku 2. stavku 1. točki (a);
- (b) jaka alkoholna pića, kako su definirana u članku 2. stavku 1. točki (b); i
- (c) poljoprivredne proizvode.

Za potrebe ove glave izraz „poljoprivredni proizvodi” obuhvaća poljoprivredne proizvode, uključujući prehrambene proizvode i proizvode ribarstva i akvakulture navedene u poglavljima od 1. do 23. kombinirane nomenklature iz drugog dijela Priloga I. Uredbi (EEZ) br. 2658/87, te poljoprivredne proizvode pod tarifnim brojevima kombinirane nomenklature iz Priloga I. ovoj Uredbi, osim vina i jakih alkoholnih pića.

2. Registracijom i zaštitom oznaka zemljopisnog podrijetla ne dovode se u pitanje obveza proizvođača da se pridržavaju drugih propisa Unije, osobito onih koji se odnose na stavljanje proizvoda na tržište, sanitarna i fitosanitarna pravila, zajedničku organizaciju tržišta, pravila tržišnog natjecanja i pružanje informacija o hrani potrošačima.

3. Direktiva (EU) 2015/1535 Europskog parlamenta i Vijeća⁽²⁷⁾ ne primjenjuje se na sustav oznaka zemljopisnog podrijetla utvrđen u ovoj Uredbi.

Članak 6.

Klasifikacija

1. Proizvodi označeni oznakama zemljopisnog podrijetla klasificiraju se u skladu s kombiniranom nomenklaturom, na dvoznamenkastoj, četveroznamenkastoj, šestoroznamenkastoj ili, ako to država članica odluči, osmeroznamenkastoj razini. Ako oznaka zemljopisnog podrijetla obuhvaća proizvode iz više od jedne kategorije, navodi se svaki unos. Klasifikacija proizvoda upotrebljava se samo u svrhu registracije, statistike i vođenja evidencije, osobito za carinska tijela. Ta klasifikacija ne upotrebljava se za određivanje usporedivih proizvoda u svrhu zaštite od izravne i neizravne komercijalne upotrebe, kako je navedena u članku 26. stavku 1. točki (a).

2. Komisija provedbenim aktima može utvrditi tehničko prezentiranje klasifikacije iz stavka 1. ovog članka i internetski pristup toj klasifikaciji. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 88. stavka 2.

Članak 7.

Održivost

1. Skupina proizvođača ili priznata skupina proizvođača, ako takva skupina postoji, može se dogovoriti o održivim praksama koje se moraju poštovati u proizvodnji proizvoda označenih oznakom zemljopisnog podrijetla ili u obavljanju drugih aktivnosti na koje se primjenjuje jedna obveza predviđena u specifikaciji proizvoda ili više njih. Takvim se praksama nastoje primjenjivati standardi održivosti koji su viši od onih utvrđenih pravom Unije ili nacionalnim pravom u pogledu okolišne, socijalne ili gospodarske održivosti ili dobrobiti životinja.

2. Za potrebe stavka 1. „održiva praksa” znači praksa koja doprinosi jednom socijalnom, okolišnom ili gospodarskom cilju ili više njih, kao što su primjerice:

⁽²⁷⁾ Direktiva (EU) 2015/1535 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. rujna 2015. o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih propisa i pravila o uslugama informacijskog društva (SL L 241, 17.9.2015., str. 1.).

- (a) ublažavanje klimatskih promjena i prilagodba tim promjenama, održiva upotreba krajobraza, vode i tla te njihova zaštita, prijelaz na kružno gospodarstvo, uključujući smanjenje rasipanja hrane, sprječavanje i kontrola onečišćenja, te zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustavâ;
 - (b) proizvodnja poljoprivrednih proizvoda na načine kojima se smanjuje upotreba pesticida i upravlja rizicima koji proizlaze iz njihove upotrebe ili kojom se smanjuje opasnost od antimikrobne otpornosti u poljoprivrednoj proizvodnji;
 - (c) dobrobit životinja;
 - (d) pravedan prihod za proizvođače, diversifikacija aktivnosti, promicanje lokalne poljoprivredne proizvodnje te vrednovanje ruralne strukture i lokalnog razvoja
 - (e) očuvanje radnih mjesta u poljoprivredi privlačenjem i podupiranjem mladih proizvođača i novih proizvođača proizvoda koji imaju koristi od zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla;
 - (f) poboljšanje radnih i sigurnosnih uvjeta u poljoprivrednim i prerađivačkim djelatnostima.
3. Ako skupina proizvođača ili priznata skupina proizvođača, ako takva skupina postoji, odluči da su održive prakse iz stavka 1. obvezne za sve proizvođače dotičnog proizvoda, te se prakse uključuju u specifikaciju proizvoda u skladu s postupkom registracije ili izmjene.

Članak 8.

Izvješće o održivosti

1. Skupina proizvođača ili priznata skupina proizvođača, ako takva skupina postoji, može, na temelju provjerljivih informacija, izraditi i redovito ažurirati izvješće o održivosti koje sadržava opis postojećih praksi održivosti koje se primjenjuju u proizvodnji proizvoda, opis načina na koji metoda dobivanja proizvoda utječe na održivost, u smislu okolišnih, socijalnih ili gospodarskih obveza ili obveza zaštite dobrobiti životinja, te informacije koje su potrebne za razumijevanje načina na koji održivost utječe na razvoj, rezultate i položaj proizvoda.
2. Komisija objavljuje izvješće o održivosti.

POGLAVLJE 2.

Registracija oznaka zemljopisnog podrijetla

Članak 9.

Podnositelj zahtjeva tijekom nacionalne faze postupka registracije

1. Zahtjeve za registraciju oznaka zemljopisnog podrijetla može podnijeti samo skupina proizvođača koja podnosi zahtjev. Skupina proizvođača koja podnosi zahtjev udruženje je, bez obzira na njezin pravni oblik, sastavljeno od proizvođača istog proizvoda čiji se naziv predlaže za registraciju. Javna tijela i druge zainteresirane strane mogu pomoći u pripremi zahtjeva i u povezanom postupku.
2. Kad je riječ o oznakama zemljopisnog podrijetla jakih alkoholnih pića, tijelo koje imenuje država članica može se za potrebe ove glave smatrati skupinom proizvođača koja podnosi zahtjev ako dotični proizvođači zbog svojeg broja, geografske lokacije ili organizacijskih svojstava ne mogu formirati skupinu. U tom se slučaju razlozi za to navode u zahtjevu iz članka 10. stavka 2.
3. Pojedinačni proizvođač može se za potrebe ove glave smatrati skupinom proizvođača koja podnosi zahtjev ako se dokaže da su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
- (a) taj proizvođač jedini je proizvođač koji je voljan podnijeti zahtjev za registraciju oznake zemljopisnog podrijetla;

- (b) dotično zemljopisno područje definirano je na temelju povezanosti iz članka 49. stavka 1. točke (f) ove Uredbe, članka 94. stavka 1. točke (i) Uredbe (EU) br. 1308/2013 i članka 22. stavka 1. točke (f) Uredbe (EU) 2019/787, a ne na temelju granica posjeda; i
 - (c) dotično zemljopisno područje ima svojstva koje se znatno razlikuju od svojstava susjednih područja ili se karakteristike proizvoda razlikuju od onih proizvedenih u susjednim područjima ili, kad je riječ o oznakama zemljopisnog podrijetla jakih alkoholnih pića, jako alkoholno piće ima određenu kvalitetu, ugled ili drugo svojstvo koje se jasno može pripisati njegovu zemljopisnom podrijetlu.
4. U slučaju oznake zemljopisnog podrijetla kojom se označuje prekogranično zemljopisno područje, nekoliko skupina proizvođača koje podnose zahtjev iz različitih država članica ili trećih zemalja mogu podnijeti zajednički zahtjev za registraciju oznake zemljopisnog podrijetla. Takav zajednički zahtjev upućuje se svim dotičnim državama članicama.

Članak 10.

Nacionalna faza postupka registracije

1. Zahtjev za registraciju oznake zemljopisnog podrijetla za proizvod podrijetlom iz Unije upućuje se nadležnim tijelima države članice podrijetla proizvoda.
2. Zahtjev iz stavka 1. sadržava:
 - (a) specifikaciju proizvoda;
 - (b) jedinstveni dokument; i
 - (c) prateću dokumentaciju iz članka 12. stavka 1.
3. Država članica ispituje zahtjev za registraciju kako bi provjerila ispunjava li uvjete za registraciju utvrđene u odgovarajućim odredbama o vinu, jakim alkoholnim pićima ili poljoprivrednim proizvodima, ovisno o slučaju.
4. U okviru ispitivanja zahtjeva iz stavka 3. ovog članka dotična država članica provodi nacionalni postupak prigovora. U okviru nacionalnog postupka prigovora osigurava se objava zahtjeva za registraciju, uz iznimku dokumenata iz članka 12. stavka 1. točaka (b) i (c) i utvrđuje razdoblje od najmanje jednog mjeseca od datuma objave u kojem svaka fizička ili pravna osoba s legitimnim interesom i poslovnim nastanom ili boravištem u državi članici podrijetla proizvoda toj državi članici može podnijeti prigovor na zahtjev za registraciju.
5. Dotična država članica utvrđuje modalitete postupka prigovora. Ti modaliteti mogu uključivati kriterije za prihvatljivost prigovora, razdoblje savjetovanja između skupine proizvođača koja podnosi zahtjev i svakog podnositelja prigovora te podnošenje izvješća skupine proizvođača koja podnosi zahtjev o ishodu savjetovanja, uključujući izmjene koje je skupina proizvođača koja podnosi zahtjev unijela u zahtjev za registraciju.
6. Ako nakon ispitivanja zahtjeva za registraciju, ocjene rezultata zaprimljenih prigovora i izmjena zahtjeva dogovoreni su skupinom proizvođača koja podnosi zahtjev dotična država članica smatra da su zahtjevi iz ove Uredbe ispunjeni, ona može donijeti pozitivnu odluku i podnijeti zahtjev za registraciju na razini Unije, kako je naveden u članku 13.
7. Dotična država članica osigurava da svaka fizička ili pravna osoba s legitimnim interesom može podnijeti žalbu. Dotična država članica osigurava i objavu pozitivne odluke i odgovarajuće specifikacije proizvoda, kao i elektronički pristup specifikaciji proizvoda.
8. U slučaju zajedničkog zahtjeva, kako je navedeno u članku 9. stavku 4., zahtjev se upućuje svim dotičnim državama članicama, a povezani nacionalni postupci, uključujući fazu prigovora, provode se u svim tim državama članicama.

Članak 11.**Prijelazna nacionalna zaštita**

1. Država članica može na privremenoj osnovi odobriti prijelaznu zaštitu naziva na nacionalnoj razini s učinkom od datuma podnošenja zahtjeva za registraciju na razini Unije Komisiji.
2. Takva nacionalna zaštita prestaje na dan stupanja na snagu provedbenog akta kojim se odlučuje o zahtjevu za registraciju, donesenog u skladu s člankom 21., ili na dan povlačenja zahtjeva za registraciju.
3. Ako se naziv ne registrira u skladu s ovom Uredbom, posljedice prijelazne nacionalne zaštite isključiva su odgovornost dotične države članice.
4. Mjere koje države članice poduzimaju u skladu s ovim člankom proizvode učinke samo na nacionalnoj razini i nemaju nikakvog učinka na unutarnje tržište niti na međunarodnu trgovinu.

Članak 12.**Prateća dokumentacija**

1. Prateća dokumentacija uz zahtjev za registraciju sadržava:
 - (a) prema potrebi, informacije kojima se objašnjavaju sva predložena ograničenja upotrebe ili zaštite oznake zemljopisnog podrijetla i sve prijelazne mjere koje predlaže skupina proizvođača koja podnosi zahtjev;
 - (b) ime i podatke za kontakt skupine proizvođača koja podnosi zahtjev;
 - (c) ime i podatke za kontakt jednog ili više nadležnih tijela, delegiranih tijela ili tijela za certificiranje proizvoda ili fizičkih osoba koji provode provjeru sukladnosti sa specifikacijom proizvoda u skladu s:
 - i. člankom 116.a Uredbe (EU) br. 1308/2013 u pogledu vina;
 - ii. člankom 39. ove Uredbe u pogledu jakih alkoholnih pića i poljoprivrednih proizvoda;
 - (d) sve druge informacije koje dotična država članica ili, prema potrebi, skupina proizvođača koja podnosi zahtjev smatra primjerenima.
2. Komisija provedbenim aktima utvrđuje format i prikaz na internetu prateće dokumentacije iz stavka 1. točaka (a), (b) i (c) ovog članka u zahtjevu za registraciju na razini Unije kako je predviđeno člankom 13. i propisuje izuzimanje ili anonimizaciju osobnih podataka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 88. stavka 2.

Članak 13.**Zahtjev za registraciju na razini Unije**

1. Za oznake zemljopisnog podrijetla koje se odnose na proizvode podrijetlom iz Unije, zahtjev za registraciju sadržava:
 - (a) jedinstveni dokument;
 - (b) prateću dokumentaciju iz članka 12. stavka 1. točaka (a), (b) i (c);
 - (c) izjavu države članice kojoj je zahtjev upućen u nacionalnoj fazi postupka registracije kojom se potvrđuje da zahtjev ispunjava uvjete za registraciju;
 - (d) sva prijelazna razdoblja koja su odobrila ili predložila nacionalna tijela nakon nacionalnog postupka ispitivanja i prigovora, kao i informacije o povezanim prihvatljivim prigovorima; i
 - (e) upućivanje na elektroničku objavu ažurirane specifikacije proizvoda.

2. Za oznake zemljopisnog podrijetla koje se odnose na proizvode podrijetlom izvan Unije, zahtjev za registraciju na razini Unije sadržava:

- (a) specifikaciju proizvoda i upućivanje na njezinu objavu;
- (b) jedinstveni dokument.
- (c) prateću dokumentaciju iz članka 12. stavka 1. točaka (a), (b) i (c);
- (d) pravni dokaz o zaštiti oznake zemljopisnog podrijetla u zemlji podrijetla; i
- (e) punomoć, ako podnositelja zahtjeva predstavlja zastupnik.

3. Zajednički zahtjev za registraciju iz članka 9. stavka 4., uz jedinstveni dokument, prema potrebi, uključuje dokumente navedene u stavku 1. točkama od (b) do (e) ili stavku 2. točkama (c), (d) i (e) ovog članka iz svih država članica ili dotičnih trećih država.

4. Dokumenti iz ovog članka sastavljaju se na jednom od službenih jezika Unije.

5. Komisija provedbenim aktima utvrđuje detaljna pravila o postupcima, obliku i prezentiranju zahtjeva za registraciju na razini Unije, uključujući zahtjeve koji se odnose na više od jednog državnog područja. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 88. stavka 2.

Članak 14.

Podnošenje zahtjeva za registraciju na razini Unije

1. Zahtjev za registraciju oznake zemljopisnog podrijetla na razini Unije Komisiji se podnosi elektronički, putem digitalnog sustava.

Po primitku zahtjeva jedne države članice ili više njih Komisija prilagođava digitalni sustav kako bi ga u nacionalnom dijelu postupka registracije oznake zemljopisnog podrijetla mogla upotrebljavati bilo koja država članica koja to želi.

2. Ako se zahtjev za registraciju odnosi na zemljopisno područje izvan Unije, zahtjev Komisiji izravno podnosi podnositelj zahtjeva, odnosno skupina proizvođača ili pojedinačni proizvođač ili se podnosi posredovanjem nadležnih tijela dotične treće zemlje.

Pojedinačni proizvođač iz treće zemlje ispunjava uvjete iz članka 9. stavka 3. Skupina proizvođača iz treće zemlje jest skupina proizvođača koja radi s proizvodom čiji se naziv predlaže za registraciju.

3. Zajednički zahtjev za registraciju iz članka 9. stavka 4. podnosi:

- (a) jedna od dotičnih država članica; ili
- (b) podnositelj zahtjeva iz treće zemlje, odnosno skupina proizvođača ili pojedinačni proizvođač, izravno ili posredovanjem nadležnih tijela te treće zemlje.

4. Komisija objavljuje nazive za koje su podneseni zahtjevi za registraciju na razini Unije putem digitalnog sustava iz stavka 1.

Članak 15.

Ispitivanje od strane Komisije i objava u svrhu prigovora

1. Komisija ispituje zahtjeve za registraciju podnesene u skladu s člankom 14. stavcima 1., 2. i 3. Provjerava sadržavaju li zahtjevi potrebne informacije te ima li u njima očitih pogrešaka, pri čemu uzima u obzir ishod nacionalnog postupka ispitivanja i prigovora koji je provela dotična država članica.

2. Ispitivanje ne smije trajati dulje od šest mjeseci od dana primitka zahtjeva. Komisija od podnositelja zahtjeva može zatražiti sve potrebne dodatne informacije ili izmjenu zahtjeva. Ako Komisija uputi takve zahtjeve podnositelju zahtjeva, razdoblje ispitivanja ne smije trajati dulje od pet mjeseci od dana kada Komisija primi odgovor podnositelja zahtjeva.
3. U slučaju da Komisija ne završi ispitivanje iz stavka 2. u propisanim rokovima, podnositelja zahtjeva pisanim putem obavješćuje o razlozima kašnjenja, navodeći procijenjeno vrijeme potrebno za završetak ispitivanja, koje ne smije biti dulje od mjesec dana.
4. Ako Komisija smatra da su ispunjeni uvjeti utvrđeni u člancima 9., 10., 12., 13., 28., 29., 30., 31., 46. i 47., članku 48. stavcima 1. i 2. i članku 50. ove Uredbe, člancima 93. i 95. i članku 100. stavku 4. Uredbe (EU) br. 1308/2013 te članku 3. stavku 4., članku 23. i članku 34. stavku 4. Uredbe (EU) 2019/787, prema potrebi, u *Službenom listu Europske unije* objavljuje jedinstveni dokument i upućivanje na objavu specifikacije proizvoda.

Članak 16.

Osporavanje zahtjeva za registraciju na nacionalnoj razini

1. Države članice obavješćuju Komisiju o svim nacionalnim administrativnim ili sudskim postupcima koji mogu dovesti u pitanje registraciju oznake zemljopisnog podrijetla.
2. Komisija se izuzima od obveze poštovanja rokova za provedbu ispitivanja iz članka 15. stavka 2. i obavješćivanja države članice o razlozima kašnjenja ako primi obavijest države članice u vezi sa zahtjevom za registraciju u skladu s člankom 10. stavkom 6. kojom se:
 - (a) Komisiju obavješćuje da je odluka iz članka 10. stavka 6. poništena na nacionalnoj razini odmah primjenjivom, ali ne i konačnom administrativnom ili sudskom odlukom; ili
 - (b) od Komisije traži da suspendira ispitivanje jer je započet nacionalni administrativni ili sudski postupak kako bi se osporila valjanost zahtjeva, a država članica smatra da se taj postupak temelji na valjanim razlozima.
3. Izuzeće iz stavka 2. proizvodi učinke dok dotična država članica ne obavijesti Komisiju da je valjanost prvotnog zahtjeva ponovno uspostavljena ili da država članica povlači svoj zahtjev za suspenziju.
4. Ako je pozitivna odluka države članice iz članka 10. stavka 6. u cijelosti ili djelomično poništena konačnom odlukom koju je donio nacionalni sud, ta država članica prema potrebi razmatra odgovarajuće mjere kao što su povlačenje ili izmjena zahtjeva za registraciju na razini Unije.

Članak 17.

Postupak prigovora na razini Unije

1. U roku od tri mjeseca od datuma objave jedinstvenog dokumenta i upućivanja na objavu specifikacije proizvoda u *Službenom listu Europske unije* u skladu s člankom 15. stavkom 4., tijela države članice ili treće zemlje, ili fizička ili pravna osoba s legitimnim interesom i koja ima poslovni nastan ili boravište u trećoj zemlji mogu Komisiji podnijeti prigovor.
2. Svaka fizička ili pravna osoba s legitimnim interesom i poslovnim nastanom ili boravištem u državi članici koja nije država članica iz koje je podnesen zahtjev za registraciju na razini Unije može podnijeti prigovor državi članici u kojoj ima poslovni nastan ili boravište u roku koji toj državi članici omogućuje ispitivanje tog prigovora i odlučivanje o njegovu podnošenju Komisiji u skladu sa stavkom 1. Države članice mogu utvrditi taj rok u svojem nacionalnom pravu.
3. U prigovoru se izjavljuje protivljenje registraciji oznake zemljopisnog podrijetla. Prigovor koji ne sadržava tu izjavu ništavan je.

4. Komisija ispituje prihvatljivost prigovora. Ako smatra da je prigovor prihvatljiv, Komisija u roku od pet mjeseci od datuma objave iz članka 15. stavka 4. poziva podnositelja prigovora i podnositelja zahtjeva da pristupe odgovarajućim savjetovanjima tijekom razumnog razdoblja koje nije dulje od tri mjeseca. Komisija podnositelju zahtjeva prosljeđuje prigovor i sve dokumente koje je dostavio podnositelj prigovora. U bilo kojem trenutku tijekom tog razdoblja Komisija na zahtjev podnositelja zahtjeva može jednom produljiti rok za savjetovanje za najviše tri mjeseca.

5. Podnositelj prigovora i podnositelj zahtjeva bez odlaganja započinju odgovarajuće savjetovanje. Oni si međusobno dostavljaju relevantne informacije kako bi mogli procijeniti je li zahtjev za registraciju u skladu s ovom Uredbom, Uredbom (EU) br. 1308/2013 ili Uredbom (EU) 2019/787, ovisno o slučaju.

6. U roku od mjesec dana od završetka savjetovanja iz stavka 4. podnositelj zahtjeva obavještava Komisiju o rezultatima savjetovanja, među ostalim o svim razmijenjenim informacijama, o tome je li postignut sporazum s jednim ili svim podnositeljima prigovora te o svim posljedičnim izmjenama zahtjeva za registraciju. Podnositelj prigovora isto tako može obavijestiti Komisiju o svojem stajalištu na kraju savjetovanja.

7. Ako su nakon završetka savjetovanja iz stavka 4. ovog članka podaci objavljeni u skladu s člankom 15. stavkom 4. izmijenjeni, Komisija ponovno ispituje izmijenjeni zahtjev za registraciju. Ako je zahtjev za registraciju znatno izmijenjen, a Komisija smatra da izmijenjeni zahtjev ispunjava uvjete za registraciju, ponovno objavljuje jedinstveni dokument i upućivanje na objavu specifikacije proizvoda u skladu s člankom 15. stavkom 4.

8. Dokumenti iz ovog članka sastavljaju se na jednom od službenih jezika Unije.

9. Komisija dovršava ocjenu zahtjeva za registraciju na razini Unije, uzimajući u obzir sve zahtjeve za prijelazna razdoblja, ishod postupka prigovora i sva druga pitanja koja se pojave nakon toga u pogledu njegova ispitivanja koja bi mogla podrazumijevati izmjenu jedinstvenog dokumenta.

10. Komisija je u skladu s člankom 87. ovlaštena donijeti delegirane akte kojima se ova Uredba dopunjuje utvrđivanjem detaljnih postupaka i rokova za postupak prigovora.

11. Komisija provedbenim aktima utvrđuje format i prikaz prigovora i propisuje izuzimanje ili anonimizaciju osobnih podataka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 88. stavka 2.

Članak 18.

Obavijest o primjedbama

1. U roku od tri mjeseca od datuma objave jedinstvenog dokumenta i upućivanja na objavu specifikacije proizvoda u skladu s člankom 15. stavkom 4., tijela države članice ili treće zemlje, ili fizička ili pravna osoba koja ima poslovni nastan ili boravište u trećoj zemlji, mogu Komisiji podnijeti obavijest o primjedbama.

2. U obavijesti o primjedbama navodi se svaka pogreška ili dodatne informacije u vezi sa zahtjevom za registraciju, uključujući moguće kršenje prava Unije. Obaviješću o primjedbama ne dodjeljuju se nikakva prava tijelima ili osobama iz stavka 1. niti se njome pokreće postupak prigovora.

3. Ako su, nakon podnošenja obavijesti o primjedbama, podaci objavljeni u skladu s člankom 15. stavkom 4. znatno izmijenjeni, Komisija ponovno objavljuje jedinstveni dokument i upućivanje na objavu specifikacije proizvoda u skladu s tim stavkom.

4. Komisija može provedbenim aktima utvrditi format i prikaz obavijesti o primjedbama. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 88. stavka 2.

Članak 19.

Razlozi za prigovor

1. Prigovor podnesen u skladu s člankom 17. prihvatljiv je samo ako podnositelj prigovora dokaže:
 - (a) da predložena oznaka zemljopisnog podrijetla nije u skladu s definicijom oznake zemljopisnog podrijetla ili sa zahtjevima iz ove Uredbe, iz dijela II. glave II. poglavlja I. odjeljka 2. Uredbe (EU) br. 1308/2013 ili članka 3. stavka 4. i poglavlja III. Uredbe (EU) 2019/787, kako je primjenjivo;
 - (b) da bi registriranje predložene oznake zemljopisnog podrijetla bilo spriječeno jednom ili više okolnosti iz članka 28., 29. i 30. ili članka 48. stavka 1.; ili
 - (c) da bi registriranje predložene oznake zemljopisnog podrijetla ugrozilo postojanje potpuno ili djelomično identičnog naziva ili žiga ili postojanje proizvoda koji su zakonito dostupni na tržištu najmanje pet godina prije datuma objave informacija iz članka 15. stavka 4.
2. Komisija ocjenjuje prihvatljivost prigovora u odnosu na područje Unije.

Članak 20.

Prijelazno razdoblje za upotrebu oznaka zemljopisnog podrijetla

1. Za proizvode podrijetlom iz države članice ili treće zemlje čija se oznaka sastoji od naziva koji je u suprotnosti s člankom 26. stavkom 1. ili sadržava takav naziv, Komisija može provedbenim aktima odobriti prijelazno razdoblje od najviše pet godina kako bi se omogućila daljnja upotreba te oznake pod kojom su stavljeni na tržište, pod uvjetom da se prihvatljivim prigovorom na temelju članka 10. stavka 4. ili članka 17. na zahtjev za registraciju oznake zemljopisnog podrijetla čija je zaštita prekršena dokaže:
 - (a) da bi registriranje dotične oznake zemljopisnog podrijetla ugrozilo postojanje potpuno ili djelomično identičnog naziva u oznaci proizvoda; ili
 - (b) da su se takvi proizvodi s tim nazivom u oznaci proizvoda na dotičnom državnom području zakonito stavljali na tržište najmanje pet godina prije objave iz članka 15. stavka 4.
2. Provedbeni akti iz stavka 1. ovog članka donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 88. stavka 2., osim onih u vezi s kojima je prihvatljivi prigovor podnesen u skladu s člankom 10. stavkom 4., koji se donose bez primjene tog postupka ispitivanja.
3. Komisija može provedbenim aktima produljiti prijelazno razdoblje odobreno na temelju stavka 1. u ukupnom trajanju od najviše 15 godina ili izravno odobriti prijelazno razdoblje od najviše 15 godina pod uvjetom da se ujedno dokaže:
 - (a) da se naziv u oznaci iz stavka 1. zakonito i pošteno neprekidno upotrebljava najmanje 25 godina prije podnošenja zahtjeva za registraciju dotične oznake zemljopisnog podrijetla Komisiji;
 - (b) da svrha upotrebe naziva u oznaci iz stavka 1. ni u jednom trenutku nije bila iskorištavanje ugleda naziva proizvoda registriranog kao oznaka zemljopisnog podrijetla; i
 - (c) da potrošači nisu bili niti su mogli biti u zabludi u vezi s pravim podrijetlom proizvoda.
4. Provedbeni akti iz stavka 3. ovog članka donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 88. stavka 2., osim onih u vezi s kojima je prihvatljivi prigovor podnesen na temelju članka 10. stavka 4., koji se donose bez primjene tog postupka ispitivanja.

5. Pri upotrebi oznake iz stavaka 1. i 3. zemlja podrijetla mora se jasno i vidljivo navesti na etiketi te, ako je primjenjivo, u opisu proizvoda ako se on stavlja na tržište na internetu.
6. U pogledu zahtjeva za registraciju oznaka zemljopisnog podrijetla i izmjena na razini Unije, kako bi se prevladale privremene poteškoće u pogledu dugoročnog cilja osiguravanja da svi gospodarski subjekti čiji je proizvod označen oznakom zemljopisnog podrijetla na dotičnom području udovoljavaju povezanoj specifikaciji proizvoda, država članica može odobriti prijelazno razdoblje za usklađivanje u trajanju do 10 godina, koje počinje od dana podnošenja zahtjeva Komisiji, pod uvjetom da su dotični gospodarski subjekti zakonito stavljali na tržište taj proizvod uz upotrebu dotičnog naziva u neprekinutom razdoblju od najmanje pet godina koje prethodi podnošenju zahtjeva tijelima te države članice i da su to naveli u nacionalnom postupku prigovora iz članka 10. stavka 4.
7. Ako je vrijeme između podnošenja zahtjeva za registraciju na razini Unije i registracije dotičnog naziva dulje od pet godina, država članica može produljiti prijelazno razdoblje za najviše pet godina. Odluka o produljenju prijelaznog razdoblja bez odgođe se priopćuje Komisiji, koja je objavljuje u *Službenom listu Europske unije*.
8. Stavak 6. primjenjuje se *mutatis mutandis* na oznaku zemljopisnog podrijetla koja se odnosi na zemljopisno područje koje se nalazi u trećoj zemlji, osim postupka prigovora.

Članak 21.

Odluka Komisije o zahtjevu za registraciju

1. Ako na temelju informacija dostupnih Komisiji iz ispitivanja provedenog u skladu s člankom 15. Komisija smatra da bilo koji od uvjeta iz tog članka nije ispunjen, ona provedbenim aktima odbija zahtjev za registraciju. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 88. stavka 2.
2. U nedostatku prihvatljivog prigovora, Komisija provedbenim aktima i bez primjene postupka iz članka 88. stavka 2. provodi registraciju oznake zemljopisnog podrijetla. Komisija može uzeti u obzir obavijesti o primjedbama zaprimljene u skladu s člankom 18.
3. Ako zaprimi prihvatljivi prigovor, Komisija nakon postupka iz članka 17. te uzimajući u obzir njegove rezultate:
- (a) donosi provedbene akte o registraciji oznake zemljopisnog podrijetla bez primjene postupka iz članka 88. stavka 2. ako je postignut sporazum, nakon provjere sukladnosti sporazuma s pravom Unije i, prema potrebi, izmjenjuje informacije objavljene u skladu s člankom 15. stavkom 4., pod uvjetom da takve izmjene nisu znatne; ili
 - (b) ako sporazum nije postignut, donosi provedbene akte kojima se odlučuje o zahtjevu za registraciju; ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 88. stavka 2.
4. Provedbenim aktima kojima se registra oznaka zemljopisnog podrijetla predviđaju se svi uvjeti primjenjivi na registraciju i ponovnu objavu za informaciju jedinstvenog dokumenta objavljenog u skladu s člankom 15. stavkom 4. i izmijenjenog u skladu s postupkom prigovora u slučaju izmjena koje nisu one iz članka 17. stavka 7. i članka 18. stavka 3.
5. Provedbene uredbe Komisije o registraciji i provedbene odluke Komisije o odbijanju objavljuju se u *Službenom listu Europske unije*, seriji L.

Članak 22.

Unijin registar oznaka zemljopisnog podrijetla

1. Komisija provedbenim aktima i bez primjene postupka iz članka 88. stavka 2. uspostavlja i održava javno dostupan registar oznaka zemljopisnog podrijetla Unije. Taj se registar sastoji od triju dijelova koji se odnose na oznake zemljopisnog podrijetla vina, jakih alkoholnih pića i poljoprivrednih proizvoda. Datoteke unesene u taj registar nakon 13. svibnja 2024. moraju biti u strojno čitljivom formatu kako je definiran u članku 2. točki 13. Direktive (EU) 2019/1024 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁸⁾.

⁽²⁸⁾ Direktiva (EU) 2019/1024 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o otvorenim podatcima i ponovnoj uporabi informacija javnog sektora (SL L 172, 26.6.2019., str. 56.).

2. EUIPO održava i ažurira registar Unije u pogledu registracija, izmjena i poništenja oznaka zemljopisnog podrijetla.
 3. Svaka oznaka zemljopisnog podrijetla vina i poljoprivrednih proizvoda navodi se u registru oznaka zemljopisnog podrijetla Unije kao „zaštićena oznaka izvornosti” ili „zaštićena oznaka zemljopisnog podrijetla”, ovisno o slučaju, a svaka oznaka zemljopisnog podrijetla jakih alkoholnih pića kao „oznaka zemljopisnog podrijetla”.
 4. Oznake zemljopisnog podrijetla koje se odnose na proizvode iz trećih zemalja koji su zaštićeni u Uniji na temelju međunarodnog sporazuma čija je ugovorna stranka Unija mogu se upisati u Unijin registar oznaka zemljopisnog podrijetla. U takvim slučajevima Komisija provedbenim aktima registrira takve oznake zemljopisnog podrijetla. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 88. stavka 2.
- Kad je riječ o vinima i poljoprivrednim proizvodima, osim ako su u sporazumima iz prvog podstavka posebno označeni kao zaštićene oznake izvornosti, nazivi takvih proizvoda upisuju se u Unijin registar oznaka zemljopisnog podrijetla kao zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla.
5. Svaka oznaka zemljopisnog podrijetla upisuje se u Unijin registar oznaka zemljopisnog podrijetla na svojem izvornom pismu. Ako izvorno pismo nije latinica, oznaka zemljopisnog podrijetla transkribira se ili transliterira na latinicu, a obje inačice oznake zemljopisnog podrijetla upisuju se u Unijin registar oznaka zemljopisnog podrijetla i imaju jednak status.
 6. Komisija objavljuje i redovito ažurira popis međunarodnih sporazuma iz stavka 4. kao i popis oznaka zemljopisnog podrijetla zaštićenih na temelju tih sporazuma.
 7. Komisija čuva, u digitalnom ili papirnatom obliku, dokumentaciju koja se odnosi na registraciju oznake zemljopisnog podrijetla. U slučaju poništenja registracije Komisija 10 godina nakon toga čuva dokumentaciju.
 8. Komisija provedbenim aktima određuje sadržaj i prezentiranje registra oznaka zemljopisnog podrijetla Unije. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 88. stavka 2.

Članak 23.

Izvadci iz registra oznaka zemljopisnog podrijetla Unije

1. Svaka osoba može lako i bez naknade preuzeti službeni izvadak iz registra oznaka zemljopisnog podrijetla Unije kojim se dokazuje registracija oznake zemljopisnog podrijetla i druge relevantne podatke, uključujući datum podnošenja zahtjeva za registraciju oznake zemljopisnog podrijetla ili drugi datum prvenstva. Službeni izvadak registracije unesene u taj registar nakon 13. svibnja 2024. mora biti u strojno čitljivom formatu kako je definiran u članku 2. točki 13. Direktive (EU) 2019/1024. Taj se službeni izvadak može upotrebljavati kao vjerodostojna potvrda u pravnim, sudskim, upravnim ili sličnim postupcima.
2. Ako su skupinu proizvođača priznala nacionalna tijela u skladu s člankom 33., ta se skupina navodi kao predstavnik proizvođača proizvoda označenog oznakom zemljopisnog podrijetla u registru oznaka zemljopisnog podrijetla Unije i u službenom izvratku iz stavka 1. ovog članka.
3. Komisija provedbenim aktima može odrediti format i prikaz na internetu izvadaka iz registra oznaka zemljopisnog podrijetla Unije te propisati izuzimanje ili anonimizaciju osobnih podataka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 88. stavka 2.

Članak 24.

Izmjene specifikacije proizvoda

1. Skupina proizvođača proizvoda čiji je naziv registrirana oznaka zemljopisnog podrijetla može podnijeti zahtjev za odobrenje izmjene specifikacije proizvoda. Ako postoji priznata skupina proizvođača, ta je skupina jedina koja ima pravo podnijeti zahtjev.
2. Izmjene specifikacije proizvoda dijele se u dvije kategorije:
 - (a) izmjene na razini Unije za koje je propisan postupak prigovora na razini Unije; i

(b) standardne izmjene koje se rješavaju na razini države članice ili treće zemlje.

3. Izmjena se smatra izmjenom na razini Unije ako podrazumijeva izmjenu jedinstvenog dokumenta ili dokumenta koji mu je jednakovrijedan i:

(a) uključuje promjenu:

i. za poljoprivredne proizvode, naziva ili upotrebe naziva;

ii. za vino, naziva ili upotrebe naziva ili kategorije proizvoda ili proizvoda označenih oznakom zemljopisnog podrijetla;

iii. za jaka alkoholna pića, naziva ili upotrebe naziva, ili kategorije proizvoda ili proizvoda označenih oznakom zemljopisnog podrijetla, ili pravnog naziva; ili

(b) postoji rizik od gubitka povezanosti sa zemljopisnim područjem iz jedinstvenog dokumenta; ili

(c) podrazumijeva daljnja ograničenja u pogledu stavljanja proizvoda na tržište.

Države članice provjeravaju kriterije iz točaka (a), (b) i (c).

4. Svaka druga izmjena specifikacije proizvoda registrirane oznake zemljopisnog podrijetla, koja nije izmjena na razini Unije u skladu sa stavkom 3., smatra se standardnom izmjenom.

5. Standardna izmjena smatra se privremenom izmjenom kad se odnosi na privremenu izmjenu specifikacije proizvoda do koje je došlo jer su javna tijela uvela obvezne sanitarne i fitosanitarne mjere ili privremenu izmjenu koja je potrebna zbog prirodnih katastrofa ili nepovoljnih vremenskih uvjeta ili znatnih tržišnih poremećaja uzrokovanih iznimnim okolnostima, uključujući geopolitičke događaje, koji utječu na opskrbu sirovinama, pod uvjetom da su nadležna tijela službeno priznala prirodnu katastrofu, nepovoljne vremenske uvjete ili znatne tržišne poremećaje.

6. Izmjene na razini Unije odobrava Komisija. Postupak odobrenja slijedi *mutatis mutandis* postupak utvrđen u člancima od 9. i 10. i člancima od 12. do 21.

7. Zahtjevi za izmjenu na razini Unije koji se podnose izvan Unije moraju sadržavati dokaz da je tražena izmjena u skladu s propisima o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla koji su na snazi u toj trećoj zemlji.

8. Ako zahtjev za izmjenu specifikacije proizvoda registrirane oznake zemljopisnog podrijetla na razini Unije uključuje i standardne izmjene ili privremene izmjene, Komisija ispituje samo izmjenu na razini Unije. Smatra se da standardne izmjene ili privremene izmjene nisu podnesene. Ispitivanje takvih zahtjeva usmjereno je na predložene izmjene na razini Unije. Komisija ili dotična država članica može prema potrebi pozvati podnositelja zahtjeva da izmijeni druge elemente specifikacije proizvoda.

9. Standardne izmjene procjenjuju i odobravaju države članice ili treće zemlje na čijem se državnom području nalazi zemljopisno područje dotičnog proizvoda te ih priopćuju Komisiji. Komisija objavljuje te izmjene.

10. Komisija je u skladu s člankom 87. ovlaštena donijeti delegirane akte kojima se ova Uredba dopunjuje utvrđivanjem odredaba o izmjenama specifikacija proizvoda na razini Unije za oznake zemljopisnog podrijetla za koje nije objavljen jedinstveni dokument, o prihvatljivosti zahtjeva za izmjene na razini Unije, o odnosu između izmjena na razini Unije i standardnih izmjena te o standardnim izmjenama, uključujući njihovu objavu.

11. Komisija provedbenim aktima utvrđuje detaljna pravila o postupcima, obliku i prezentiranju zahtjeva za izmjenu na razini Unije te o postupcima, obliku i priopćavanju standardnih izmjena Komisiji. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 88. stavka 2.

Članak 25.

Poništenje registracije

1. Komisija može, na vlastitu inicijativu ili na valjano obrazložen zahtjev države članice, treće zemlje ili bilo koje fizičke ili pravne osobe s legitimnim interesom koja ima poslovni nastan ili boravište u trećoj zemlji provedbenim aktima poništiti registraciju oznake zemljopisnog podrijetla u sljedećim slučajevima:

- (a) ako se više ne može osigurati sukladnost sa zahtjevima za specifikaciju proizvoda; ili
- (b) ako najmanje prethodnih sedam uzastopnih godina nijedan proizvod označen oznakom zemljopisnog podrijetla nije stavljen na tržište.

2. Komisija može donijeti i provedbene akte kojima se poništava registracija na zahtjev proizvođača proizvoda koji se stavlja na tržište pod registriranim nazivom. Ako postoji priznata skupina proizvođača, ta je skupina proizvođača jedina koja ima pravo podnijeti takav zahtjev.

3. Registracija naziva kao prava intelektualnog vlasništva osim kao oznake zemljopisnog podrijetla, posebno kao žiga, zabranjena je u razdoblju od godinu dana nakon poništenja registracije oznake zemljopisnog podrijetla, osim ako je takvo pravo intelektualnog vlasništva postojalo ili je takav žig bio registriran prije registracije oznake zemljopisnog podrijetla.

4. Na postupak poništenja registracije primjenjuju se mutatis mutandis članak 10., članci od 13. do 17. i članak 21.

Prigovori su dopušteni samo ako se njima dokazuje da se zainteresirana fizička ili pravna osoba neprestano komercijalno koristi registriranim nazivom.

5. Prije donošenja provedbenih akata iz stavaka 1. i 2. Komisija se savjetuje s tijelima države članice, tijelima treće zemlje ili, ako je to moguće, proizvođačem iz treće zemlje koji je prvotno podnio zahtjev za registraciju dotične oznake zemljopisnog podrijetla, osim ako poništenje izravno traže ti prvotni podnositelji zahtjeva. Razdoblje savjetovanja traje najmanje mjesec dana.

6. Komisija provedbenim aktima utvrđuje detaljna pravila o postupcima, obliku i prezentiranju zahtjeva za poništenje registracije.

7. Provedbeni akti iz ovog članka stavaka 1., 2. i 6. donose se sukladno postupku ispitivanja iz članka 88. stavka 2.

POGLAVLJE 3.

Zaštita oznaka zemljopisnog podrijetla

Članak 26.

Zaštita oznaka zemljopisnog podrijetla

1. Oznake zemljopisnog podrijetla upisane u Unijin registar oznaka zemljopisnog podrijetla zaštićene su od:

- (a) svake izravne ili neizravne komercijalne upotrebe oznake zemljopisnog podrijetla za proizvode koji nisu obuhvaćeni registracijom, ako su ti proizvodi usporedivi s proizvodima registriranim pod tim nazivom ili ako se upotrebom te oznake zemljopisnog podrijetla za bilo koji proizvod ili bilo koju uslugu iskorištava, umanjuje ili narušava ugled zaštićenog naziva ili mu se šteti, uključujući slučajeve kada se ti proizvodi upotrebljavaju kao sastojak;
- (b) svake zloupotrebe, imitacije ili aludiranja, čak i ako je označeno pravo podrijetlo proizvoda ili usluga ili ako je zaštićeni naziv preveden, transkribiran ili transliteriran ili ako mu je dodan izraz poput „stil”, „tip”, „metoda”, „kako se proizvodi u”, „imitacija”, „aroma”, „kao” ili slično, uključujući slučajeve kada se ti proizvodi upotrebljavaju kao sastojak;

- (c) svake druge lažne oznake ili oznake koja dovodi u zabludu u pogledu izvora, podrijetla, prirode ili ključnih karakteristika proizvoda na unutarnjoj ili vanjskoj ambalaži, na promidžbenom materijalima, u dokumentima ili informacijama na internetskim sučeljima koji se odnose na dotični proizvod te od pakiranja proizvoda u ambalažu koja može stvoriti pogrešnu predodžbu o njegovu podrijetlu;
 - (d) svih drugih postupaka kojima bi se potrošača moglo dovesti u zabludu o pravom podrijetlu proizvoda.
2. Stavak 1. primjenjuje se na sve nazive domena dostupne u Uniji.
3. Nacionalna pravila o nazivima koji se upotrebljavaju za poljoprivredne proizvode, vina i jaka alkoholna pića ne smiju dovesti do zabune s registriranim oznakama zemljopisnog podrijetla.
4. Zaštita iz stavka 1. primjenjuje se i na:
- (a) robu koja ulazi na carinsko područje Unije, a nije puštena u slobodan promet unutar tog područja;
 - (b) robu koja se prodaje na daljinu, primjerice u okviru elektroničke trgovine; i
 - (c) robu namijenjenu za izvoz u treće zemlje.
5. Subjekti navedeni u članku 3. stavku 1. točki (d) Uredbe (EU) br. 608/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁹⁾ imaju pravo podnijeti zahtjev carinskim tijelima kako bi se sve treće strane spriječilo da u okviru trgovine u Uniju unose robu koja u njoj nije puštena u slobodan promet ako ta roba, uključujući ambalažu, dolazi iz trećih zemalja, a njome se krši stavak 1. ovog članka.
6. Oznake zemljopisnog podrijetla registrirane na temelju ove Uredbe ne postaju generičke u Uniji.
7. Ako je oznaka zemljopisnog podrijetla složenica koja sadržava naziv koji se smatra generičkim, upotreba tog naziva u pravilu ne predstavlja postupanje iz stavka 1. točaka (a) i (b).

Članak 27.

Upotreba oznaka zemljopisnog podrijetla kojima se označava proizvod koji se upotrebljava kao sastojak u nazivu prerađenog proizvoda

1. Ne dovodeći u pitanje članak 26. i članak 37. stavak 7. ove Uredbe te članke 7. i 17. Uredbe (EU) br. 1169/2011, oznaka zemljopisnog podrijetla kojom se označava proizvod koji se upotrebljava kao sastojak u prerađenom proizvodu može se upotrebljavati u nazivu tog prerađenog proizvoda ili pri njegovu označavanju ili u promidžbenom materijalu u sljedećim slučajevima:
- (a) prerađeni proizvod ne sadržava nijedan drugi proizvod usporediv sa sastojkom označenim oznakom zemljopisnog podrijetla;
 - (b) sastojak označen oznakom zemljopisnog podrijetla upotrebljava se u dovoljnim količinama koje dotičnom prerađenom proizvodu daju bitno svojstvo; i
 - (c) postotak sastojka označenog oznakom zemljopisnog podrijetla u prerađenom proizvodu naveden je na etiketi.

⁽²⁹⁾ Uredba (EU) br. 608/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. lipnja 2013. o carinskoj provedbi prava intelektualnog vlasništva i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1383/2003 (SL L 181, 29.6.2013., str. 15.).

2. Osim toga, proizvođači pretpakirane hrane, kako je definirana u članku 2. stavku 2. točki (e) Uredbe (EU) br. 1169/2011, koja kao sastojak sadržava proizvod označen oznakom zemljopisnog podrijetla, koji žele upotrebljavati tu oznaku zemljopisnog podrijetla u nazivu te pretpakirane hrane, uključujući u promidžbenom materijalu, prethodno pismenim putem obavješćuju priznatu skupinu proizvođača ako takva skupina postoji za tu oznaku zemljopisnog podrijetla. Ti proizvođači u tu obavijest uvrštavaju informacije kojima se dokazuje da su ispunjeni uvjeti navedeni u stavku 1. ovog članka te postupaju u skladu s tim. Priznata skupina proizvođača potvrđuje primitak te obavijesti u pisanom obliku u roku od četiri mjeseca. Proizvođač pretpakirane hrane može početi upotrebljavati oznaku zemljopisnog podrijetla u nazivu pretpakirane hrane nakon primitka te potvrde ili nakon isteka tog roka, ovisno o tome što nastupi ranije. Priznata skupina proizvođača može tom priznanju priložiti neobvezujuće informacije o upotrebi dotične oznake zemljopisnog podrijetla.

Države članice mogu, u skladu s Ugovorima, predvidjeti dodatna postupovna pravila za proizvođače pretpakirane hrane s poslovnim nastanom na njihovu državnom području.

3. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., priznata skupina proizvođača i proizvođač pretpakirane hrane mogu sklopiti ugovor o posebnim tehničkim i vizualnim aspektima načina na koji je oznaka zemljopisnog podrijetla sastojka prikazana u nazivu pretpakirane hrane pri označivanju, izvan popisa sastojaka ili u promidžbenom materijalu.

4. Ovaj se članak ne primjenjuje na jaka alkoholna pića.

5. Komisija je u skladu s člankom 87. ovlaštena donijeti delegirane akte kojima se ova Uredba dopunjuje dodatnim pravilima o upotrebi usporedivih proizvoda kao sastojaka u prerađenim proizvodima i kriterijima za davanje bitnih svojstava prerađenim proizvodima iz stavka 1. ovog članka.

Članak 28.

Generički nazivi

1. Generički nazivi ne registriraju se kao oznake zemljopisnog podrijetla.

2. Kako bi se utvrdilo je li neki naziv postao generički, potrebno je voditi računa o svim važnim čimbenicima, a posebno o:

(a) postojećoj situaciji u području potrošnje;

(b) relevantnim nacionalnim pravnim aktima ili pravnim aktima Unije.

Članak 29.

Homonimne oznake zemljopisnog podrijetla

1. Oznaka zemljopisnog podrijetla za koju je podnesen zahtjev nakon što je u Uniji podnesen zahtjev za potpuno ili djelomično homonimnu oznaku zemljopisnog podrijetla ili nakon što je takva oznaka zaštićena u Uniji ne registrira se, osim ako u praksi postoji dovoljna razlika između uvjeta lokalne i ustaljene upotrebe i prezentacije dviju potpuno ili djelomično homonimnih oznaka, uvažavajući potrebu da se osigura pravično postupanje prema dotičnim proizvođačima i da se potrošači ne dovode u zabludu u pogledu pravog identiteta ili zemljopisnog podrijetla proizvoda.

2. Potpuno ili djelomično homonimna oznaka zemljopisnog podrijetla kojom se potrošač dovodi u zabludu tako da vjeruje da proizvodi dolaze s drugog područja ne registrira se čak ni ako je naziv za stvarno područje, regiju ili mjesto podrijetla dotičnih proizvoda točan.

3. Za potrebe ovog članka, potpuno ili djelomično homonimna oznaka zemljopisnog podrijetla za koju je u Uniji podnesen zahtjev za zaštitu ili je zaštićena u Uniji odnosi se na:

(a) oznake zemljopisnog podrijetla upisane u Unijin registar oznaka zemljopisnog podrijetla;

(b) oznake zemljopisnog podrijetla za koje je podnesen zahtjev za zaštitu, pod uvjetom da su naknadno upisane u registar oznaka zemljopisnog podrijetla Unije;

- (c) oznake izvornosti i oznake zemljopisnog podrijetla zaštićene u Uniji u skladu s Uredbom (EU) 2019/1753; i
 - (d) oznake zemljopisnog podrijetla, oznake izvornosti i jednakovrijedne nazive zaštićene na temelju međunarodnog sporazuma između Unije i jedne ili više trećih zemalja.
4. Komisija provedbenim aktom uklanja svaku oznaku zemljopisnog podrijetla registriranu protivno stavcima 1. ili 2. iz registra Unije. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 88. stavka 2.

Članak 30.

Žigovi

Naziv se ne registrira kao oznaka zemljopisnog podrijetla ako bi, s obzirom na ugled i poznatost žiga te količinu vremena u kojem je upotrebljavan, registracija naziva predloženog kao oznaka zemljopisnog podrijetla mogla potrošača dovesti u zabludu u pogledu pravog identiteta proizvoda.

Članak 31.

Odnos između zemljopisnih oznaka i žigova

1. Zahtjev za registraciju žiga čija bi upotreba bila u suprotnosti s člankom 26. odbija se ako je zahtjev za registraciju žiga podnesen nakon datuma podnošenja zahtjeva za registraciju oznake zemljopisnog podrijetla Komisiji.
2. EUIPO proglašava ništavnim žigove Unije registrirane u suprotnosti sa stavkom 1., a nadležna nacionalna tijela proglašavaju ništavnim nacionalne žigove registrirane u suprotnosti sa stavkom 1.
3. Žig čija je upotreba u suprotnosti s člankom 26., ali za koji je podnesen zahtjev ili je registriran ili je, ako je ta mogućnost predviđena u relevantnom zakonodavstvu, uspostavljen upotrebom u dobroj vjeri na području Unije prije datuma podnošenja zahtjeva za registraciju oznake zemljopisnog podrijetla Komisiji može se i dalje upotrebljavati i obnavljati neovisno o registraciji oznake zemljopisnog podrijetla, uz uvjet da ne postoje razlozi za poništenje ili opoziv žiga na temelju Direktive (EU) 2015/2436 ili Uredbe (EU) 2017/1001. U tim slučajevima dopuštena je upotreba oznake zemljopisnog podrijetla, nakon što je registrirana, i oznake relevantnog žiga.
4. Za potrebe stavaka 1. i 3., ako su oznake zemljopisnog podrijetla registrirane u Uniji bez podnošenja zahtjeva za registraciju na razini Unije, datum podnošenja zahtjeva za registraciju oznake zemljopisnog podrijetla Komisiji jest datum prvog dana zaštite.
5. Ne dovodeći u pitanje Uredbu (EU) br. 1169/2011, jamstveni ili certifikacijski žigovi iz članka 28. stavka 4. Direktive (EU) 2015/2436 i zajednički žigovi iz članka 29. stavka 3. te direktive, kao i zajednički žigovi iz poglavlja VIII. Uredbe (EU) 2017/1001 mogu se upotrebljavati na etiketama zajedno s oznakom zemljopisnog podrijetla.

Članak 32.

Skupine proizvođača

1. Skupina proizvođača udruženje je proizvođača istog proizvoda ili više njih, bez obzira na njegov pravni oblik. Zadovoljava sljedeće kriterije:
 - (a) obavlja zadaće na temelju ove Uredbe, uključujući najmanje jednu zadaću navedenu u stavku 4.;
 - (b) uspostavljena je dobrovoljno na inicijativu proizvođača i od njih se i sastoji; i
 - (c) njezini članovi je demokratski organiziraju, kontroliraju i nadziru.

Skupine proizvođača koje podnose zahtjev moraju ispunjavati te kriterije najkasnije na datum registracije dotične oznake zemljopisnog podrijetla.

Proizvođač proizvoda označenog oznakom zemljopisnog podrijetla ima pravo pridružiti se skupini proizvođača. Države članice mogu ograničiti članstvo na određene kategorije proizvođača, uzimajući u obzir svojstva proizvoda koji proizvodi dotična skupina proizvođača.

2. Države članice mogu odlučiti da gospodarski subjekti i predstavnici gospodarskih djelatnosti povezanih s jednom od faza lanca opskrbe proizvodima označenima oznakom zemljopisnog podrijetla te dionici iz članka 157. Uredbe (EU) br. 1308/2013 mogu biti članovi skupine proizvođača ako imaju poseban interes za proizvode koje ta skupina proizvođača obuhvaća. Ti članovi ne vrše kontrolu nad skupinom proizvođača.

3. Države članice mogu predvidjeti dodatna pravila, posebno u pogledu organizacije, statuta, funkcioniranja i prirode članstva skupina proizvođača i financijskih doprinosa skupinama proizvođača.

4. Skupina proizvođača može izvršavati osobito sljedeće zadatke:

(a) razvoj specifikacije proizvoda, podnošenje zahtjeva za registraciju, izmjenu i poništenje te razvoj aktivnosti, uključujući pružanje potpore svojim članovima vlastitim sustavima kontrole kako bi provjerili i osigurali sukladnost s dotičnom specifikacijom proizvoda;

(b) poduzimanje odgovarajućeg djelovanja kako bi se osigurala zaštita oznake zemljopisnog podrijetla i prava intelektualnog vlasništva koja su s njom izravno povezana, uključujući pravne radnje i podnošenje zahtjeva za djelovanje carinskim tijelima u skladu s Uredbom (EU) br. 608/2013, te spriječilo ili suzbilo sve mjere ili marketinške prakse koje štete ili bi mogle naštetiti ugledu ili vrijednosti dotične oznake zemljopisnog podrijetla;

(c) predstavljanje svojih članova u mrežama za provedbu prava intelektualnog vlasništva i u odnosu s tijelima za borbu protiv krivotvorenja osnovanima na razini Unije ili na nacionalnoj razini;

(d) usuglašavanje o održivim praksama iz članka 7., bez obzira na to jesu li uključene u specifikaciju proizvoda ili su dio zasebne inicijative, uključujući mehanizme za provjeru usklađenosti s tim praksama, te osiguravanje primjerenog publiciteta za njih, posebno u informacijskom sustavu koji osigurava Komisija;

(e) poduzimanje mjera za poboljšanje rezultata oznake zemljopisnog podrijetla, u pogledu okolišne, socijalne i gospodarske održivosti, uključujući:

i. razvoj, organizaciju i provedbu zajedničkih marketinških i promidžbenih kampanja;

ii. širenje informacija i promotivne aktivnosti čiji je cilj informiranje potrošača o svojstvima proizvoda označenih oznakom zemljopisnog podrijetla, uključujući razvoj turističkih usluga na relevantnom zemljopisnom području;

iii. provedbu analiza gospodarskih, socijalnih ili okolišnih rezultata, proizvodnje, nutritivnog profila i organoleptičkog profila proizvoda označenih oznakom zemljopisnog podrijetla;

iv. širenje informacija o oznaci zemljopisnog podrijetla, odgovarajućem simbolu Unije i kratici (ZOI ili ZOZP); i

v. savjetovanje, osposobljavanje i širenje smjernica o najboljoj praksi za sadašnje i buduće proizvođače, među ostalim o održivim praksama, posebno onima iz članka 7., znanstveno-tehničkom napretku, digitalizaciji, rodno osviještenoj politici i rodnoj ravnopravnosti te podizanju svijesti među potrošačima;

(f) suzbijanje povreda i moguće prijevarne upotrebe proizvoda označenih oznakom zemljopisnog podrijetla na tržištima koji nisu u skladu sa specifikacijom proizvoda praćenjem i provjerom upotrebe oznake zemljopisnog podrijetla na cijelom unutarnjem tržištu i na tržištima trećih zemalja na kojima su oznake zemljopisnog podrijetla zaštićene, među ostalim i na internetskim sučeljima, i, prema potrebi, obavješćavanje tijela za izvršavanje zakonodavstva koristeći se povjerljivim sustavima, ako su dostupni;

(g) poduzimanje mjera za povećanje vrijednosti proizvoda i, prema potrebi, poduzimanje koraka za sprečavanje ili suzbijanje mjera ili poslovnih praksi koje jesu ili bi mogle biti štetne za ugled i vrijednost njihovih proizvoda, uključujući obezvrjeđujuće tržišne prakse i cijene.

5. Države članice mogu na svojem državnom području pomoći proizvođačima u stvaranju skupina proizvođača i njihovu radu.

6. Ako ne postoji skupina proizvođača za proizvod označen oznakom zemljopisnog podrijetla, države članice mogu izvršavati zadaće iz stavka 4. točaka (b), (e) i (f). Države članice surađuju s proizvođačima i pomažu im u osnivanju skupine proizvođača.

7. Države članice mogu uspostaviti javni registar skupina proizvođača za proizvode označene oznakom zemljopisnog podrijetla s njihova državnog područja, uključujući tijela iz članka 9. stavka 2. i proizvođače iz članka 9. stavka 3. Taj registar mora sadržavati barem naziv, pravni oblik i adresu svake skupine proizvođača i sve oznake zemljopisnog podrijetla koje obuhvaća dotična skupina proizvođača.

Članak 33.

Priznate skupine proizvođača

1. Osim članka 32., države članice mogu primijeniti sustav priznavanja skupina proizvođača. Sustav priznavanja može se primjenjivati na sve skupine proizvođača čiji članovi proizvode proizvod označen oznakom zemljopisnog podrijetla ili na skupine proizvođača koje proizvode određene kategorije proizvoda označenih oznakama zemljopisnog podrijetla. Skupina proizvođača može biti priznata samo na zahtjev. U okviru sustava priznavanja, tijela iz članka 9. stavka 2. i proizvođači iz članka 9. stavka 3. smatraju se priznatim skupinama proizvođača.

2. Države članice koje primjenjuju sustav iz stavka 1. predviđaju sljedeće kriterije za priznavanje skupine proizvođača:

(a) određeni pravni oblik; i

(b) ispunjavanje jednog od sljedećih uvjeta:

i. minimalni udio članova među proizvođačima proizvoda veći je od 50 %; ili

ii. minimalni udio članova među proizvođačima proizvoda i minimalni udio u obujmu ili vrijednosti utržive proizvodnje veći je od 50 %.

Države članice mogu predvidjeti dodatne kriterije, kao na primjer:

(a) raspolaganje potrebnim financijskim doprinosima svojih članova;

(b) pravila o primanju članova, prestanku članstva i povredama obveza članstva;

(c) pisane statute.

Ako skupina proizvođača prestane ispunjavati kriterije za priznavanje, priznavanje se suspendira ili povlači.

3. Ako je skupina proizvođača priznata u skladu sa sustavom iz stavka 1. ovog članka, priznata skupina proizvođača jedina je koja ima pravo:

(a) izvršavati zadaće iz članka 32. u ime svih proizvođača koji proizvode proizvod označen dotičnom oznakom zemljopisnog podrijetla, ne dovodeći u pitanje pravo pojedinačnih proizvođača da djeluju kako bi branili svoje interese;

- (b) primiti obavijest od proizvođača pretpakirane hrane o upotrebi oznake zemljopisnog podrijetla sastojka u nazivu pretpakirane hrane kako je navedeno u članku 27. stavku 2.;
- (c) zahtijevati obvezujuća pravila za reguliranje opskrbe proizvodima označenima oznakom zemljopisnog podrijetla u skladu s člankom 166.a stavkom 1. Uredbe (EU) br. 1308/2013, uključujući za razdoblje od najviše šest godina u skladu s člankom 166.a stavkom 4. točkom (c) te uredbe;
- (d) utvrditi standardne klauzule o podjeli vrijednosti koje se mogu upotrebljavati u skladu s člankom 172.a Uredbe (EU) br. 1308/2013;
- (e) usuglasiti se o održivim praksama u skladu s člankom 7. ove Uredbe;
- (f) prijaviti se za odobrenje izmjene u skladu s člankom 24. stavkom 1. ove Uredbe;
- (g) podnijeti zahtjev za poništenje u skladu s člankom 25. stavkom 2. ove Uredbe.

4. Države članice također mogu predvidjeti da je priznata skupina proizvođača jedina skupina proizvođača koja ima pravo izvršavati sljedeće zadaće:

- (a) iz članka 32. stavka 4. točaka (a) i (d), ako se učinak tih zadaća odnosi na sve proizvođače proizvoda označenog dotičnom oznakom zemljopisnog podrijetla;
- (b) iz članka 32. stavka 4. točaka (b), (e) i (f), ako se te zadaće obavljaju na međunarodnoj, nacionalnoj ili regionalnoj razini, ne dovodeći u pitanje mogućnost da proizvođači proizvoda označenog dotičnom oznakom zemljopisnog podrijetla te zadaće obavljaju na lokalnoj razini.

5. Skupina proizvođača s poslovnim nastanom u državi članici koja ne primjenjuje sustav iz stavka 1. ovog članka može izvršavati zadaće iz članka 32. stavka 4. točaka (b), (c), (e), (f) u državi članici koja primjenjuje takav sustav.

6. Ako oznaka zemljopisnog podrijetla označava prekogranično zemljopisno područje, tijela dotičnih država članica ili, prema potrebi, Ujedinjene Kraljevine u vezi sa Sjevernom Irskom, surađuju u određivanju jedinstvene priznate skupine proizvođača. Ako dotične države članice ili, prema potrebi, Ujedinjena Kraljevina u vezi sa Sjevernom Irskom, ne postignu dogovor ili ako jedna od dotičnih država članica ne primjenjuje sustav iz stavka 1., za tu oznaku zemljopisnog podrijetla ne priznaje se nijedna skupina proizvođača.

7. Države članice mogu odlučiti da se skupine proizvođača priznate na temelju nacionalnog prava prije 13. svibnja 2024. priznaju u skladu sa stavkom 1.

Ako takva priznata skupina proizvođača ne ispunjava kriterije iz stavka 2., prilagođava se relevantnim pravilima do 14. svibnja 2026. Ako se do tog datuma ne postigne sukladnost, dotična država članica produljuje taj rok jednom za najviše godinu dana ili povlači priznanje.

8. Ako primjenjuje sustav priznatih skupina proizvođača iz stavka 1., država članica putem digitalnog sustava obavješćuje Komisiju o nazivu i adresi priznate skupine proizvođača za svaku registriranu oznaku zemljopisnog podrijetla i u slučaju promjene ažurira te informacije. Komisija te informacije objavljuje i u skladu s tim ažurira registar oznaka zemljopisnog podrijetla Unije.

Članak 34.

Udruženja skupina proizvođača

1. Udruženje skupina proizvođača može se osnovati na inicijativu zainteresiranih skupina proizvođača.
2. Udruženje skupina proizvođača može obavljati osobito sljedeće zadaće:
 - (a) sudjelovanje u savjetodavnim tijelima;
 - (b) razmjena informacija s javnim tijelima o temama u vezi s politikom u području oznaka zemljopisnog podrijetla;

- (c) davanje prijedloga za unapređenje razvoja politika u području oznaka zemljopisnog podrijetla, osobito u pogledu održivosti, borbe protiv prijevare i krivotvorenja, stvaranja vrijednosti među gospodarskim subjektima, pravila tržišnog natjecanja i ruralnog razvoja;
- (d) promicanje i širenje najboljih praksi među proizvođačima o politikama u području oznaka zemljopisnog podrijetla;
- (e) sudjelovanje u mjerama promocije u smislu Uredbe (EU) br. 1144/2014.

Članak 35.

Zaštita oznake zemljopisnog podrijetla u nazivima domena

1. Registri naziva nacionalnih vršnih domena uspostavljeni u Uniji osiguravaju da se postupcima alternativnog rješavanja sporova u vezi s nazivima domena registrirane oznake zemljopisnog podrijetla priznaju kao pravo na koje se može pozvati u tim postupcima.
2. Komisija je u skladu s člankom 87. ovlaštena donijeti delegirane akte kojima se ova Uredba dopunjuje utvrđivanjem odredaba kojima se EUIPO-u povjerava uspostava sustava informiranja i upozoravanja o nazivima domena te upravljanje tim sustavom, kojim bi se podnositelju zahtjeva, nakon podnošenja zahtjeva za oznaku zemljopisnog podrijetla, pružile informacije o dostupnosti oznake zemljopisnog podrijetla kao naziva domene te, na dobrovoljnoj osnovi, o registraciji naziva domene koji je identičan njegovoj oznaci zemljopisnog podrijetla. Registri naziva nacionalnih vršnih domena, uspostavljeni u Uniji, mogu EUIPO-u na dobrovoljnoj osnovi pružiti relevantne informacije i podatke.
3. Komisija do 14. studenoga 2025. provodi evaluaciju nužnosti i izvedivosti sustava informiranja i upozoravanja iz stavka 2., uzimajući u obzir funkcioniranje dobrovoljnog pružanja informacija i podataka iz tog stavka, te Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće koje sadrži njezine glavne nalaze. Tom se izvješću prema potrebi prilaže zakonodavni prijedlog.

Članak 36.

Pravo na upotrebu

Registriranu oznaku zemljopisnog podrijetla može upotrebljavati svaki gospodarski subjekt koji stavlja na tržište proizvod koji je u skladu s odgovarajućom specifikacijom proizvoda.

Države članice osiguravaju da su gospodarski subjekti obuhvaćeni provjerom sukladnosti sa specifikacijom proizvoda utvrđenom u skladu s člankom 39. ove Uredbe ili člankom 116.a Uredbe (EU) br. 1308/2013, kako je primjenjivo.

U slučaju da se oznaka zemljopisnog podrijetla sastoji od naziva gospodarstva pojedinačnog proizvođača koji je podnio zahtjev, time se ne sprečava druge gospodarske subjekte da upotrebljavaju registriranu oznaku zemljopisnog podrijetla, pod uvjetom da se upotrebljava za označivanje proizvoda koji je u skladu sa specifikacijom proizvoda.

Članak 37.

Simboli Unije, oznake i kratice

1. Oznake, kratice i simboli koji se odnose na oznake zemljopisnog podrijetla smiju se upotrebljavati samo u vezi s proizvodima proizvedenima u skladu s relevantnom specifikacijom proizvoda. Mogu se koristiti i u informativne i obrazovne svrhe, pod uvjetom da nije vjerojatno da će se takvom upotrebom potrošač dovesti u zabludu.
2. Utvrđuju se sljedeći simboli Unije namijenjeni označivanju oznaka zemljopisnog podrijetla i informiranju javnosti o njima:
 - (a) simbol kojim se označuju zaštićene oznake izvornosti poljoprivrednih proizvoda; i
 - (b) simbol kojim se označuju zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla poljoprivrednih proizvoda. Taj se simbol može upotrebljavati i za oznake zemljopisnog podrijetla jakih alkoholnih pića.

3. U slučaju poljoprivrednih proizvoda i jakih alkoholnih pića podrijetlom iz Unije koji se stavljaju na tržište pod oznakom zemljopisnog podrijetla, pri označivanju i u promidžbenom materijalu mora se navesti simbol Unije koji je s njom povezan. U odnosu na označivanje oznaka zemljopisnog podrijetla mora se nalaziti u istom vidnom polju kao i simbol Unije.

Zahtjevi u pogledu označivanja utvrđeni u članku 13. stavku 1. Uredba (EU) br. 1169/2011 Europskog parlamenta i Vijeća za prezentiranje obveznih podataka primjenjuju se na oznaku zemljopisnog podrijetla.

4. Odstupajući od stavka 3. prvog podstavka, u slučaju jakih alkoholnih pića simboli Unije mogu se izostaviti.

5. Ako su poljoprivredni proizvodi označeni oznakom zemljopisnog podrijetla, oznaka naziva proizvođača ili gospodarskog subjekta nalazi se pri označivanju u istom vidnom polju kao i oznaka zemljopisnog podrijetla. U tom slučaju naziv gospodarskog subjekta smatra se nazivom gospodarskog subjekta odgovornog za korak u proizvodnji u kojem je proizvod obuhvaćen oznakom zemljopisnog podrijetla dobiven ili koji je odgovoran za provedbu znatne prerade tog proizvoda.

U slučaju jakih alkoholnih pića označenih oznakom zemljopisnog podrijetla, oznaka naziva proizvođača nalazi se pri označivanju u istom vidnom polju kao i oznaka zemljopisnog podrijetla.

Ako je najveća površina ambalaže ili spremnika ona opisana u članku 16. stavku 2. Uredbe (EU) br. 1169/2011, navođenje naziva proizvođača ili gospodarskog subjekta dobrovoljno je.

Poljoprivredni proizvodi i jaka alkoholna pića koji se stavljaju na tržište pod oznakom zemljopisnog podrijetla, a koji su označeni prije 14. svibnja 2026., mogu se nastaviti stavljati na tržište bez ispunjavanja obveze navođenja naziva proizvođača ili gospodarskog subjekta u istom vidnom polju kao oznaka zemljopisnog podrijetla dok se postojeće zalihe ne potroše.

6. Ako su poljoprivredni proizvodi ili jaka alkoholna pića označeni oznakom zemljopisnog podrijetla, oznake „zaštićena oznaka izvornosti” ili „zaštićena oznaka zemljopisnog podrijetla” mogu se navesti pri označivanju i u promidžbenom materijalu poljoprivrednih proizvoda, a oznaka „oznaka zemljopisnog podrijetla” može se navesti pri označivanju i u promidžbenom materijalu jakih alkoholnih pića.

Kratice „ZOI” ili „ZOZP” koje odgovaraju oznakama „zaštićena oznaka izvornosti” i „zaštićena oznaka zemljopisnog podrijetla” mogu se navesti pri označivanju i u promidžbenom materijalu poljoprivrednih proizvoda označenih oznakom zemljopisnog podrijetla.

7. Oznake i kratice Unije mogu se upotrebljavati pri označivanju i u promidžbenom materijalu prerađenih proizvoda ako se oznaka zemljopisnog podrijetla odnosi na sastojak tih proizvoda. U tom se slučaju oznaka ili kratica navode uz naziv sastojka koji je jasno utvrđen kao sastojak. Simbol Unije ne smije se navesti u vezi s nazivom hrane u smislu članka 17. Uredbe (EU) br. 1169/2011.

8. Simboli Unije koji označuju zaštićenu oznaku izvornosti ili zaštićenu oznaku zemljopisnog podrijetla i oznake Unije „zaštićena oznaka izvornosti”, „zaštićena oznaka zemljopisnog podrijetla” i „oznaka zemljopisnog podrijetla” te, prema potrebi, kratice „ZOI” ili „ZOZP” mogu se navesti pri označivanju tek nakon objave akta o registraciji te oznake zemljopisnog podrijetla.

9. Pri označivanju može se navesti i sljedeće:

(a) prikazi zemljopisnog područja podrijetla iz specifikacije proizvoda; i

(b) tekst, grafički prikaz ili simboli koji se odnose na državu članicu i regiju u kojoj se nalazi to zemljopisno područje podrijetla, pod uvjetom da takva upućivanja ne dovode potrošača u zabludu u pogledu pravnog identiteta ili podrijetla proizvoda.

10. Simboli Unije povezani s oznakama zemljopisnog podrijetla upisanim u Unijin registar oznaka zemljopisnog podrijetla kojima se označuju proizvodi podrijetlom iz trećih zemalja mogu se navesti na etiketi i u promidžbenom materijalu proizvoda, pri čemu se simboli upotrebljavaju u skladu sa stavkom 3.

11. Komisija provedbenim aktima određuje tehnička svojstva simbola Unije za oznake zemljopisnog podrijetla te tehnička pravila o njihovoj upotrebi i upotrebi oznaka i kratica na proizvodima koji se stavljaju na tržište pod registriranom oznakom zemljopisnog podrijetla, uključujući jezične verzije. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 88. stavka 2.

POGLAVLJE 4.

Kontrole i provedba

Članak 38.

Područje primjene

1. Ovo poglavlje primjenjuje se na vino, jaka alkoholna pića i poljoprivredne proizvode.

Međutim, stavak 2. prvi podstavak točka (a), stavak 3. i, kad je riječ o provjeri sukladnosti sa specifikacijom proizvoda, 4. ovog članka te članci 39., 40., 41. i 44. primjenjuju se samo na jaka alkoholna pića i poljoprivredne proizvode.

2. Za potrebe ovog poglavlja kontrole znače:

(a) provjera toga je li proizvod označen oznakom zemljopisnog podrijetla proizveden u skladu s odgovarajućom specifikacijom proizvoda; i

(b) provjera upotrebe oznaka zemljopisnog podrijetla na tržištu, među ostalim na internetskim sučeljima.

Za potrebe ovog poglavlja provedba uključuje sve mjere kojima se nastoji osigurati sukladnost s glavom II. poglavljem 3. ove Uredbe.

3. Nadležna tijela, delegirana tijela i fizičke osobe kojima su delegirane određene zadaće službenih kontrola ispunjavaju zahtjeve utvrđene u Uredbi (EU) 2017/625.

4. Neovisno o članku 116. stavku 1. Uredbe (EU) 2017/625, Komisija provodi kontrole, uključujući revizije, oznaka zemljopisnog podrijetla, predviđene u glavi VI. poglavlju I. Uredbe (EU) 2017/625, na temelju analize rizika, u skladu s relativnom količinom oznaka zemljopisnog podrijetla u državi članici, brojem provedenih kontrola ili nepravilnostima povezanim s provjerom sukladnosti ili upotrebom oznaka zemljopisnog podrijetla utvrđenima u godišnjem izvješću države članice sastavljenom u skladu s člankom 113. Uredbe (EU) 2017/625. Članak 116. stavak 2., članak 118. i članci od 120. do 124. Uredbe (EU) 2017/625 ne primjenjuju se na kontrole, uključujući revizije, oznaka zemljopisnog podrijetla.

Članak 39.

Provjera sukladnosti sa specifikacijom proizvoda

1. Za potrebe ovog poglavlja svaki gospodarski subjekt koji želi sudjelovati u bilo kojoj aktivnosti obuhvaćenoj specifikacijom proizvoda označenog oznakom zemljopisnog podrijetla obavješćuje nadležna tijela, delegirana tijela ili fizičke osobe iz stavka 3. točaka (a) i (b). Države članice sastavljaju i ažuriraju popis gospodarskih subjekata koji obavljaju aktivnosti koje podliježu jednoj ili više obveza predviđenih u specifikaciji proizvoda označenog oznakom zemljopisnog podrijetla koja je upisana u Unijin registar oznaka zemljopisnog podrijetla i koja potječe s njihova državnog područja.

2. Proizvođači su odgovorni za vlastite kontrole kojima se osigurava sukladnost sa specifikacijom proizvoda označenog oznakom zemljopisnog podrijetla prije stavljanja proizvoda na tržište.

3. Osim vlastitih kontrola iz stavka 2., prije stavljanja na tržište proizvoda označenog oznakom zemljopisnog podrijetla i podrijetlom iz Unije provjeru sukladnosti sa specifikacijom proizvoda provodi:

(a) jedno ili više nadležnih tijela u smislu članka 3. točke 3. Uredbe (EU) 2017/625; ili

(b) jedno ili više delegiranih tijela ili fizičkih osoba kojima su delegirane određene zadaće službenih kontrola, kako je navedeno u glavi II. poglavlju III. Uredbe (EU) 2017/625.

4. Kad je riječ o oznakama zemljopisnog podrijetla kojima se označuju proizvodi podrijetlom iz treće zemlje, provjeru sukladnosti sa specifikacijom proizvoda prije stavljanja dotičnog proizvoda na tržište provodi:

(a) jedno ili više nadležnih tijela koje određuje treća zemlja; ili

(b) jedno ili više tijela za certificiranje proizvoda.

5. Ako aktivnost obuhvaćenu specifikacijom proizvoda provodi jedan ili više gospodarskih subjekata u zemlji koja nije zemlja podrijetla oznake zemljopisnog podrijetla, u specifikaciji proizvoda utvrđuju se odredbe za provjeru sukladnosti tih gospodarskih subjekata. Ako se relevantna radnja odvija u Uniji, gospodarski subjekti o tome obavješćuju nadležna tijela države članice u kojoj se radnja odvija i podliježu provjeri.

6. Ako država članica primjenjuje članak 9. stavak 2., provjeru sukladnosti sa specifikacijom proizvoda osigurava tijelo koje se ne smatra skupinom proizvođača u skladu s tim stavkom.

7. Troškove provjere sukladnosti sa specifikacijom proizvoda mogu snositi gospodarski subjekti koji podliježu tim kontrolama. Države članice mogu naplaćivati naknade ili pristojbe za pokrivanje, u cijelosti ili djelomično, troškova službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti.

8. Komisija donosi provedbene akte koji se odnose na:

(a) obavijest koju treće zemlje trebaju dostaviti Komisiji, među ostalim o nazivima i adresama nadležnih tijela i tijela za certificiranje proizvoda;

(b) mehanizme za praćenje i provjeru radnji predviđenih u stavku 5.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 88. stavka 2.

Članak 40.

Javne informacije o nadležnim tijelima, delegiranim tijelima, tijelima za certificiranje proizvoda i fizičkim osobama

1. Države članice objavljuju nazive i adrese nadležnih tijela, delegiranih tijela i fizičkih osoba iz članka 39. stavka 3. za svaki proizvod označen oznakom zemljopisnog podrijetla i te informacije ažuriraju.

2. Komisija objavljuje nazive i adrese nadležnih tijela i tijela za certificiranje proizvoda iz članka 39. stavka 4. i redovito te informacije ažurira.

3. Komisija može uspostaviti digitalni portal na kojem se objavljuju nazivi i adrese nadležnih tijela, delegiranih tijela i tijela za certificiranje proizvoda te fizičkih osoba iz stavaka 1. i 2.

Članak 41.

Akreditiranje delegiranih tijela i tijela za certificiranje proizvoda

1. Delegirana tijela iz članka 39. stavka 3. točke (b) i tijela za certificiranje proizvoda iz članka 39. stavka 4. točke (b) usklađena su i akreditirana u skladu s bilo kojom od sljedećih normi relevantnih za delegirane zadaće:

(a) normom EN ISO/IEC 17065 „Ocjena sukladnosti – Zahtjevi za tijela koja certificiraju proizvode, postupke i usluge”; ili

(b) normom EN ISO/IEC 17020 „Ocjenjivanje sukladnosti – Zahtjevi za rad različitih vrsta tijela koja provode inspekciju”.

2. Akreditaciju iz stavka 1. provodi nacionalno akreditacijsko tijelo priznato u skladu s Uredbom (EZ) br. 765/2008 koje je potpisnik multilateralnog sporazuma u okviru Europske suradnje za akreditaciju kojim su obuhvaćene norme iz stavka 1. ili akreditacijsko tijelo izvan Unije koje je potpisnik multilateralnog sporazuma o priznavanju Međunarodnog akreditacijskog foruma ili sporazuma o uzajamnom priznavanju Međunarodne organizacije za akreditaciju laboratorija kojima su obuhvaćene norme iz stavka 1.

Članak 42.

Provjera i provedba upotrebe oznaka zemljopisnog podrijetla na tržištu

1. Države članice imenuju jedno ili više nadležnih tijela odgovornih za provjeru i za provedbu upotrebe oznaka zemljopisnog podrijetla nakon što je proizvod označen oznakom zemljopisnog podrijetla stavljen na tržište, što uključuje radnje kao što su skladištenje, prevoz, distribucija ili ponuda za prodaju, među ostalim u elektroničkoj trgovini. Ta tijela mogu biti ista kao nadležna tijela iz članka 39. stavka 3. točke (a) ove Uredbe i članka 116.a stavka 2. Uredbe (EU) br. 1308/2013.

2. Tijela iz stavka 1. djeluju redovito i s odgovarajućom učestalošću na temelju analize rizika i primljenih obavijesti, među ostalim od skupina proizvođača, kako bi osigurala sukladnost sa specifikacijom proizvoda ili jedinstvenim dokumentom odnosno dokumentom jednakovrijednim jedinstvenom dokumentu za dotičnu oznaku zemljopisnog podrijetla, među ostalim u internetskom prezentiranju i označivanju.

3. Države članice poduzimaju odgovarajuće administrativne i pravosudne korake radi sprečavanja ili zaustavljanja upotrebe naziva proizvoda ili usluga, među ostalim putem internetskih sučelja, koji se proizvode, pružaju ili stavljaju na tržište na njihovu državnom području, ili su namijenjeni izvozu u treće zemlje, a koja je u suprotnosti s člancima 26. i 27.

4. Države članice poduzimaju odgovarajuće administrativne i pravosudne korake kako bi sa svojeg državnog područja onemogućile pristup nazivima domena koji su u suprotnosti s člankom 26. stavkom 2.

5. Jedno ili više tijela imenovanih u skladu sa stavkom 1. olakšavaju razmjenu informacija među relevantnim službama, agencijama i tijelima, kao što su policija, agencije za borbu protiv krivotvorenja, carina, uredi za intelektualno vlasništvo, tijela nadležna za propise o hrani i maloprodajni inspektori, kako bi osigurala učinkovitu provedbu.

Članak 43.

Obveze pružatelja usluga na internetskom tržištu

1. Sve informacije povezane s oglašavanjem, promidžbom i prodajom proizvoda koje su dostupne osobama s poslovnim nastanom u Uniji i koje su u suprotnosti sa zaštitom oznaka zemljopisnog podrijetla predviđenom u člancima 26. i 27. ove Uredbe smatraju se nezakonitim sadržajem kako je definiran u članku 3. točki (h) Uredbe (EU) 2022/2065.

2. Relevantna nacionalna pravosudna ili upravna tijela država članica mogu, u skladu s člankom 9. Uredbe (EU) 2022/2065, izdati nalog za djelovanje protiv nezakonitog sadržaja iz stavka 1. ovog članka.

3. U skladu s člankom 16. Uredbe (EU) 2022/2065, svaka osoba ili subjekt može obavijestiti pružatelje usluga smještaja informacija na poslužitelju o prisutnosti određenog sadržaja koji je u suprotnosti s člancima 26. i 27. ove Uredbe.

Članak 44.

Uzajamna pomoć i razmjena informacija

1. Države članice uzajamno si pomažu u obavljanju kontrola i provedbe kako je predviđeno u ovom poglavlju u skladu s glavom IV. Uredbe (EU) 2017/625.

2. Komisija provedbenim aktima može utvrditi detaljna pravila o prirodi i vrsti informacija koje se razmjenjuju među državama članicama te načinima razmjene tih informacija za potrebe kontrola i provedbe na temelju ovog poglavlja. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 88. stavka 2.

Članak 45.

Potvrda o sukladnosti sa specifikacijom proizvoda

1. Gospodarski subjekt za čiji se proizvod nakon provjere sukladnosti iz članka 39. ove Uredbe i članka 116.a Uredbe (EU) br. 1308/2013 utvrdi da je u skladu sa specifikacijom proizvoda oznake zemljopisnog podrijetla zaštićene u skladu s ovom Uredbom, na zahtjev, i ovisno o sustavu koji se primjenjuje u dotičnoj državi članici, ima pravo na jedno od sljedećega:

- (a) potvrdu, uključujući digitalnim sredstvima, koja može biti ovjerena preslika, kojom se potvrđuje sukladnost njegove proizvodnje sa specifikacijom proizvoda; ili
- (b) uvrštenje na popis odobrenih gospodarskih subjekata koji je utvrdilo nadležno tijelo, kao što je popis predviđen člankom 39. stavkom 1. ove Uredbe ili člankom 116.a Uredbe (EU) br. 1308/2013, kako je primjenjivo. Odgovarajući izvadak iz popisa („unos na popisu“) stavlja se svakom odobrenom gospodarskom subjektu na raspolaganje na internetu.

2. Potvrda o sukladnosti i unos na popisu iz stavka 1. točaka (a) i (b) na zahtjev se stavljaju na raspolaganje provedbenim tijelima, carinskim tijelima ili drugim tijelima u Uniji koja sudjeluju u provjeri upotrebe oznaka zemljopisnog podrijetla na robu koja je deklarirana za slobodan promet ili stavljena na unutarnje tržište. Gospodarski subjekt može potvrdu ili unos na popisu staviti na raspolaganje javnosti ili bilo kojoj osobi koja može zatražiti dokaz o sukladnosti u sklopu redovnog poslovanja. Ta potvrda i unos na popisu povremeno se ažuriraju na temelju procjene rizika.

3. Gospodarski subjekt koji više nije nositelj potvrde o sukladnosti ili koji je uklonjen s popisa ne smije nastaviti prikazivati niti upotrebljavati potvrdu o sukladnosti ili unos na popisu.

4. Komisija provedbenim aktima utvrđuje detaljna pravila o obliku i sadržaju potvrde o sukladnosti i unosa na popisu, obrascima u kojima ih gospodarski subjekti ili trgovci moraju staviti na raspolaganje za kontrolu ili u sklopu redovnog poslovanja kao i okolnostima i obrascima u kojima je za proizvode podrijetlom iz trećih zemalja potrebna jednakovrijedna potvrda. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 88. stavka 2.

POGLAVLJE 5.

Oznake izvornosti i oznake zemljopisnog podrijetla poljoprivrednih proizvoda

Članak 46.

Oznake izvornosti i oznake zemljopisnog podrijetla poljoprivrednih proizvoda

1. „Oznaka izvornosti“ poljoprivrednog proizvoda naziv je kojim se označava proizvod:

- (a) koji potječe iz određenog mjesta, određene regije ili, u iznimnim slučajevima, određene zemlje;
- (b) čija kvaliteta ili svojstva pretežito ili isključivo nastaju pod utjecajem prirodnih i ljudskih čimbenika koji su intrinzični određenom zemljopisnom okružju; i
- (c) čije se sve faze proizvodnje odvijaju na definiranom zemljopisnom području.

2. „Oznaka zemljopisnog podrijetla“ poljoprivrednog proizvoda naziv je kojim se označava proizvod:

- (a) koji potječe iz određenog mjesta, određene regije ili određene zemlje;
- (b) čija se kvaliteta, ugled ili druge svojstva u bitnom pripisuju njegovu zemljopisnom podrijetlu; i
- (c) kod kojeg se najmanje jedna faza proizvodnje odvija na definiranom zemljopisnom području.

3. Neovisno o stavku 1., određeni nazivi registriraju se kao oznake izvornosti čak i ako sirovine za dotične proizvode dolaze sa zemljopisnog područja koje je veće ili različito od definiranog zemljopisnog područja, pod uvjetom:

- (a) da je područje proizvodnje sirovina točno definirano;
- (b) da postoje posebni uvjeti za proizvodnju sirovina;

- (c) da postoje sustavi kontrole koji osiguravaju ispunjavanje uvjeta iz točke (b); i
- (d) da su dotične oznake izvornosti bile priznate kao oznake izvornosti u zemlji podrijetla prije 1. svibnja 2004.

Za potrebe ovog stavka sirovinama se mogu smatrati samo žive životinje, meso i mlijeko.

Članak 47.

Posebna pravila o podrijetlu hrane za životinje i sirovina te klanju

1. U pogledu proizvoda životinjskog podrijetla, čiji je naziv registriran kao oznaka izvornosti, hrana za životinje mora u cijelosti potjecati iz definiranog zemljopisnog područja.
2. U mjeri u kojoj nije izvedivo da hrana za životinje u cijelosti potječe iz definiranog zemljopisnog područja, može se dodati hrana za životinje podrijetlom izvan tog područja, pod uvjetom da to ne utječe na kvalitetu ili svojstva proizvoda koji su u suštini uvjetovani zemljopisnim okruženjem. Količina hrane za životinje podrijetlom izvan definiranog zemljopisnog područja ne smije premašiti 50 % suhe tvari na godišnjoj osnovi.
3. Privremena izmjena, kako je navedeno u članku 24. stavku 5., može odstupati od stavka 2. ovog članka dok se ponovno ne uspostavi mogućnost da hrana za životinje potječe iz definiranog zemljopisnog područja, pod uvjetom da povezanost iz članka 49. stavka 1. točke (f) podtočke i. nije u potpunosti poništena.
4. Sva ograničenja podrijetla sirovina navedena u specifikaciji proizvoda čiji je naziv registriran kao oznaka zemljopisnog podrijetla opravdana su s obzirom na povezanost iz članka 49. stavka 1. točke (f) podtočke ii.
5. Komisija je u skladu s člankom 87. ovlaštena za donošenje delegiranih akata kojima se ova Uredba dopunjuje utvrđivanjem odstupanja i uvjeta u pogledu klanja živih životinja i u pogledu podrijetla sirovina. Ta odstupanja i uvjeti temelje se na objektivnim kriterijima te uzimaju u obzir dobrobit životinja, kvalitetu ili upotrebu sirovina i priznato znanje i iskustvo ili prirodne čimbenike, uključujući ograničenja koja utječu na poljoprivrednu proizvodnju u određenim područjima.

Članak 48.

Biljne sorte i životinjske pasmine

1. Naziv se ne može registrirati kao oznaka zemljopisnog podrijetla ako je u sukobu s nazivom biljne sorte ili životinjske pasmine, što bi potrošača vjerojatno moglo dovesti u zabludu u pogledu pravog identiteta ili podrijetla proizvoda označenog oznakom zemljopisnog podrijetla, ili dovesti do zabune između proizvoda označenih oznakom zemljopisnog podrijetla i dotične biljne sorte ili životinjske pasmine.
2. Uvjeti iz stavka 1. ocjenjuju se u odnosu na stvarnu upotrebu naziva koji su u sukobu, uključujući upotrebu naziva biljne sorte ili životinjske pasmine izvan njezina područja podrijetla i upotrebu naziva biljne sorte.
3. Ovom se Uredbom ne sprečava stavljanje na tržište proizvoda koji nije u skladu sa specifikacijom proizvoda registrirane oznake zemljopisnog podrijetla, čije označivanje uključuje naziv ili dio naziva te oznake zemljopisnog podrijetla, koji sadržava naziv biljne sorte ili životinjske pasmine ili se od njega sastoji, pod uvjetom da su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - (a) dotični proizvod sastoji se od dotične biljne sorte ili životinjske pasmine ili je dobiven iz nje;
 - (b) potrošači se ne dovode u zabludu;
 - (c) upotreba naziva biljne sorte ili životinjske pasmine čini pošteno tržišno natjecanje;
 - (d) upotrebom naziva biljne sorte ili životinjske pasmine ne iskorištava se ugled registrirane oznake zemljopisnog podrijetla; i
 - (e) proizvodnja i stavljanje na tržište dotičnog proizvoda proširili su se izvan područja podrijetla prije datuma podnošenja zahtjeva za registraciju oznake zemljopisnog podrijetla.

4. Komisija je u skladu s člankom 87. ovlaštena za donošenje delegiranih akata kojima se ova Uredba dopunjuje utvrđivanjem pravila za određivanje upotrebe naziva biljnih sorti i životinjskih pasmina.

Članak 49.

Specifikacija proizvoda

1. Specifikacija proizvoda barem sadrži:

- (a) naziv koji se registrira kao oznaka izvornosti ili oznaka zemljopisnog podrijetla, kako se upotrebljava u trgovini ili svakodnevnom govoru za opis određenog proizvoda u definiranom zemljopisnom području;
- (b) opis proizvoda, uključujući, prema potrebi, dotične sirovine, biljne sorte i životinjske pasmine, uključujući trgovački naziv vrste i njezin znanstveni naziv, kao i glavna fizikalna, kemijska, mikrobiološka ili organoleptička svojstva proizvoda;
- (c) definiciju zemljopisnog područja, ograničenog u pogledu povezanosti iz točke (f) podtočke i. ili ii. ovog stavka i, ako je primjereno, detalje koji ukazuju na sukladnost sa zahtjevima iz članka 46. stavka 3.;
- (d) dokaz da proizvod potječe s definiranog zemljopisnog područja utvrđenog u skladu s člankom 46. stavkom 1. točkom (c) ili člankom 46. stavkom 2. točkom (c);
- (e) opis metode dobivanja proizvoda i, prema potrebi, autentičnih i nepromjenjivih lokalnih metoda; te podatke o pakiranju ako skupina proizvođača koja podnosi zahtjev tako odredi i navede dovoljne razloge, specifične za proizvod, zbog kojih se pakiranje mora obaviti na definiranom zemljopisnom području kako bi se sačuvala kvaliteta ili osigurala izvornost ili kontrola, uvažavajući pravo Unije, osobito pravo Unije u vezi sa slobodnim kretanjem robe i slobodnim pružanjem usluga;
- (f) pojedinosti kojima se utvrđuje sljedeće:
 - i. s obzirom na zaštićene oznake izvornosti, povezanost kvalitete ili svojstava proizvoda i zemljopisnog okružja iz članka 46. stavka 1. točke (b). Pojedinosti koje se odnose na ljudske čimbenike tog zemljopisnog okružja mogu se, prema potrebi, ograničiti na opis upravljanja tлом i krajobrazom, uzgojnih praksi ili bilo kojeg drugog relevantnog ljudskog doprinosa održavanju prirodnih čimbenika zemljopisnog okružja iz te odredbe;
 - ii. s obzirom na zaštićenu oznaku zemljopisnog podrijetla, povezanost dotične kvalitete, ugleda ili drugog svojstva proizvoda i zemljopisnog podrijetla iz članka 46. stavka 2. točke (b).

2. Specifikacija proizvoda može uključivati i sljedeće:

- (a) održive prakse kako je utvrđeno u članku 7.;
- (b) sva specifična pravila označivanja dotičnog proizvoda;
- (c) druge primjenjive zahtjeve, ako tako predvide države članice ili skupina proizvođača, ako je primjenjivo, uzimajući u obzir činjenicu da takvi zahtjevi moraju biti objektivni, nediskriminirajući i usklađeni s pravom Unije i nacionalnim pravom.

3. Komisija je u skladu s člankom 87. ovlaštena donijeti delegirane akte kojima se dopunjuje ova Uredba utvrđivanjem pravila kojima se ograničavaju informacije sadržane u specifikaciji iz stavka 1. ovog članka kad je takvo ograničenje nužno za izbjegavanje podnošenja pretjerano opsežnih zahtjeva za registraciju.

4. Komisija provedbenim aktima može utvrditi pravila o obliku specifikacije proizvoda. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 88. stavka 2.

Članak 50.**Jedinstveni dokument**

1. Jedinstveni dokument sadržava:
 - (a) glavne točke specifikacije proizvoda, prije svega naziv koji se registrira kao oznaka izvornosti ili oznaka zemljopisnog podrijetla, opis proizvoda, uključujući, ako je primjereno, specifična pravila koja se odnose na pakiranje i označivanje, te sažetu definiciju zemljopisnog područja;
 - (b) opis povezanosti između proizvoda i zemljopisnog okružja ili zemljopisnog podrijetla iz članka 49. stavka 1. točke (f), uključujući, prema potrebi, specifične elemente opisa proizvoda ili metode proizvodnje koji opravdavaju tu povezanost.
2. Komisija provedbenim aktima može utvrditi format i prikaz na internetu jedinstvenog dokumenta iz stavka 1. ovog članka te predvidjeti izuzimanje ili anonimizaciju osobnih podataka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 88. stavka 2.

GLAVA III.**ZAJAMČENO TRADICIONALNI SPECIJALITETI I NEOBVEZNI IZRAZI KVALITETE****POGLAVLJE 1.****Područje primjene****Članak 51.****Područje primjene**

Ova glava primjenjuje se na poljoprivredne proizvode, uključujući prehrambene proizvode.

Za potrebe ove glave izraz „poljoprivredni proizvodi, uključujući prehrambene proizvode” obuhvaća poljoprivredne proizvode namijenjene prehrani ljudi navedeni u Prilogu I. UFEU-u te prehrambeni i poljoprivredni proizvodi navedeni u Prilogu II. ovoj Uredbi.

Ova glava ne primjenjuje se na jaka alkoholna pića niti na proizvode od vinove loze kako su definirani u dijelu II. Priloga VII. Uredbi (EU) br. 1308/2013, uz iznimku vinskog octa.

POGLAVLJE 2.**Zajamčeno tradicionalni specijaliteti****Članak 52.****Ciljevi**

1. Uspostavlja se sustav zajamčeno tradicionalnih specijaliteta (ZTS-ovi) kako bi se tradicionalne metode proizvodnje i recepti zaštitili pružanjem pomoći:
 - (a) proizvođačima tradicionalnih proizvoda pri stavljanju na tržište i informiranju potrošača o svojstvima dodane vrijednosti njihovih tradicionalnih recepata i proizvoda;
 - (b) u stvaranju dodane vrijednosti putem doprinosa poštenom tržišnom natjecanju u lancu stavljanja na tržište, pravednim prihodima za proizvođače i postizanju ciljeva politike ruralnog razvoja.
2. Registracijom i zaštitom zajamčeno tradicionalnih specijaliteta ne dovodi se u pitanje obveza proizvođača da se pridržavaju drugih propisa Unije, osobito onih koji se odnose na stavljanje proizvoda na tržište, jedinstvenu zajedničku organizaciju tržišta i označivanje hrane.
3. Direktiva (EU) 2015/1535 ne primjenjuje se na sustav zajamčeno tradicionalnih specijaliteta utvrđen ovom Uredbom.

Članak 53.**Kriteriji prihvatljivosti**

1. Naziv je prihvatljiv za registraciju kao zajamčeno tradicionalni specijalitet ako opisuje proizvod:
 - (a) čiji način proizvodnje, prerada ili sastav odgovaraju tradicionalnoj praksi za taj proizvod; ili

- (b) koji se proizvodi od sirovina ili sastojaka koji se tradicionalno upotrebljavaju.
2. Kako bi se registrirao kao zajamčeno tradicionalni specijalitet, naziv mora:
- (a) tradicionalno biti upotrebljavan za označivanje proizvoda; ili
- (b) opisivati tradicionalna svojstva proizvoda.
3. Ako se u postupku prigovora iz članka 61. dokaže da se naziv upotrebljava i u drugoj državi članici ili u trećoj zemlji, odlukom o registraciji donesenom u skladu s člankom 64. stavkom 3. točkom (b) može se predvidjeti da naziv zajamčeno tradicionalnog specijaliteta bude popraćen tvrdnjom „proizvedeno prema tradiciji”, nakon koje neposredno slijedi naziv zemlje ili regije dotičnog proizvoda, kako bi se razlikovali usporedivi proizvodi ili proizvodi istog ili sličnog naziva.
4. Naziv se ne smije registrirati ako se odnosi samo na tvrdnje općenite prirode koje se upotrebljavaju za niz proizvoda ili tvrdnje propisane posebnim zakonodavstvom Unije.
5. Komisija je u skladu s člankom 87. ovlaštena donijeti delegirane akte kojima se ova Uredba dopunjuje utvrđivanjem dodatnih pravila kojima se pojašnjavaju kriteriji prihvatljivosti iz ovog članka.

Članak 54.

Specifikacija proizvoda

1. Specifikacija proizvoda barem sadrži:
- (a) naziv proizvoda koji se predlaže za registraciju, u odgovarajućim jezičnim inačicama;
- (b) opis proizvoda, uključujući njegove glavna fizikalna, kemijska, mikrobiološka ili organoleptička svojstva;
- (c) opis metode proizvodnje koju proizvođači moraju slijediti, uključujući, prema potrebi, prirodu i svojstva upotrijebljenih sirovina ili sastojaka te, ako je relevantno, trgovački naziv uključene vrste i njezin znanstveni naziv, kao i metodu pripreme proizvoda; i
- (d) ključne elemente koji određuju tradicionalna svojstva proizvoda.

Specifikacija proizvoda može uključivati i zahtjeve u pogledu označivanja.

2. Komisija je u skladu s člankom 87. ovlaštena donijeti delegirane akte kojima se ova Uredba dopunjuje utvrđivanjem pravila kojima se ograničavaju informacije sadržane u specifikaciji proizvoda, kad je takvo ograničenje nužno za izbjegavanje pretjerano opsežnih zahtjeva za registraciju.
3. Komisija provedbenim aktima može utvrditi pravila o obliku specifikacije proizvoda. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 88. stavka 2.

Članak 55.

Skupine proizvođača

1. Skupina proizvođača jest udruženje, neovisno o njegovu pravnom obliku, proizvođača istog proizvoda ili više njih. Osniva se na inicijativu proizvođača u skladu s prirodom jednog ili više dotičnog proizvoda. Skupina proizvođača djeluje na transparentan i nediskriminirajući način. Njezini članovi također je demokratski organiziraju, kontroliraju i nadziru.
2. Države članice mogu odlučiti da gospodarski subjekti, predstavnici gospodarskih djelatnosti povezanih s jednom od faza lanca opskrbe proizvodima označenima kao zajamčeno tradicionalni specijalitet te dionici iz članka 157. Uredbe (EU) br. 1308/2013 mogu biti članovi skupine proizvođača ako imaju poseban interes za proizvode koje ta skupina proizvođača obuhvaća. Ti članovi ne vrše kontrolu nad skupinom proizvođača.

3. Skupina proizvođača može izvršavati posebno sljedeće zadaće:
 - (a) izraditi specifikaciju proizvoda, podnijeti zahtjeve za izmjenu i poništenje, upravljati vlastitim kontrolama svojih članova;
 - (b) poduzeti mjere za poboljšanje rezultata zajamčeno tradicionalnih specijaliteta:
 - (c) razviti informativne i promidžbene aktivnosti namijenjene informiranju potrošača o svojstvima dodane vrijednosti proizvoda;
 - (d) poduzeti mjere za poboljšanje vrijednosti proizvoda te, ako je potrebno, poduzeti korake za sprječavanje ili suzbijanje svih mjera kojima se narušava ugled tih proizvoda.

Članak 56.

Nacionalna faza postupka registracije

1. Zahtjeve za registraciju zajamčeno tradicionalnih specijaliteta može podnijeti samo skupina proizvođača koja podnosi zahtjev. Skupina proizvođača koja podnosi zahtjev jest udruženje, bez obzira kojeg je pravnog oblika, sastavljeno od proizvođača istog proizvoda čiji se naziv predlaže za registraciju ili od jednog proizvođača ako je dotična osoba jedini proizvođač koji je voljan podnijeti zahtjev. Nekoliko skupina proizvođača koje podnose zahtjev iz različitih država članica ili trećih zemalja može podnijeti zajednički zahtjev za registraciju. Javna tijela i druge zainteresirane strane mogu pomoći u pripremi zahtjeva i u povezanom postupku.
2. Zahtjev za registraciju naziva kao zajamčeno tradicionalnog specijaliteta sadržava:
 - (a) naziv i adresu skupine proizvođača koja podnosi zahtjev;
 - (b) specifikaciju proizvoda iz članka 54.
3. Ako zahtjev priprema skupina proizvođača s poslovnim nastanom u državi članici, zahtjev se upućuje tijelima te države članice. Država članica ispituje zahtjev kako bi provjerila ispunjava li uvjete kriterija prihvatljivosti iz članka 53. U okviru tog ispitivanja država članica provodi nacionalni postupak prigovora. Ako država članica smatra da su zahtjevi iz ovog poglavlja ispunjeni, može donijeti pozitivnu odluku i podnijeti zahtjev za registraciju na razini Unije kako je navedeno u članku 58.
4. Dotična država članica osigurava da svaka fizička ili pravna osoba s legitimnim interesom može osporiti njezinu odluku. Država članica osigurava i objavu pozitivne odluke i odgovarajuće specifikacije proizvoda, kao i elektronički pristup specifikaciji proizvoda.

Članak 57.

Zahtjev za registraciju na razini Unije

1. Zahtjev za registraciju zajamčeno tradicionalnog specijaliteta na razini Unije sastoji se od specifikacije proizvoda iz članka 54.; i:
 - (a) za zahtjeve iz država članica, izjave države članice kojoj je zahtjev upućen u nacionalnoj fazi postupka registracije kojom se potvrđuje da zahtjev ispunjava uvjete za registraciju te informacija o svim prihvatljivim prigovorima na nacionalnoj razini nakon nacionalnog postupka ispitivanja i prigovora; ili
 - (b) za zahtjeve iz trećih zemalja, punomoći, ako podnositelja zahtjeva predstavlja zastupnik.
2. Dokumenti iz stavka 1. sastavljaju se na jednom od službenih jezika Unije.
3. Zajednički zahtjev uključuje specifikaciju proizvoda kako je predviđeno u članku 54. i, ako je relevantno, izjavu iz stavka 1. točke (b) ovog članka od svih dotičnih država članica ili trećih zemalja. Povezani nacionalni postupci, uključujući fazu prigovora, provode se u svim dotičnim državama članicama.

4. Komisija provedbenim aktima utvrđuje detaljna pravila o postupcima, obliku i prezentiranju zahtjeva za registraciju, uključujući zahtjeve za registraciju zajamčeno tradicionalnog specijaliteta koji se odnose na više od jednog nacionalnog područja. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 88. stavka 2.

Članak 58.

Podnošenje zahtjeva za registraciju na razini Unije

1. Zahtjev za registraciju zajamčeno tradicionalnog specijaliteta na razini Unije podnosi se Komisiji elektronički, putem digitalnog sustava. Nakon primitka zahtjeva barem jedne države članice, Komisija prilagođava digitalni sustav kako bi ga u nacionalnom dijelu postupka registracije zajamčeno tradicionalnog specijaliteta mogla upotrebljavati bilo koja država članica koja to želi.

2. Ako je zahtjev za registraciju pripremio podnositelj s poslovnim nastanom u trećoj zemlji, zahtjev Komisiji ili izravno podnosi podnositelj zahtjeva, odnosno skupina proizvođača ili pojedinačni proizvođač, ili se on podnosi putem nadležnih tijela dotične treće zemlje.

3. Zajednički zahtjev za registraciju iz članka 56. stavka 1. podnosi:

(a) jedna od dotičnih država članica; ili

(b) podnositelj zahtjeva iz treće zemlje, i to skupina proizvođača ili pojedinačni proizvođač, izravno ili putem nadležnih tijela te treće zemlje.

4. Komisija objavljuje nazive za koje su podneseni zahtjevi za registraciju na razini Unije putem digitalnog sustava iz stavka 1.

Članak 59.

Ispitivanje od strane Komisije i objava u svrhu prigovora

1. Komisija ispituje svaki zahtjev koji primi u skladu s člankom 58. stavcima 1., 2. i 3. kako bi provjerila sadrži li potrebne informacije i očite pogreške, uzimajući u obzir ishod postupka ispitivanja i prigovora koji je provela dotična država članica. Pri takvom ispitivanju uzima se u obzir ishod nacionalne faze postupka koju je provela dotična država članica.

2. Ispitivanje ne smije trajati dulje od šest mjeseci od dana primitka zahtjeva. Komisija od podnositelja zahtjeva može zatražiti sve potrebne dodatne informacije ili izmjene. Ako Komisija uputi takav zahtjev podnositelju zahtjeva, razdoblje ispitivanja ne smije trajati dulje od pet mjeseci od dana kada Komisija primi odgovor podnositelja zahtjeva.

3. U slučaju da Komisija ne zaključi ispitivanje iz stavka 2. u propisanim rokovima, podnositelja zahtjeva pisanim putem obavješćuje o razlozima kašnjenja, navodeći procijenjeno vrijeme potrebno za njegovo zaključivanje, koje ne smije biti dulje od mjesec dana.

4. Ako na temelju ispitivanja provedenog u skladu sa stavkom 1. ovog članka Komisija smatra da su ispunjeni uvjeti utvrđeni u člancima 53., 54., 56. i 57., objavljuje specifikaciju proizvoda u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 60.

Osporavanje zahtjeva za registraciju na nacionalnoj razini

1. Države članice obavješćuju Komisiju o svim nacionalnim upravnim ili sudskim postupcima koji bi mogli dovesti u pitanje registraciju zajamčeno tradicionalnog specijaliteta.

2. Komisija se izuzima od obveze poštovanja rokova za provedbu ispitivanja iz članka 59. stavka 2. i obavješćivanja države članice o razlozima kašnjenja ako od države članice primi obavijest u vezi sa zahtjevom za registraciju u skladu s člankom 56., kojom se:

(a) Komisiju obavješćuje da je odluka iz članka 56. stavka 3. poništena na nacionalnoj razini odmah primjenjivom, ali ne i konačnom upravnom ili sudskom odlukom; ili

(b) od Komisije traži da suspendira ispitivanje jer je započet nacionalni upravni ili sudski postupak kako bi se osporila valjanost zahtjeva, a država članica smatra da se taj postupak temelji na valjanim razlozima.

3. Izuzeće proizvodi učinke do upućivanja obavijesti države članice Komisiji o tome da je valjanost prvotnog zahtjeva potvrđena ili da država članica povlači svoj zahtjev za suspenziju.

4. Ako je pozitivna odluka države članice iz članka 56. stavka 3. u cijelosti ili djelomično poništena konačnom odlukom koju je donio nacionalni sud, država članica prema potrebi razmatra odgovarajuće mjere kao što su povlačenje ili izmjena zahtjeva za registraciju na razini Unije.

Članak 61.

Postupak prigovora na razini Unije

1. Tijela države članice ili treće zemlje odnosno fizička ili pravna osoba s legitimnim interesom i poslovnim nastanom ili boravištem u trećoj zemlji mogu podnijeti prigovor Komisiji u roku od tri mjeseca od datuma objave specifikacije proizvoda u *Službenom listu Europske unije* u skladu s člankom 59. stavkom 4.

2. Svaka fizička ili pravna osoba s legitimnim interesom i poslovnim nastanom ili boravištem u državi članici koja nije država članica iz koje je podnesen zahtjev za registraciju na razini Unije može podnijeti prigovor državi članici u kojoj ima poslovni nastan ili boravište u roku koji toj državi članici omogućuje ispitivanje tog prigovora i odlučivanje o njegovu podnošenju Komisiji u skladu sa stavkom 1. Države članice mogu utvrditi taj rok u svojem nacionalnom zakonodavstvu.

3. U prigovoru se izjavljuje protivljenje registraciji zajamčeno tradicionalnog specijaliteta. Prigovor koji ne sadržava tu izjavu ništavan je.

4. Komisija provjerava prihvatljivost prigovora. Ako smatra da je prigovor prihvatljiv, Komisija u roku od pet mjeseci od datuma objave iz članka 59. stavka 4. specifikacije proizvoda u *Službenom listu Europske unije* poziva podnositelja prigovora i podnositelja zahtjeva da provedu odgovarajuća savjetovanja tijekom razumnog razdoblja koje ne smije biti dulje od tri mjeseca. Komisija podnositelju zahtjeva prosljeđuje prigovor i sve dokumente koje je dostavio podnositelj prigovora. U bilo kojem trenutku tijekom tog razdoblja Komisija na zahtjev podnositelja zahtjeva može jednom produljiti rok za postizanje sporazuma za najviše tri mjeseca.

5. Podnositelj prigovora i podnositelj zahtjeva bez nepotrebnog odlaganja započinju savjetovanje. Međusobno si dostavljaju relevantne informacije kako bi mogli procijeniti je li zahtjev za registraciju u skladu s uvjetima iz ovog poglavlja.

6. U roku od mjesec dana od završetka savjetovanja iz stavka 4. podnositelj zahtjeva obavješćuje Komisiju o rezultatima savjetovanja, među ostalim o svim razmijenjenim informacijama, o tome je li postignut sporazum s jednim ili svim podnositeljima prigovora te o svim posljedičnim izmjenama zahtjeva. Podnositelj prigovora isto tako može Komisiju obavijestiti o svojem stajalištu na kraju savjetovanja.

7. Ako je nakon završetka savjetovanja specifikacija proizvoda koja je objavljena u skladu s člankom 59. stavkom 4. izmijenjena, Komisija ponovno ispituje izmijenjeni zahtjev za registraciju. Ako je zahtjev znatno izmijenjen, a Komisija smatra da izmijenjeni zahtjev ispunjava uvjete za registraciju, ponovno objavljuje specifikaciju proizvoda u skladu s tim stavkom.

8. Dokumenti iz ovog članka sastavljaju se na jednom od službenih jezika Unije.

9. Komisija dovršava ocjenu zahtjeva za registraciju na razini Unije, uzimajući u obzir sve zahtjeve za prijelazna razdoblja, ishod postupka prigovora i sva druga pitanja koja se pojave nakon njegova ispitivanja koja bi mogla podrazumijevati izmjenu specifikacije proizvoda.

10. Komisija je u skladu s člankom 87. ovlaštena donijeti delegirane akte kojima se ova Uredba dopunjuje utvrđivanjem odredaba kojima se utvrđuju detaljni postupci i rokovi za postupak prigovora.

11. Komisija s pomoću provedbenih akata utvrđuje format i prikaz prigovorâ i propisuje izuzimanje ili anonimizaciju osobnih podataka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 88. stavka 2.

Članak 62.

Razlozi za prigovor

1. Prigovor podnesen u skladu s člankom 61. prihvatljiv je samo ako podnositelj prigovora dokaže da:
 - (a) predloženi zajamčeno tradicionalni specijalitet nije u skladu s odredbama ovog poglavlja; ili
 - (b) registracija naziva ugrozila bi postojanje potpuno ili djelomično identičnog naziva.
2. Ocjenjuje se prihvatljivost prigovora u odnosu na područje Unije.

Članak 63.

Prijelazna razdoblja za upotrebu zajamčeno tradicionalnih specijaliteta

1. Za proizvode čija se oznaka sastoji od naziva koji je u suprotnosti s člankom 68. ili ga sadržava, Komisija može provedbenim aktima odobriti prijelazno razdoblje od najviše pet godina kako bi se omogućila daljnja upotreba oznake pod kojom su ti proizvodi stavljeni na tržište, pod uvjetom da se prihvatljivim prigovorom, u skladu s člankom 56. stavkom 3. ili člankom 61., na zahtjev za registraciju zajamčeno tradicionalnog specijaliteta čija je zaštita prekršena dokaže da se takva oznaka zakonito upotrebljavala na unutarnjem tržištu najmanje pet godina prije datuma objave specifikacije proizvoda iz članka 59. stavka 4.
2. Provedbeni akti iz stavka 1. ovog članka donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 88. stavka 2., osim onih u vezi s kojima je prihvatljivi prigovor podnesen u skladu s člankom 56. stavkom 3., koji se donose bez primjene tog postupka ispitivanja.

Članak 64.

Odluka Komisije o zahtjevu za registraciju

1. Ako na temelju informacija dostupnih Komisiji iz ispitivanja provedenog u skladu s člankom 59. Komisija smatra da bilo koji od uvjeta iz tog članka nije ispunjen, ona provedbenim aktima odbija zahtjev za registraciju. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 88. stavka 2.
2. U nedostatku prihvatljivog prigovora, Komisija provedbenim aktima i bez primjene postupka iz članka 88. stavka 2. provodi registraciju zajamčeno tradicionalnog specijaliteta.
3. Ako zaprimi prihvatljivi prigovor, Komisija nakon postupka iz članka 61. te uzimajući u obzir rezultate savjetovanja:
 - (a) donosi provedbene akte o registraciji zajamčeno tradicionalnog specijaliteta bez primjene postupka iz članka 88. stavka 2. ako je postignut sporazum, nakon provjere sukladnosti sporazuma s pravom Unije i, prema potrebi, izmjenjuje informacije objavljene u skladu s člankom 59. stavkom 4., pod uvjetom da takve izmjene nisu znatne; ili
 - (b) donosi provedbene akte kojima se odlučuje o zahtjevu za registraciju ako sporazum nije postignut. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 88. stavka 2.

4. Provedbenim aktima o registraciji zajamčeno tradicionalnog specijaliteta predviđaju se svi uvjeti primjenjivi na registraciju i ponovnu objavu za informaciju specifikacije proizvode objavljene u skladu s člankom 59. stavkom 4. i izmijenjene u skladu s postupkom prigovora u slučaju izmjena koje nisu one iz članka 61. stavka 7.

5. Provedbene uredbe Komisije o registraciji i provedbene odluke Komisije o odbijanju objavljuju se u *Službenom listu Europske unije*, seriji L.

Članak 65.

Registar zajamčeno tradicionalnih specijaliteta Unije

1. Komisija provedbenim aktima i bez primjene postupka iz članka 88. stavka 2. uspostavlja i održava javno dostupan registar zajamčeno tradicionalnih specijaliteta Unije. Dokumenti uneseni u taj registar nakon 13. svibnja 2024. u strojno su čitljivom formatu kako je definirano u članku 2. točki 13. Direktive (EU) 2019/1024.

2. Komisija čuva, u digitalnom ili papirnatom obliku, dokumentaciju koja se odnosi na registraciju zajamčeno tradicionalnog specijaliteta. U slučaju da se registracija poništi, Komisija 10 godina nakon toga čuva dokumentaciju.

3. Komisija provedbenim aktima određuje sadržaj i prezentiranje registra zajamčeno tradicionalnih specijaliteta Unije. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 88. stavka 2.

Članak 66.

Izmjene specifikacije proizvoda

1. Skupina proizvođača proizvoda čiji je naziv registrirani zajamčeno tradicionalni specijalitet može podnijeti zahtjev za odobrenje izmjene specifikacije proizvoda. U zahtjevima se opisuju i navode razlozi zatraženih izmjena.

2. Postupak izmjene specifikacije proizvoda slijedi *mutatis mutandis* postupak utvrđen u člancima od 56. do 64.

3. Komisija je u skladu s člankom 87. ovlaštena donijeti delegirane akte kojima se dopunjuje ova Uredba utvrđivanjem pravila o postupku izmjene specifikacije proizvoda.

4. Komisija provedbenim aktima utvrđuje detaljna pravila o postupcima, obliku i prezentiranju zahtjeva za izmjenu specifikacije proizvoda. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 88. stavka 2.

Članak 67.

Poništenje registracije

1. Komisija može, na vlastitu inicijativu ili na valjano obrazložen zahtjev države članice, treće zemlje ili bilo koje fizičke ili pravne osobe s legitimnim interesom koja ima poslovni nastan ili boravište u trećoj zemlji provedbenim aktima poništiti registraciju zajamčeno tradicionalnog specijaliteta u sljedećim slučajevima:

(a) ako se više ne može osigurati sukladnost sa specifikacijom proizvoda;

(b) ako barem prethodnih sedam uzastopnih godina na tržište nije stavljen nijedan proizvod pod nazivom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta.

2. Komisija provedbenim aktima također može poništiti registraciju na zahtjev proizvođača proizvoda koji se stavlja na tržište pod registriranim nazivom.

3. Članci od 56. do 62. i članak 64. primjenjuju se *mutatis mutandis* na postupak poništenja.

Prigovori su prihvatljivi samo ako se njima dokazuje da se zainteresirana fizička ili pravna osoba neprestano komercijalno koristi registriranim nazivom.

4. Prije donošenja provedbenih akata iz stavaka 1. i 2. Komisija se savjetuje s tijelima dotične države članice, tijelima dotične treće zemlje ili, ako je to moguće, proizvođačem iz treće zemlje koji je prvotno podnio zahtjev za registraciju zajamčeno tradicionalnog specijaliteta, osim ako poništenje izravno traže ti prvotni podnositelji zahtjeva. Razdoblje savjetovanja traje najmanje mjesec dana.
5. Komisija provedbenim aktima utvrđuje detaljna pravila o postupcima, obliku i prezentiranju zahtjeva za poništenje registracije zajamčeno tradicionalnog specijaliteta.
6. Provedbeni akti iz ovog članka stavaka 1., 2. i 5. donose se sukladno postupku ispitivanja iz članka 88. stavka 2.

Članak 68.

Ograničenje upotrebe registriranih zajamčeno tradicionalnih specijaliteta

1. Registrirani zajamčeno tradicionalni specijaliteti zaštićeni su od svake zloupotrebe, imitacije ili aludiranja, čak i ako je zaštićeni naziv preveden, među ostalim u pogledu proizvoda koji se upotrebljavaju kao sastojci, ili od svake druge prakse koja potrošača može dovesti u zabludu.
2. Nazivi koji se upotrebljavaju za poljoprivredne ili prehrambene proizvode na nacionalnoj razini ne dovode do zabune u pogledu registriranih zajamčeno tradicionalnih specijaliteta.
3. Zaštita iz stavka 1. primjenjuje se i u vezi s proizvodima koji se prodaju na daljinu, primjerice u okviru elektroničke trgovine.
4. Komisija može provedbenim aktima utvrditi postupovne zahtjeve za zaštitu zajamčeno tradicionalnih specijaliteta. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 88. stavka 2.
5. Komisija je u skladu s člankom 87. ovlaštena donijeti delegirane akte kojima se ova Uredba dopunjuje utvrđivanjem dodatnih pravila o upotrebi zajamčeno tradicionalnih specijaliteta u nazivu prerađenih proizvoda s upućivanjem na upotrebu usporedivih sastojaka i kriterije za dodjeljivanje bitnih svojstava prerađenim proizvodima.

Članak 69.

Iznimke za određene upotrebe

Odredbama ovog poglavlja ne dovodi se u pitanje:

- (a) upotreba naziva koji su generički u Uniji, čak ako je generički naziv dio naziva koji je zaštićen kao zajamčeno tradicionalni specijalitet;
- (b) stavljanje na tržište proizvoda čije označivanje sadržava ili se sastoji od naziva biljne sorte ili životinjske pasmine koji se upotrebljava u dobroj vjeri;
- (c) primjena pravila Unije ili pravila država članica kojima se uređuje intelektualno vlasništvo, a posebno onih koja se odnose na oznake izvornosti i oznake zemljopisnog podrijetla i žigove te prava dodijeljena u skladu s tim pravilima.

Članak 70.

Simboli Unije, oznake i kratice

1. Utvrđuje se simbol Unije za proizvode koji su označeni kao zajamčeno tradicionalni specijalitet. Oznaka „zajamčeno tradicionalni specijalitet“, kratica „ZTS“ i simbol Unije koji se odnosi na zajamčeno tradicionalni specijalitet mogu se upotrebljavati samo u vezi s proizvodima proizvedenima u skladu s odgovarajućom specifikacijom proizvoda. Mogu se koristiti i u informativne i obrazovne svrhe, pod uvjetom da nije vjerojatno da će se takvom upotrebom potrošač dovesti u zabludu. Oznaka „zajamčeno tradicionalni specijalitet“ ili odgovarajuća kratica „ZTS“ može se navesti pri označivanju.
2. U slučaju proizvoda podrijetlom iz Unije koji se stavljaju na tržište kao zajamčeno tradicionalni specijalitet registriran u skladu s ovom Uredbom, simbol Unije iz stavka 2. ovog članka navodi se pri označivanju i u promidžbenom materijalu, zajedno s registriranim nazivom u istom vidnom polju. Na registrirani zajamčeno tradicionalni specijalitet primjenjuju se pravila o označivanju utvrđena u članku 13. stavku 1. Uredbe (EU) br. 1169/2011 za prezentiranje obveznih podataka.

3. Pri označivanju zajamčeno tradicionalnih specijaliteta proizvedenih izvan Unije može se upotrijebiti simbol Unije.
4. Komisija provedbenim aktima utvrđuje tehnička svojstva simbola Unije te tehnička pravila o njihovoj upotrebi i upotrebi oznake i kratice na proizvodima koji se stavljaju na tržište kao zajamčeno tradicionalni specijalitet, uključujući jezične verzije. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 88. stavka 2.

Članak 71.

Sudjelovanje u sustavu zajamčeno tradicionalnih specijaliteta

1. Svaki gospodarski subjekt koji na tržište stavlja proizvod koji je u skladu s odgovarajućom specifikacijom proizvoda može upotrebljavati naziv registriran kao zajamčeno tradicionalni specijalitet.
2. Države članice osiguravaju da su gospodarski subjekti obuhvaćeni provjerom sukladnosti sa specifikacijom proizvoda utvrđenom u skladu s člankom 72.

Članak 72.

Kontrole i provedba

1. Kontrole zajamčeno tradicionalnih specijaliteta znače:
 - (a) provjeru toga je li proizvod označen kao zajamčeno tradicionalni specijalitet proizveden u skladu s odgovarajućom specifikacijom proizvoda; i
 - (b) provjeru upotrebe zajamčeno tradicionalnih specijaliteta na tržištu.
 2. Za potrebe ovog poglavlja provedba uključuje svako djelovanje kojim se nastoji osigurati sukladnost s člancima 68., 69. i 70. ove Uredbe.
 3. Nadležna tijela, delegirana tijela i fizičke osobe kojima su delegirane određene zadaće službenih kontrola ispunjavaju odgovarajuće zahtjeve utvrđene u Uredbi (EU) 2017/625.
 4. Svaki gospodarski subjekt koji želi sudjelovati u bilo kojoj aktivnosti koja podliježe jednoj ili više obveza predviđenih u specifikaciji proizvoda označenog kao zajamčeno tradicionalni specijalitet obavješćuje nadležna tijela, delegirana tijela ili fizičke osobe iz stavka 6. točaka (a) i (b).
- Države članice sastavljaju i ažuriraju popis gospodarskih subjekata koji obavljaju aktivnosti koje podliježu jednoj ili više obveza predviđenih u specifikaciji proizvoda označenog kao zajamčeno tradicionalni specijalitet unesen u Unijin registar zajamčeno tradicionalnih specijaliteta s njihova državnog područja.
5. Proizvođači su, prije stavljanja proizvoda na tržište, odgovorni za vlastite kontrole kojima se osigurava sukladnost sa specifikacijom proizvoda za proizvode označene kao zajamčeno tradicionalni specijalitet.
 6. Osim vlastitih kontrola iz stavka 5., prije stavljanja na tržište proizvoda označenog kao zajamčeno tradicionalni specijalitet i podrijetlom iz Unije provjeru sukladnosti sa specifikacijom proizvoda provodi:
 - (a) jedno ili više nadležnih tijela u smislu članka 3. točke 3. Uredbe (EU) 2017/625; ili
 - (b) jedno ili više delegiranih tijela ili fizičkih osoba kojima su delegirane određene zadaće službenih kontrola, kako je navedeno u glavi II. poglavlju III. Uredbe (EU) 2017/625.
 7. Za proizvode podrijetlom iz trećih zemalja koji su označeni kao zajamčeno tradicionalni specijalitet provjeru sukladnosti sa specifikacijom proizvoda prije stavljanja proizvoda na tržište provodi:
 - (a) jedno ili više nadležnih tijela koje određuje treća zemlja; ili
 - (b) jedno ili više tijela za certificiranje proizvoda.

Troškove provjere sukladnosti sa specifikacijom proizvoda mogu snositi gospodarski subjekti koji podliježu tim kontrolama. Države članice mogu zaračunati naknadu za pokrivanje svojih troškova provjere sukladnosti sa specifikacijom proizvoda.

8. Države članice objavljuju nazive i adrese nadležnih tijela, delegiranih tijela i fizičkih osoba iz stavka 6. za svaki proizvod označen kao zajamčeno tradicionalni specijalitet i te informacije ažuriraju.

9. Komisija objavljuje nazive i adrese nadležnih tijela i tijela za certificiranje proizvoda iz stavka 7. i redovito ažurira te informacije.

10. Komisija može uspostaviti digitalni portal na kojem se objavljuju nazivi i adrese nadležnih tijela, delegiranih tijela i tijela za certificiranje proizvoda te fizičkih osoba iz stavaka 6. i 7.

11. Komisija donosi provedbene akte koji se odnose na obavijest koju treće zemlje trebaju dostaviti Komisiji, među ostalim o nazivima i adresama nadležnih tijela i tijela za certificiranje proizvoda. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 88. stavka 2.

12. Komisija može provedbenim aktima i bez primjene postupka iz članka 88. stavka 2. utvrditi načine objave naziva i adrese nadležnih tijela i delegiranih tijela iz ovog članka.

Članak 73.

Akreditiranje delegiranih tijela i tijela za certificiranje proizvoda

1. Delegirana tijela iz članka 72. stavka 6. točke (b) i tijela za certificiranje proizvoda iz članka 72. stavka 7. točke (b) usklađena su i akreditirana u skladu s bilo kojom od sljedećih normi relevantnih za delegirane zadaće:

(a) normom EN ISO/IEC 17065 „Ocjena sukladnosti – Zahtjevi za tijela koja certificiraju proizvode, postupke i usluge”; ili

(b) normom EN ISO/IEC 17020 „Ocjenjivanje sukladnosti – Zahtjevi za rad različitih vrsta tijela koja provode inspekciju”.

2. Akreditaciju iz stavka 1. provodi nacionalno akreditacijsko tijelo priznato u skladu s Uredbom (EZ) br. 765/2008 koje je potpisnik multilateralnog sporazuma u okviru Europske suradnje za akreditaciju kojim su obuhvaćene norme iz stavka 1. ili akreditacijsko tijelo izvan Unije koje je potpisnik multilateralnog sporazuma o priznavanju Međunarodnog akreditacijskog foruma ili sporazuma o uzajamnom priznavanju Međunarodne organizacije za akreditaciju laboratorija kojima su obuhvaćene norme iz stavka 1.

Članak 74.

Provjera i provedba upotrebe zajamčeno tradicionalnih specijaliteta na tržištu

1. Države članice imenuju jedno ili više nadležnih tijela odgovornih za provjeru i za provedbu upotrebe zajamčeno tradicionalnih specijaliteta nakon što je proizvod označen kao zajamčeno tradicionalni specijalitet stavljen na tržište, što uključuje radnje kao što su skladištenje, provoz, distribucija ili ponuda za prodaju, među ostalim u elektroničkoj trgovini. Ta tijela mogu biti ista kao nadležna tijela iz članka 72. stavka 6. točke (a). Provjera upotrebe zajamčeno tradicionalnih specijaliteta provodi se na temelju analize rizika.

2. Tijela iz stavka 1. osiguravaju sukladnost sa specifikacijom proizvoda dotičnog zajamčeno tradicionalnog specijaliteta.

3. Države članice poduzimaju odgovarajuće administrativne i pravosudne korake radi sprečavanja ili zaustavljanja upotrebe naziva proizvoda ili usluga koji se proizvode, pružaju ili stavljaju na tržište na njihovu državnom području ili koji su namijenjeni izvozu u treće zemlje, a koja je u suprotnosti sa zaštitom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta predviđenom u članku 68.

4. Jedno ili više nadležnih tijela imenovanih u skladu sa stavkom 1. olakšavaju razmjenu informacija među relevantnim službama, agencijama i tijelima, kao što su policija, agencije za borbu protiv krivotvorenja, carina, uredi za intelektualno vlasništvo, tijela nadležna za propise o hrani i maloprodajni inspektori, kako bi osigurala učinkovitu provedbu.

Članak 75.

Obveze pružatelja usluga na internetskom tržištu

1. Sve informacije povezane s oglašavanjem, promidžbom i prodajom proizvoda koje su dostupne osobama s poslovnim nastanom u Uniji i koje su u suprotnosti sa zaštitom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta predviđenom u članku 68. ove Uredbe smatraju se nezakonitim sadržajem kako je definiran u članku 3. točki (h) Uredbe (EU) 2022/2065.

2. Relevantna nacionalna pravosudna ili upravna tijela država članica mogu, u skladu s člankom 9. Uredbe (EU) 2022/2065, izdati nalog za djelovanje protiv nezakonitog sadržaja iz stavka 1. ovog članka.

Članak 76.

Uzajamna pomoć i razmjena informacija

1. Države članice uzajamno si pomažu u obavljanju kontrola i provedbi propisanim u ovom poglavlju u skladu s glavom IV. Uredbe (EU) 2017/625.

2. Komisija provedbenim aktima može utvrditi detaljna pravila o prirodi i vrsti informacija koje se razmjenjuju među državama članicama te načinima razmjene tih informacija za potrebe kontrola i provedbe na temelju ovog poglavlja. Ti provedbeni akti donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 88. stavka 2.

Članak 77.

Potvrda o sukladnosti sa specifikacijom proizvoda

1. Gospodarski subjekt za čiji se proizvod nakon provjere sukladnosti iz članka 72. utvrdi da je u skladu sa specifikacijom proizvoda zajamčeno tradicionalnog specijaliteta zaštićenoga u skladu s ovom Uredbom, na zahtjev, i ovisno o sustavu koji se primjenjuje u dotičnoj državi članici, ima pravo na jedno od sljedećeg:

(a) potvrdu, koja može biti ovjereni primjerak, kojom se potvrđuje sukladnost sa specifikacijom proizvoda; ili

(b) uvrštavanje na popis odobrenih gospodarskih subjekata koji je utvrdilo nadležno tijelo, kao što je popis predviđen člankom 72. stavkom 4. Odgovarajući izvadak iz popisa („unos na popisu”) stavlja se svakom odobrenom gospodarskom subjektu na raspolaganje na internetu.

2. Potvrda o sukladnosti i unos na popisu iz stavka 1. točaka (a) odnosno (b) povremeno se ažuriraju na temelju procjene rizika.

3. Gospodarski subjekt koji više nije nositelj potvrde o sukladnosti ili koji je uklonjen s popisa ne smije nastaviti prikazivati niti upotrebljavati potvrdu o sukladnosti ili unos na popisu.

4. Komisija provedbenim aktima utvrđuje detaljna pravila o obliku i sadržaju potvrde o sukladnosti i unosa na popisu, kao i o okolnostima pod kojima, te o obrascima u kojima ih gospodarski subjekti ili trgovci moraju staviti na raspolaganje radi kontrole ili u sklopu redovnog poslovanja, među ostalim u slučaju jednakovrijedne potvrde za proizvode podrijetlom iz trećih zemalja. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 88. stavka 2.

POGLAVLJE 3.

Neobvezni izrazi kvalitete

Članak 78.

Cilj

Uspostavlja se sustav neobveznih izraza kvalitete kako bi se proizvođačima poljoprivrednih proizvoda olakšalo pružanje informacija unutar unutarnjeg tržišta o svojstvima ili atributima dodane vrijednosti svojih proizvoda.

Članak 79.

Nacionalna pravila

1. Države članice mogu zadržati nacionalna pravila o neobveznim izrazima kvalitete i sustavima kvalitete koji nisu obuhvaćeni ovom Uredbom, pod uvjetom da su ta pravila u skladu s pravom Unije.
2. Komisija može uspostaviti i pružati potporu za digitalni sustav koji će sadržavati izraze i sustave iz stavka 1. u cilju poticanja znanja o proizvodima i sustavima diljem Unije. Komisija može provedbenim aktima utvrditi tehničke pojedinosti potrebne za obavješćivanje o neobveznim izrazima kvalitete. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 88. stavka 2.

Članak 80.

Neobvezni izrazi kvalitete

1. Neobvezni izrazi kvalitete moraju ispunjavati sljedeće kriterije:
 - (a) odnose se na svojstvo jedne ili više kategorija proizvoda ili na atribut poljoprivredne proizvodnje ili prerade koja se primjenjuje na određenim područjima;
 - (b) njihova upotreba dodaje vrijednost proizvodu u usporedbi s proizvodima sličnog tipa; i
 - (c) od značaja su za cijelu Uniju.
2. Neobvezni izrazi kvalitete kojima se opisuju tehničke značajke proizvoda s ciljem provođenja obveznih tržišnih standarda i čija namjera nije informiranje potrošača o značajkama tih proizvoda nisu obuhvaćeni područjem primjene ovog poglavlja.
3. Neobvezni izrazi kvalitete ne uključuju neobvezne rezervirane izraze koji podržavaju i dopunjuju specifične tržišne standarde utvrđene na sektorskoj osnovi ili na osnovi kategorije proizvoda.
4. Radi uvažavanja posebnih svojstava određenih sektora te očekivanja potrošača Komisija je u skladu s člankom 87. ovlaštena donijeti delegirane akte kojima se dopunjuje ova Uredba utvrđivanjem detaljnih pravila o kriterijima iz stavka 1. ovog članka.
5. Komisija provedbenim aktima može utvrditi pravila o obrascima, postupcima ili drugim tehničkim detaljima potrebnima za primjenu ovog poglavlja. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 88. stavka 2.
6. Pri donošenju delegiranih i provedbenih akata u skladu sa stavcima 4. i 5. Komisija uzima u obzir sve relevantne međunarodne standarde.

Članak 81.

Rezervacija dodatnih neobveznih izraza kvalitete

Kako bi se uzela u obzir očekivanja potrošača, razvoj znanstvenih i tehničkih spoznaja, stanje na tržištu te razvoj tržišnih standarda i međunarodnih standarda, Komisija je u skladu s člankom 87. ovlaštena donijeti delegirane akte kojima se ova Uredba dopunjuje rezerviranjem dodatnih neobveznih izraza kvalitete i utvrđivanjem uvjeta njihove upotrebe.

Članak 82.

Planinski proizvod

1. Izraz „planinski proizvod” utvrđuje se kao neobvezni izraz kvalitete. Rezerviran je kao složenica. Upotrebljava se isključivo za opisivanje proizvoda namijenjenih prehrani ljudi koji su navedeni na popisu u Prilogu I. UFEU-a, a na koje se odnosi sljedeće:
 - (a) i sirovine i hrana za životinje iz uzgoja potječu pretežno s planinskih područja;

(b) u slučaju prerađenih proizvoda, prerada se također tako odvija na planinskim područjima.

2. Za potrebe ovog članka planinska područja unutar Unije su ona koja su razgraničena na temelju članka 32. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁰⁾.

Za proizvode trećih zemalja, planinska područja uključuju područja koja je dotična treća zemlja službeno označila kao planinska područja ili koja ispunjavaju kriterije istovjetne onima iz članka 32. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1305/2013.

3. U opravdanim slučajevima i kako bi se uzela u obzir prirodna ograničenja koja utječu na poljoprivrednu proizvodnju u planinskim područjima, Komisija je u skladu s člankom 87. ovlaštena donijeti delegirane akte kojima se dopunjuje ova Uredba utvrđivanjem odstupanja od uvjeta upotrebe iz stavka 1. ovog članka, osobito uvjeta pod kojima se dopušta da sirovine ili hrana za životinje potječu s područja koja nisu planinska, uvjeta pod kojima se dopušta prerada proizvoda izvan planinskih područja u zemljopisnom području izvan planinskih područja na zemljopisnom području koje treba definirati te definicije tog zemljopisnog područja.

4. Radi uvažavanja prirodnih ograničenja koja utječu na poljoprivrednu proizvodnju u planinskim područjima Komisija je u skladu s člankom 87. ovlaštena donijeti delegirane akte kojima se dopunjuje ova Uredba u vezi s utvrđivanjem metoda proizvodnje i drugih kriterija važnih za primjenu neobveznog izraza kvalitete određenog u stavku 1. ovog članka.

Članak 83.

Ograničenja upotrebe i kontrole

1. Neobvezni izraz kvalitete smije se upotrebljavati samo za opisivanje proizvoda koji su u skladu s odgovarajućim uvjetima upotrebe.

2. Odredbe ovog poglavlja ne dovode u pitanje primjenu pravila Unije ili nacionalnih pravila kojima se uređuje intelektualno vlasništvo, a posebno onih koja se odnose na oznake izvornosti i oznake zemljopisnog podrijetla te žigove i prava dodijeljena na temelju tih pravila.

3. Komisija provedbenima aktima može utvrditi pravila upotrebe neobveznih izraza kvalitete. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 88. stavka 2.

4. Države članice provode kontrole na temelju analize rizika kako bi osigurale sukladnost sa zahtjevima iz ovog poglavlja te, u slučaju kršenja, izriče odgovarajuće administrativne sankcije.

GLAVA IV.

IZMJENE UREDABA (EU) BR. 1308/2013, (EU) 2019/787 I (EU) 2019/1753

Članak 84.

Izmjene Uredbe (EU) br. 1308/2013

Uredba (EU) br. 1308/2013 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 93. stavku 1. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) ‚oznaka zemljopisnog podrijetla‘ znači naziv, uključujući tradicionalno korišteni naziv, kojim se označava proizvod iz članka 92. stavka 1.:

i. čija se specifična kvaliteta, ugled ili druga svojstva mogu pripisati zemljopisnom podrijetlu;

ii. koji potječe iz određenog mjesta, određene regije ili određene zemlje;

⁽³⁰⁾ Uredba (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o potpori ruralnom razvoju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1698/2005 (SL L 347, 20.12.2013., str. 487.).

iii. u kojem najmanje 85 % grožđa upotrijebljenog za njegovu proizvodnju potječe isključivo s tog zemljopisnog područja;

iv. čija se proizvodnja odvija na tom zemljopisnom području; i

v. koji je dobiven od sorti vinove loze koje pripadaju vrsti *Vitis vinifera* ili su nastale križanjem vrste *Vitis vinifera* s drugim vrstama iz roda *Vitis*;"

2. članci 94. i 95. zamjenjuju se sljedećim:

„Članak 94.

Specifikacija proizvoda

1. Specifikacija proizvoda omogućuje zainteresiranim stranama da provjere relevantne uvjete proizvodnje u odnosu na oznaku izvornosti ili oznaku zemljopisnog podrijetla. Specifikacija proizvoda sadržava:

(a) naziv koji se želi zaštititi;

(b) kategorije proizvoda od vinove loze;

(c) vrstu oznake zemljopisnog podrijetla, odnosno zaštićenu oznaku izvornosti ili zaštićenu oznaku zemljopisnog podrijetla;

(d) opis vina:

i. u pogledu oznake izvornosti, najvažnija analitička i organoleptička svojstva;

ii. u pogledu oznake zemljopisnog podrijetla, najvažnija analitička svojstva te procjenu ili naznaku njihovih organoleptičkih svojstava;

(e) prema potrebi, posebne enološke postupke koji se upotrebljavaju pri proizvodnji vina ili vinâ te relevantna ograničenja u njihovoj proizvodnji;

(f) definiciju zemljopisnog područja, ograničenog s obzirom na povezanost iz točke (i) ovog stavka;

(g) maksimalne prinose po hektaru;

(h) sortu ili sorte vinove loze od kojih je proizvedeno vino odnosno vina;

(i) detalje o povezanosti iz članka 93. stavka 1. točke (a) podtočke i. ili, ovisno o slučaju, točke (b) podtočke i.:

i. u pogledu zaštićene oznake izvornosti, povezanost između kvalitete ili svojstava proizvoda i zemljopisnog okruženja iz članka 93. stavka 1. točke (a) podtočke i.; pojedinosti koje se odnose na ljudske čimbenike tog zemljopisnog okruženja mogu se, ako je to relevantno, ograničiti na opis upravljanja tlom, biljnim materijalom i krajobrazom, uzgojnih praksi ili bilo kojeg drugog relevantnog ljudskog doprinosa održavanju prirodnih čimbenika zemljopisnog okruženja iz te točke;

ii. u pogledu zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla, povezanost određene kvalitete, ugleda ili drugog svojstva proizvoda i zemljopisnog podrijetla iz članka 93. stavka 1. točke (b) podtočke i.;

(j) druge primjenjive zahtjeve, ako su tako predvidjele države članice ili, ako je primjenjivo, priznata skupina proizvođača, pod uvjetom da su takvi zahtjevi objektivni, nediskriminirajući i usklađeni s pravom Unije i nacionalnim pravom.

2. Specifikacija proizvoda može sadržavati održive prakse u skladu s člankom 7. Uredbe (EU) 2024/1143 Europskog parlamenta i Vijeća (*).

3. Ako se vino ili vina mogu djelomično dealkoholizirati, specifikacija proizvoda sadržava i opis djelomično dealkoholiziranog vina odnosno vinâ u skladu sa stavkom 1. točkom (d) *mutatis mutandis* i, prema potrebi, posebne enološke postupke koji se upotrebljavaju za proizvodnju djelomično dealkoholiziranog vina ili vinâ, kao i relevantna ograničenja u njihovoj proizvodnji.

Članak 95.

Jedinstveni dokument

1. Jedinstveni dokument sadržava sljedeće:

- (a) naziv koji se želi zaštititi kao oznaku izvornosti ili oznaku zemljopisnog podrijetla;
- (b) državu članicu ili treću zemlju kojoj pripada razgraničeno područje;
- (c) vrstu oznake zemljopisnog podrijetla;
- (d) opis vina;
- (e) kategorije proizvoda od vinove loze;
- (f) maksimalne prinose po hektaru;
- (g) oznaku sorte ili sorti vinove loze od kojih je proizvedeno vino odnosno vina;
- (h) sažetu definiciju razgraničenog zemljopisnog područja;
- (i) opis povezanosti iz članka 94. stavka 1. točke (i);
- (j) prema potrebi, određene enološke postupke korištene prilikom proizvodnje vina te relevantna ograničenja kod njihove proizvodnje;
- (k) prema potrebi, posebna pravila u pogledu pakiranja i označivanja, kao i sve ostale relevantne ključne zahtjeve.

2. Ako su zahtjevom obuhvaćene različite kategorije proizvoda od vinove loze, pojedinosti kojima se potvrđuje navedena povezanost iz članka 94. stavka 1. točke (i) moraju se navesti za svaku kategoriju dotičnih proizvoda od vinove loze.

(*) Uredba (EU) 2024/1143 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o oznakama zemljopisnog podrijetla za vino, jaka alkoholna pića i poljoprivredne proizvode, zajamčeno tradicionalnim specijalitetima i neobveznim izrazima kvalitete za poljoprivredne proizvode, izmjeni uredaba (EU) br. 1308/2013, (EU) 2019/787 i (EU) 2019/1753 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1151/2012 (SL L, 2024/1143, 23.4.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1143/oj>).";

- 3. članci od 96. do 99. brišu se;
- 4. u članku 100. brišu se stavci 1. i 2.;
- 5. članci 101. i 102. brišu se;
- 6. članak 103. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 103.

Zaštita

Zaštićene oznake izvornosti i zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla iz ove Uredbe zaštićene su u skladu s člancima od 26. do 31., 35. i 36. Uredbe (EU) 2024/1143.”;

7. članci od 104. do 106. brišu se;
8. u članku 107. brišu se stavci 2., 3. i 4.;
9. članak 110. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 110.

Provedbene ovlasti

1. Komisija može donijeti provedbene akte kojima se utvrđuju pravila o:
 - (a) obliku specifikacije proizvoda;
 - (b) definiciji formata i prikazu jedinstvenog dokumenta na internetu iz članka 95.;
 - (c) izuzimanju ili anonimizaciji osobnih podataka.
 2. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 88. stavka 2. Uredbe (EU) 2024/1143.;
10. umeće se sljedeći članak:

„Članak 113.a

Veza s oznakama izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla

1. Registracija tradicionalnog izraza čija bi upotreba bila u suprotnosti s člankom 26. Uredbe (EU) 2024/1143 odbija se ako je zahtjev za registraciju tradicionalnog izraza podnesen nakon datuma podnošenja zahtjeva za registraciju oznake izvornosti ili oznake zemljopisnog podrijetla Komisiji.
2. Komisija provedbenim aktima proglašava ništavnima i briše iz registra iz članka 25. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2019/34 (*) sve tradicionalne izraze registrirane protivno stavku 1. ovog članka.
3. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 229. stavka 2.

(*) Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/34 od 17. listopada 2018.o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu zahtjeva za zaštitu oznaka izvornosti, oznaka zemljopisnog podrijetla i tradicionalnih izraza u sektoru vina, postupka podnošenja prigovora, izmjena specifikacija proizvoda, registra zaštićenih naziva, poništenja zaštite i upotrebe simbola te Uredbe (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu odgovarajućeg sustava provjera (SL L 9, 11.1.2019., str. 46.).”;

11. u dijelu II., glavi II., poglavlju I., odjeljku 2., pododjeljak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„Pododjeljak 4

Provjere sukladnosti sa specifikacijom proizvoda za oznake izvornosti i oznake zemljopisnog podrijetla te s definicijom i uvjetima upotrebe zaštićenih tradicionalnih izraza, kao i provedba uvjeta za upotrebu tradicionalnih izraza

Članak 116.a

Provjere

1. Države članice poduzimaju potrebne korake kako bi se zaustavila nezakonita upotreba zaštićenih tradicionalnih izraza iz ove Uredbe.
2. Države članice imenuju nadležno tijelo odgovorno za provjeru sukladnosti sa specifikacijama proizvoda koje se odnose na oznake izvornosti i oznake zemljopisnog podrijetla te za provjeru sukladnosti s definicijom i uvjetima upotrebe tradicionalnih izraza, kao i za provedbu uvjeta za upotrebu tradicionalnih izraza. U tu se svrhu primjenjuju članak 4. stavci 2. i 4. i članak 5. stavci 1., 4. i 5. Uredbe (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća (*).

3. Unutar Unije, nadležno tijelo iz stavka 2. ovog članka ili jedno delegirano tijelo ili više njih kako je definirano u članku 3. točki 5. Uredbe (EU) 2017/625 koje djeluje kao tijelo za certificiranje proizvoda u skladu s kriterijima utvrđenima u poglavlju III. glavi II. te uredbe provodi provjeru sukladnosti sa specifikacijama proizvoda godišnje, tijekom proizvodnje vina i tijekom ili poslije kondicioniranja vina te provjerava sukladnosti s definicijom iz članka 112. ove Uredbe i, prema potrebi, uvjete upotrebe tradicionalnog izraza, kako je navedeno u članku 115. stavku 3. ove Uredbe.

Svaki gospodarski subjekt koji želi sudjelovati u bilo kojoj aktivnosti obuhvaćenoj specifikacijom proizvoda označenog oznakom izvornosti ili oznakom zemljopisnog podrijetla obavještuje nadležno tijelo ili delegirana tijela iz prvog podstavka. Države članice sastavljaju i ažuriraju popis gospodarskih subjekata koji obavljaju aktivnosti koje podliježu jednoj obvezi ili više njih predviđenih u specifikaciji proizvoda s oznakom izvornosti ili zemljopisnog podrijetla koja je upisana u Unijin registar oznaka zemljopisnog podrijetla i koja potječe s njihova državnog područja.

4. Komisija donosi provedbene akte koji se odnose na:

- (a) komunikaciju koje države članice trebaju dostaviti Komisiji;
- (b) pravila kojima se uređuje tijelo odgovorno za provjeru sukladnosti sa specifikacijama proizvoda koje se odnose na zaštićene oznake izvornosti i zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla, uključujući slučajeve kada se zemljopisno područje nalazi u trećoj zemlji, te za provjeru sukladnosti s definicijom iz članka 112. i, prema potrebi, uvjetima upotrebe tradicionalnih izraza;
- (c) aktivnosti koje države članice trebaju provesti kako bi se spriječila nezakonita upotreba zaštićenih tradicionalnih izraza;
- (d) provjere sukladnosti sa specifikacijom proizvoda koje trebaju provesti države članice, uključujući testiranje.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 229. stavka 2.

(*) Uredba (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima kojima se osigurava primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, o izmjeni uredaba (EZ) br. 999/2001, (EZ) br. 396/2005, (EZ) br. 1069/2009, (EZ) br. 1107/2009, (EU) br. 1151/2012, (EU) br. 652/2014, (EU) 2016/429 i (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća, uredaba Vijeća (EZ) br. 1/2005 i (EZ) br. 1099/2009 i direktiva Vijeća 98/58/EZ, 1999/74/EZ, 2007/43/EZ, 2008/119/EZ i 2008/120/EZ te o stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 854/2004 i (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 89/608/EEZ, 89/662/EEZ, 90/425/EEZ, 91/496/EEZ, 96/23/EZ, 96/93/EZ i 97/78/EZ te Odluke Vijeća 92/438/EEZ (Uredba o službenim kontrolama) (SL L 95, 7.4.2017., str. 1.).

12. u članku 120. stavku 1. dodaje se sljedeća točka:

„(h) kratice ‚ZOI‘ ili ‚ZOZP‘, koje odgovaraju oznakama ‚zaštićena oznaka izvornosti‘ ili ‚zaštićena oznaka zemljopisnog podrijetla.‘”;

13. članak 166.a mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Ne dovodeći u pitanje članke 167. i 167.a ove Uredbe, na zahtjev organizacije proizvođača ili udruženja organizacija proizvođača priznatih na temelju članka 152. stavka 1. ili članka 161. stavka 1. ove Uredbe, sektorske organizacije priznate na temelju članka 157. stavka 1. ove Uredbe, skupine proizvođača kako je navedena u članku 32. Uredbe (EU) 2024/1143, ili priznate skupine proizvođača kako je navedena u članku 33. Uredbe (EU) 2024/1143, države članice mogu utvrditi, na ograničeno vremensko razdoblje, obvezujuće propise za uređivanje opskrbe poljoprivrednim proizvodima iz članka 1. stavka 2. ove Uredbe koji imaju koristi od zaštićene oznake izvornosti ili zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla na temelju članka 46. stavaka 1. i 2. Uredbe (EU) 2024/1143 ili na temelju članka 93. stavka (1) točaka (a) i (b) ove Uredbe. Ako postoji priznata skupina proizvođača iz članka 33. Uredbe (EU) 2024/1143, skupina proizvođača iz članka 32. navedene uredbe nema to pravo.”;

(b) u stavku 4. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) mogu postati obvezujuća na najviše tri godine, osim na zahtjev priznate skupine proizvođača kako je navedeno u članku 33. Uredbe (EU) 2024/1143, ako to razdoblje može trajati do šest godina, ali se može produljiti nakon tog razdoblja, i to nakon podnošenja novog zahtjeva, kako je navedeno u stavku 1. ovog članka;”;

14. u članku 231. dodaje se sljedeći stavak:

„3. Članak 113.a ne primjenjuje se na zahtjeve za zaštitu tradicionalnog izraza podnesene Komisiji prije 13. svibnja 2024.”.

Članak 85.

Izmjene Uredbe (EU) 2019/787

Uredba (EU) 2019/787 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 3. točke 6. i 7. brišu se;

2. članci 16. i 21. brišu se;

3. u članku 22. umeće se sljedeći stavak:

„1a Specifikacija proizvoda može uključivati i održive prakse.”;

4. članak 23. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 23.

Jedinstveni dokument

Jedinstveni dokument sadržava sljedeće:

(a) glavne točke specifikacije proizvoda, uključujući naziv koji se zaštićuje, kategoriju kojoj jako alkoholno piće pripada ili izraz 'jako alkoholno piće', metodu proizvodnje, opis svojstava jakog alkoholnog pića, sažetu definiciju zemljopisnog područja i, po potrebi, posebna pravila koja se odnose na pakiranje i označivanje;

(b) opis povezanosti između jakog alkoholnog pića i njegova zemljopisnog podrijetla kako je navedeno u članku 3. točki 4., uključujući, prema potrebi, posebne elemente opisa proizvoda ili metode proizvodnje koji opravdavaju tu povezanost.”;

5. članci od 24. do 33. brišu se;

6. članku 34. mijenja se kako slijedi:

(a) brišu se stavci 1., 2. i 3.;

(b) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„Zaštitom oznaka zemljopisnog podrijetla na temelju ove Uredbe ne dovode se u pitanje zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla i zaštićene oznake izvornosti vinskih proizvoda iz Uredbe (EU) br. 1308/2013.”;

7. članci 35., 36., 38., 39. i 40. brišu se;

8. članak 42. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 42.

Provedbene ovlasti

1. Komisija može donijeti provedbene akte koji se odnose na:

(a) oblik specifikacije proizvoda;

(b) definiciju formata i prikazu jedinstvenog dokumenta na internetu iz članka 23.;

(c) izuzimanje ili anonimizaciju osobnih podataka.

2. Ti provedbeni akti donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 88. stavka 2. Uredbe (EU) 2024/1143 Europskog parlamenta i Vijeća (*).

(*) Uredba (EU) 2024/1143 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o oznakama zemljopisnog podrijetla za vino, jaka alkoholna pića i poljoprivredne proizvode, zajamčeno tradicionalnim specijalitetima i neobveznim izrazima kvalitete za poljoprivredne proizvode, izmjeni uredaba (EU) br. 1308/2013, (EU) 2019/787 i (EU) 2019/1753 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1151/2012 (SL L, 2024/1143, 23.4.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1143/oj>);

9. Prilog I. mijenja se kako slijedi:

(a) umeće se sljedeća točka:

„9.a Rakija od krumpira

- (a) Rakija od krumpira jako je alkoholno piće proizvedeno isključivo alkoholnom fermentacijom i destilacijom gomolja krumpira na manje od 94,8 % vol., tako da destilat ima aromu i okus dobiven iz upotrijebljenih sirovina.
- (b) Sadržaj metanola u rakiji od krumpira iznosi najviše 1 000 grama po hektolitr preračunato na 100 % vol. alkohola.
- (c) Volumna alkoholna jakost rakije od krumpira iznosi najmanje 38 %.
- (d) Ne smije se dodavati razrijeđeni ili nerazrijeđeni alkohol.
- (e) Rakija od krumpira ne aromatizira se.
- (f) Šećerno bojilo može se dodati krumpirovoj rakiji samo kako bi se prilagodila boja.
- (g) Rakija od krumpira može se zaslađivati kako bi se zaokružio konačni okus proizvoda. Međutim, konačni proizvod ne smije sadržavati više od 10 grama sladila po litri, izraženog kao invertni šećer.”;

(b) umeću se sljedeće podtočke:

„13.a Rakija od kruha

- (a) Rakija od kruha jako je alkoholno piće proizvedeno isključivo alkoholnom fermentacijom i destilacijom svježeg kruha na manje od 86 % vol., tako da dobiveni destilat ima aromu i okus dobiven iz upotrijebljenih sirovina.
- (b) Volumna alkoholna jakost rakije od kruha iznosi najmanje 38 %.
- (c) Ne smije se dodavati razrijeđeni ili nerazrijeđeni alkohol.
- (d) Rakija od kruha ne aromatizira se.
- (e) Rakija od kruha smije sadržavati jedino dodani karamel kao sredstvo za prilagodbu boje.
- (f) Rakija od kruha može se zasladiti kako bi se zaokružio konačni okus. Međutim, konačni proizvod ne smije sadržavati više od 20 grama sladila po litri, izraženog kao invertni šećer.

13.b Rakija od brezina soka, rakija od javorova soka te rakija od brezina i javorova soka

- (a) Rakija od brezina soka, rakija od javorova soka te rakija od brezina i javorova soka jaka su alkoholna pića proizvedena isključivo izravnom destilacijom kaše dobivene fermentacijom svježeg brezina ili javorova soka ili brezina i javorova soka pod normalnim tlakom do udjela alkohola manjeg od 88 % vol., tako da dobiveni destilat ima organoleptička svojstva koja proizlaze iz brezova ili javora soka ili brezina i javorova soka.
- (b) Alkoholna jakost rakije od brezina soka, rakije od javorova soka te rakije od brezina i javorova soka iznosi najmanje 38 % vol.
- (c) Ne smije se dodavati razrijeđeni ili nerazrijeđeni alkohol.
- (d) Rakija od brezina soka, rakija od javorova soka te rakija od brezina i javorova soka ne aromatiziraju se.

- (e) Rakija od brezina soka, rakija od javorova soka te rakija od brezina i javorova soka može sadržavati jedino dodani karamel kao sredstvo za prilagodbu boje.
- (f) Rakija od brezina soka, rakija od javorova soka te rakija od brezina i javorova soka može se zaslađivati kako bi se zaokružio konačni okus. Međutim, konačni proizvod ne smije sadržavati više od 20 grama sladila po litri, izraženog kao invertni šećer.”.

Članak 86.

Izmjene Uredbe (EU) 2019/1753

Uredba (EU) 2019/1753 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 2. umeće se sljedeći stavak:

„2a. Odstupajući od stavka 2., ako zahtjev upućen državi članici iz stavka 2. točke (a) upućuje priznata skupina proizvođača iz članka 33. Uredbe (EU) 2024/1143 Europskog parlamenta i Vijeća (*), on sadržava provjerljive informacije o gospodarskom interesu za međunarodnu zaštitu dotične oznake zemljopisnog podrijetla.

Na temelju zahtjeva iz prvog podstavka dotična država članica provodi evaluaciju gospodarskog interesa za međunarodnu zaštitu te oznake zemljopisnog podrijetla. Ako se tom evaluacijom utvrdi takav gospodarski interes, ta država članica zahtijeva od Komisije da registrira tu oznaku zemljopisnog podrijetla.”

(*) Uredba (EU) 2024/1143 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o oznakama zemljopisnog podrijetla za vino, jaka alkoholna pića i poljoprivredne proizvode, zajamčeno tradicionalnim specijalitetima i neobveznim izrazima kvalitete za poljoprivredne proizvode, izmjeni uredaba (EU) br. 1308/2013, (EU) 2019/787 i (EU) 2019/1753 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1151/2012 (SL L, 2024/1143, 23.4.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1143/oj>);.

2. u članku 11. umeće se sljedeći stavak:

„2a. Za svaku oznaku izvornosti koja potječe iz države članice koja je stranka Lisabonskog sporazuma, za proizvod koji nije obuhvaćen područjem primjene Uredbe (EU) br. 1151/2012, ali je obuhvaćen područjem primjene Uredbe (EU) 2024/1143, dotična država članica na temelju zahtjeva fizičke osobe ili pravnog subjekta iz članka 5. stavka 2. točke ii. Ženevskog akta ili korisnika kako je definiran u članku 1. točki xvii. Ženevskog akta ili na vlastitu inicijativu bira hoće li zahtijevati:

- (a) međunarodnu registraciju te oznake izvornosti u skladu sa Ženevskim aktom u roku od 12 mjeseci od datuma njezine registracije na temelju Uredbe (EU) 2024/1143, ako je ta država članica ratificirala Ženevski akt ili mu pristupila na temelju odobrenja iz članka 3. Odluke (EU) 2019/1754; ili
- (b) ukidanje registracije te oznake izvornosti u međunarodnom registru.

Kada je riječ o zahtjevu iz točke (a) prvog podstavka, dotična država članica u roku od jednog mjeseca od datuma registracije te oznake izvornosti na temelju Uredbe (EU) 2024/1143 obavješćuje Komisiju o odabiru iz tog podstavka, a kada je riječ o zahtjevu iz točke (b) tog podstavka do 14. svibnja 2025.

U situacijama iz prvog podstavka točke (a) dotična država članica u suradnji s Komisijom provjerava s Međunarodnim uredom postoje li bilo kakve izmjene koje treba provesti na temelju pravila 7. stavka 4. Zajedničkog pravilnika u svrhu registracije na temelju Ženevskog akta. Komisija putem provedbenog akta ovlašćuje dotičnu državu članicu da osigura potrebne izmjene i da o tome obavješćuje Međunarodni ured. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 15. stavka 2. ove Uredbe.

Ako se odbije zahtjev za registraciju na temelju Uredbe (EU) 2024/1143 te su iscrpljena povezana administrativna i sudska pravna sredstva ili ako zahtjev za registraciju na temelju Ženevskog akta nije podnesen, dotična država članica bez odgode podnosi zahtjev za poništenje registracije te oznake izvornosti u međunarodnom registru.”.

GLAVA V.

DELEGIRANJE OVLASTI, POSTUPOVNE, PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 87.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 17. stavka 10., članka 24. stavka 10., članka 27. stavka 5., članka 35. stavka 2., članka 47. stavka 5., članka 48. stavka 4., članka 49. stavka 3., članka 53. stavka 5., članka 54. stavka 2., članka 61. stavka 10., članka 66. stavka 3., članka 68. stavka 5., članka 80. stavka 4., članka 81. i članka 82. stavka 3. i 4. na razdoblje od sedam godina 13. svibnja 2024. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od sedam godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članaka iz stavka 2. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članaka iz stavka 2. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 88.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže Odbor za politiku kvalitete poljoprivrednih proizvoda, vina i jakih alkoholnih pića. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 89.

Prijelazna odredba za klasifikaciju oznaka zemljopisnog podrijetla

Klasifikacija iz članka 6. stavka 1. oznaka zemljopisnog podrijetla koje su registrirane ili za koje je podnesen zahtjev prije 13. svibnja 2024. provodi se u skladu s tablicom iz Priloga III.

Članak 90.

Prijelazne odredbe za zahtjeve u postupku i registrirane nazive

1. Pravila primjenjiva prije 13. svibnja 2024. nastavljaju se primjenjivati na zahtjeve za registraciju oznaka zemljopisnog podrijetla, zahtjeve za odobrenje izmjene specifikacije proizvoda na razini Unije i zahtjeve za poništenje oznaka zemljopisnog podrijetla koje je Komisija zaprimila prije 13. svibnja 2024.
2. Međutim, članci 17. i 19., članak 20. stavak od 1. do 5. i članak 21. primjenjuju se na one zahtjeve kod kojih se, u svrhu prigovora, objava zahtjeva za registraciju oznake zemljopisnog podrijetla, objava zahtjeva za odobrenje izmjene specifikacije proizvoda na razini Unije ili objava zahtjeva za poništenje oznake zemljopisnog podrijetla u *Službenom listu Europske unije* događa nakon 13. svibnja 2024.

3. Odredba o produljenju prijelaznog razdoblja iz članka 20. stavka 7. primjenjuje se i na prijelazna razdoblja koja su na dan 13. svibnja 2024. još uvijek u tijeku.
4. Članak 29. stavak 4. ne primjenjuje se na nazive koji su registrirani ili za koje je podnesen zahtjev prije 13. svibnja 2024.
5. Pravila primjenjiva prije 13. svibnja 2024. nastavljaju se primjenjivati na zahtjeve za registraciju zajamčeno tradicionalnih specijaliteta, zahtjeve za odobrenje izmjene specifikacije proizvoda na razini Unije i zahtjeve za poništenje zajamčeno tradicionalnih specijaliteta koje je Komisija zaprimila prije 13. svibnja 2024.
6. Međutim, članci od 61. do 64. primjenjuju se na one zahtjeve kod kojih se, u svrhu prigovora, objava zahtjeva za registraciju zajamčeno tradicionalnog specijaliteta, objava zahtjeva za odobrenje izmjene specifikacije proizvoda na razini Unije ili objava zahtjeva za poništenje zajamčeno tradicionalnog specijaliteta u *Službenom listu Europske unije* događa nakon 13. svibnja 2024.

Članak 91.

Prijelazne odredbe za nacionalne postupke prigovora za oznake zemljopisnog podrijetla

Primjenjuju se sljedeće prijelazne odredbe:

- (a) odstupajući od članka 84. točke 3. ove Uredbe, članak 96. stavak 3. drugi podstavak Uredbe (EU) br. 1308/2013 nastavlja se primjenjivati do 31. prosinca 2024.;
- (b) odstupajući od članka 85. točke 5. ove Uredbe, članak 24. stavak 6. prvi podstavak Uredbe (EU) 2019/787 nastavlja se primjenjivati do 31. prosinca 2024.;
- (c) odstupajući od članka 94. ove Uredbe, članak 49. stavak 3. prvi podstavak Uredbe (EU) br. 1151/2012 nastavlja se primjenjivati do 31. prosinca 2024.

Članak 92.

Prijelazne odredbe za nacionalne oznake zemljopisnog podrijetla

1. Zaštita oznaka zemljopisnog podrijetla za proizvode koji nisu obuhvaćeni područjem primjene Uredbe (EU) br. 1151/2012, ali su obuhvaćeni područjem primjene ove Uredbe, a koja je odobrena u skladu s nacionalnim pravom, prestaje 14. svibnja 2025. ako Komisiji nije podnesen zahtjev za registraciju u skladu s člankom 13. ove Uredbe.
2. Ako je zahtjev za registraciju oznake zemljopisnog podrijetla kako je navedeno u stavku 1. ovog članka podnesen Komisiji prije datuma iz tog stavka, nacionalna zaštita te oznake zemljopisnog podrijetla prestaje na datum na koji Komisija odluči o njezinoj registraciji u skladu s člankom 21. Članak 10. ne primjenjuje se na taj zahtjev. U slučaju odbijanja zahtjeva za registraciju, nacionalna zaštita nastavlja se, prema potrebi, dok se ne iscrpe sva sudska pravna sredstva. Dotična država članica nakon prestanka nacionalne zaštite bez odgode zahtijeva poništenje registracije odgovarajuće oznake izvornosti u međunarodnom registru Međunarodnog ureda.

Članak 93.

Kontinuitet registara

1. Svaka oznaka izvornosti i oznaka zemljopisnog podrijetla vina i poljoprivrednih proizvoda te svaka oznaka zemljopisnog podrijetla jakih alkoholnih pića, uključujući sve relevantne podatke i podatke o zahtjevima za registraciju, izmjenu ili poništenje koji su u postupku, a koji su upisani u odgovarajuće registre oznaka zemljopisnog podrijetla iz članka 11. Uredbe (EU) br. 1151/2012, članka 104. Uredbe (EU) br. 1308/2013 i članka 33. Uredbe (EU) 2019/787 na dan 12. svibnja 2024. automatski se unose u Unijin registar oznaka zemljopisnog podrijetla.
2. Svaki zajamčeno tradicionalni specijalitet upisan u registar zajamčeno tradicionalnih specijaliteta iz članka 22. Uredbe (EU) br. 1151/2012, uključujući sve relevantne podatke i podatke o zahtjevima za registraciju, izmjenu ili poništenje koji su u postupku, na dan 12. svibnja 2024. automatski se unosi u Unijin registar zajamčeno tradicionalnih specijaliteta.

Članak 94.**Stavljanje izvan snage**

Uredba (EU) br. 1151/2012 stavlja se izvan snage.

Članak 95.**Korelacijska tablica**

Upućivanja na Uredbu (EU) br. 1151/2012 stavljenu izvan snage i upućivanja na izbrisane odredbe kako je navedeno u člancima 84. i 85. ove Uredbe smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu i tumače se u skladu s korelacijskom tablicom utvrđenoj u Prilogu IV. ovoj Uredbi.

Članak 96.**Stavljanje izvan snage i zamjena delegiranih i provedbenih akata**

Komisija stavlja izvan snage ili zamjenjuje, prema potrebi, delegirane i provedbene akte donesene na temelju Uredbe (EU) br. 1151/2012 ili na temelju odredaba iz članaka 84. i 85. ove Uredbe, u mjeri u kojoj je to potrebno kako bi ih se uskladilo s ovlastima predviđenima ovom Uredbom.

Članak 97.**Stupanje na snagu i datum početka primjene**

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 13. svibnja 2024.

Međutim, članak 10. stavci 4. i 5., članak 39. stavak 1. i članak 45. primjenjuju se od 1. siječnja 2025.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 11. travnja 2024.

Za Europski parlament

Predsjednica

R. METSOLA

Za Vijeće

Predsjednica

H. LAHBIB

PRILOG I.

Poljoprivredni proizvodi iz članka 5. stavka 1. točke (c)

Proizvodi

Tarifni broj KN 25.01 (sol)

Tarifni broj KN 32.03 (košenil)

Tarifni broj KN 33.01 (eterična ulja)

Tarifni brojevi KN od 35.01 do 35.05 (bjelančevinaste tvari, modificirani škrobovi, ljepila)

Tarifni brojevi KN od 41.01 do 41.03 (koža)

Tarifni broj KN 43.01 (sirova krzna)

Tarifni broj KN 45.01 (pluto)

Tarifni brojevi KN od 50.01 do 50.03 (sirova svila i svileni otpad)

Tarifni brojevi KN od 51.01 do 51.03 (vuna i životinjska dlaka)

Tarifni brojevi KN od 52.01 do 52.03 (sirovi pamuk, pamučni otpaci i grebenani ili češljani pamuk)

Tarifni broj KN 53.01 (sirovi lan)

Tarifni broj KN 53.02 (sirova konoplja)

PRILOG II.

Prehrambeni i poljoprivredni proizvodi iz članka 51.

Zajamčeno tradicionalni specijaliteti

- (a) gotovi obroci,
 - (b) pivo,
 - (c) čokolada i čokoladni proizvodi,
 - (d) kruh
 - (e) fino pecivo i kolači
 - (f) slastice
 - (g) keksi i drugi pekarski proizvodi
 - (h) napici proizvedeni od biljnih ekstrakata,
 - (i) tjestenina,
 - (j) sol,
 - (k) gazirane vode,
 - (l) pluto.
-

PRILOG III.

Korelacijska tablica u vezi s klasifikacijom kako je navedeno u članku 89.

Postojeća klasifikacija proizvoda	Tarifni brojevi kombinirane nomenklature koji odgovaraju postojećoj klasifikaciji proizvoda
Vina	KN 22 04
Jaka alkoholna pića	KN 22 08
Razred 1.1. Svježe meso (i klaonički proizvodi)	KN 02
Razred 1.2. Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)	KN 16
Razred 1.3. Sirevi	KN 04 06
Razred 1.4. Ostali proizvodi životinjskog podrijetla (jaja, med, različiti mliječni proizvodi osim maslaca itd.)	KN 04
Razred 1.5. Ulja i masti (maslac, margarin, ulje itd.)	KN 15
Razred 1.6. Voće, povrće i žitarice, u prirodnom stanju ili prerađeni	KN 07; KN 08; KN 10; KN 11; KN 20
Razred 1.7. Svježa riba, mekušci i rakovi te proizvodi dobiveni od njih	KN 03; KN 16
Razred 1.8. Ostali proizvodi navedeni na popisu u Prilogu I. Ugovoru (začini itd.)	Razred 1.8. obuhvaća razne brojeve kombinirane nomenklature
Razred 2.1. Pivo	KN 22 03
Razred 2.2. Čokolada i čokoladni proizvodi	KN 18 06
Razred 2.3. Kruh, fino pecivo, kolači, slastice, keksi i drugi pekarski proizvodi	KN 19 05
Razred 2.4. Napici proizvedeni od biljnih ekstrakata	KN 22 05; KN 22 06
Razred 2.5. Tjestenina	KN 19 02
Razred 2.6. Sol	KN 25 01
Razred 2.7. Prirodne gume i smole	KN 13 01
Razred 2.8. Senf	KN 21 03
Razred 2.9. Sijeno	KN 12 14 90
Razred 2.10. Eterična ulja	KN 33 01
Razred 2.11. Pluto	KN 45 01

Postojeća klasifikacija proizvoda	Tarifni brojevi kombinirane nomenklature koji odgovaraju postojećoj klasifikaciji proizvoda
Razred 2.12. Košenil	KN 32 03
Razred 2.13. Cvijeće i ukrasno bilje	KN 06 02; KN 06 03; KN 06 04
Razred 2.14. Pamuk	KN 52 01
Razred 2.15. Vuna	KN 51 01
Razred 2.16. Pleter	KN 14 01
Razred 2.17. Trljan lan	KN 53 01 21
Razred 2.18. Koža	KN 41
Razred 2.19. Krzno	KN 43 01
Razred 2.20. Perje	KN 05 05
Razred 2.21. Aromatizirana vina	KN 22 05
Razred 2.22. Druga alkoholna pića	KN 22 06
Razred 2.23. Pčelinji vosak	KN 15 21 90

PRILOG IV.

Korelacijska tablica

Ova Uredba	Uredba (EU) br. 1151/2012	Uredba (EU) br. 1308/2013	Uredba (EU) 2019/787
članak 1.	—	—	—
članak 2.	članak 3.	članak 101. stavak 1. drugi podstavak	članak 3. stavci 6. i 7.
članak 3.	—	—	—
članak 4.	članci 1. i 4.	—	—
članak 5.	članak 2.	članak 99. stavak 3.	—
članak 6.	—	—	—
članak 7.	—	—	—
članak 8.	—	—	—
članak 9.	članak 49. stavak 1.	članak 95. u verziji Uredbe (EU) br. 1308/2013 koja je na snazi 12. svibnja 2024.	članak 24. stavci 1., 2., 3. i 4. prvi podstavak
članak 10. stavak 1.	članak 49. stavak 2.	članak 96. stavak 2.	članak 24. stavak 5. prvi podstavak
članak 10. stavak 2.	članak 8. stavak 1.	članak 94. stavak 1. u verziji Uredbe (EU) br. 1308/2013 koja je na snazi 12. svibnja 2024.	članak 23. stavak 1. u verziji Uredbe (EU) 2019/787 koja je na snazi 12. svibnja 2024.
članak 10. stavak 3.	članak 49. stavak 2.	članak 96. stavak 3. prvi podstavak	članak 24. stavak 5. drugi podstavak
članak 10. stavci 4. i 5.	članak 49. stavak 3. prvi podstavak	članak 96. stavak 3. drugi podstavak	članak 24. stavak 6. prvi podstavak
članak 10. stavak 6.	članak 49. stavak 4.	članak 96. stavak 5. prvi podstavak	članak 24. stavak 7. prvi podstavak
članak 10. stavak 7.	članak 49. stavak 4.	—	članak 24. stavak 7., drugi i treći podstavak
članak 10. stavak 8.	—	—	članak 24. stavak 4. treći podstavak
članak 11.	članak 9.	—	članak 25.
članak 12.	—	—	
članak 13. stavak 1.	članak 8. stavak 2. i članak 49. stavak 4. prvi podstavak	članak 96. stavak 5., drugi i treći podstavak	članak 23. stavak 2. u verziji Uredbe (EU) 2019/787 koja je na snazi 12. svibnja 2024. i članak 24. stavak 7. prvi i četvrti podstavak
članak 13. stavak 2.	članak 8. stavak 1.	—	članak 23. stavak 1. u verziji Uredbe (EU) 2019/787 koja je na snazi 12. svibnja 2024.
članak 13. stavak 3.	—	—	—
članak 13. stavak 4.	članak 49. stavak 6.	—	članak 24. stavak 9.
članak 13. stavak 5.	članak 49. stavak 7.	—	—

Ova Uredba	Uredba (EU) br. 1151/2012	Uredba (EU) br. 1308/2013	Uredba (EU) 2019/787
članak 14.	—	—	—
članak 14. stavak 2.	članak 49. stavak 5.	—	članak 24. stavak 8.
članak 14. stavak 3.	—	—	članak 24. stavak 4. drugi podstavak
članak 14. stavak 4.	članak 50. stavak 1. treći podstavak	članak 97. stavak 1.	članak 26. stavak 1. drugi podstavak
članak 15. stavci 1., 2. i 3.	članak 50. stavak 1.	članak 97. stavak 2.	članak 26. stavak 1. prvi podstavak
članak 15. stavak 4.	članak 50. stavak 2.	članak 96. stavak 4. prvi podstavak	članak 26. stavak 2.
članak 16. stavak 1.	članak 49. stavak 8.	članak 96. stavak 6.	—
članak 16. stavci 2., 3. i 4.	članak 50. stavak 3.	članak 97. stavak 3.	—
članak 17.	članak 51.	članak 98.	članak 27.
članak 18.	—	—	—
članak 19.	članak 10.	—	članak 28.
članak 20.	članak 15.	—	članak 29.
članak 21. stavak 1.	članak 52. stavak 1.	članak 97. stavak 4. drugi podstavak	članak 30. stavak 1.
članak 21. stavci 2., 3. i 5.	članak 52. stavci 2., 3. i 4.	članak 99. stavci 1. i 2.	članak 30. stavci 2., 3. i 4.
članak 21. stavak 4.	—	—	—
članak 22.	članak 11.	članak 104.	članak 33.
članak 23.	—	—	—
članak 24.	članak 53.	članak 105.	članak 31.
članak 25.	članak 54.	članak 106.	članak 32.
članak 26.	članak 13.	članak 103.	članak 21.
članak 27.	—	—	—
članak 28. stavak 1.	članak 6. stavak 1.	članak 101. stavak 1. prvi podstavak	članak 35. stavak 1. prvi podstavak
članak 28. stavak 2.	članak 41. stavak 2.	članak 101. stavak 1. treći podstavak	članak 35. stavak 2. drugi podstavak
članak 29. stavci 1. i 2.	članak 6. stavak 3.	članak 100. stavci 1. i 2.	članak 34. stavci 1. i 2.
članak 29. stavci 3. i 4.	—	—	—
članak 30.	članak 6. stavak 4.	članak 101. stavak 2.	članak 35. stavak 2.
članak 31. stavci 1., 2. i 3.	članak 14.	članak 102.	članak 36.
članak 31. stavak 4.	—	—	—
članak 31. stavak 5.	članak 12. stavak 5.	—	—
članak 32.	članak 45.	—	—
članak 33.	—	—	—
članak 34.	—	—	—
članak 35.	—	—	—
članak 36.	članak 12. stavak 1. i članak 46.	—	—

Ova Uredba	Uredba (EU) br. 1151/2012	Uredba (EU) br. 1308/2013	Uredba (EU) 2019/787
članak 37. stavak 1.	članak 44.	—	članak 16.
članak 37. stavak 2.	članak 12. stavak 2.	—	—
članak 37. stavak 3.	članak 12. stavak 3.	—	—
članak 37. stavak 4.	—	—	—
članak 37. stavak 5.	—	—	—
članak 37. stavak 6.	članak 12. stavak 3.	—	—
članak 37. stavak 7.	—	—	—
članak 37. stavak 8.	—	—	—
članak 37. stavak 9.	članak 12. stavak 4.	—	—
članak 37. stavak 10.	članak 12. stavak 6.	—	—
članak 37. stavak 11.	članak 12. stavak 7.	—	—
članak 38. stavak 1.	članak 35.	—	—
članak 38. stavak 2.	članak 36. stavak 3.	—	—
članak 39. stavak 1.	—	—	članak 38. stavak 1.
članak 39. stavak 3.	članak 37. stavak 1.	—	članak 38. stavak 2.
članak 39. stavak 4.	članak 37. stavak 2.	—	članak 38. stavak 3.
članak 39. stavak 6.	—	—	članak 38. stavak 2. drugi podstavak
članak 39. stavak 7.	—	—	članak 38. stavak 2. treći podstavak
članak 40. stavak 1.	—	—	članak 38. stavak 4. prvi podstavak
članak 40. stavak 2.	članak 37. stavak 3.	—	članak 38. stavak 4. drugi podstavak
članak 41.	članak 39.	—	članak 38. stavak 5.
članak 42. stavak 1.	—	—	članak 39. stavak 2. drugi podstavak
članak 42. stavak 2.	—	—	članak 39. stavak 1.
članak 42. stavak 3.	članak 13. stavak 3.	—	članak 39. stavak 2. prvi podstavak
članak 42. stavci 4. i 5.	—	—	—
članak 43.	—	—	—
članak 44.	—	—	—
članak 45.	—	—	—
članak 46. stavak 1.	članak 5. stavak 1.	—	—
članak 46. stavak 2.	članak 5. stavak 2.	—	—
članak 46. stavak 3.	članak 5. stavak 3.	—	—
članak 47. stavak 5.	članak 5. stavak 4., drugi i treći podstavak	—	—
članak 48. stavci 1. i 2.	članak 6. stavak 2.	—	—
članak 48. stavak 3.	članak 42. stavak 1.	—	—

Ova Uredba	Uredba (EU) br. 1151/2012	Uredba (EU) br. 1308/2013	Uredba (EU) 2019/787
članak 48. stavak 4.	članak 42. stavak 2.	—	—
članak 49.	članak 7.	—	—
članak 50. stavak 1.	članak 8. stavak 1. točka (c)	—	—
članak 50. stavak 2.	članak 49. stavak 7. drugi podstavak	—	—
članak 51.	članak 2. stavak 1. prvi podstavak	—	—
članak 52.	članak 17.	—	—
članak 53.	članak 18.	—	—
članak 54.	članak 19.	—	—
članak 55.	članak 45.	—	—
članak 56. stavak 1.	članak 49. stavak 1.	—	—
članak 56. stavak 2.	članak 20. stavak 1.	—	—
članak 56. stavak 3.	članak 49. stavci 2., 3. i 4. prvi podstavak	—	—
članak 56. stavak 4.	članak 49. stavak 4., drugi i treći podstavak	—	—
članak 57. stavak 1.	članak 20. stavak 1. točka (b) i članak 20. stavak 2. točka (a)	—	—
članak 57. stavak 1. točka (a)	članak 20. stavak 2. točka (b)	—	—
članak 57. stavak 3.	članak 49. stavak 7. drugi podstavak	—	—
članak 58.	—	—	—
članak 59.	članak 50. stavci 1. i 2.	—	—
članak 60.	članak 50. stavak 3.	—	—
članak 61.	članak 51.	—	—
članak 62.	članak 21.	—	—
članak 63.	članak 24.a	—	—
članak 64.	članak 52.	—	—
članak 65.	članak 22.	—	—
članak 66.	članak 53.	—	—
članak 67.	članak 54.	—	—
članak 68.	članak 24.	—	—
članak 69.	—	—	—
članak 70.	članak 23. stavci 2., 3. i 4.	—	—
članak 71. stavak 1.	članak 23. stavak 1.	—	—
članak 71. stavak 2.	članak 46. stavak 1.	—	—
članak 72. stavak 1.	članak 36. stavak 3.	—	—
članak 72. stavak 6.	članak 37. stavak 1. prvi podstavak	—	—

Ova Uredba	Uredba (EU) br. 1151/2012	Uredba (EU) br. 1308/2013	Uredba (EU) 2019/787
članak 72. stavak 7. prvi podstavak	članak 37. stavak 2.	—	—
članak 72. stavak 7. drugi podstavak	članak 37. stavak 1. drugi podstavak	—	—
članak 72. stavak 9.	članak 37. stavak 3.	—	—
članak 73.	članak 39.	—	—
članak 74.	—	—	—
članak 75.	—	—	—
članak 76.	—	—	—
članak 77.	—	—	—
članak 78.	članak 27.	—	—
članak 79.	članak 28.	—	—
članak 80.	članak 29.	—	—
članak 81.	članak 30.	—	—
članak 82.	članak 31.	—	—
članak 83. stavci 1., 2. i 3.	članak 33.	—	—
članak 83. stavak 4.	članak 34.	—	—
članak 84.	—	—	—
članak 85.	—	—	—
članak 86.	—	—	—
članak 87.	članak 56.	—	—
članak 88.	članak 57.	—	—
članak 89.	—	—	—
članak 90.	—	—	—
članak 91.	—	—	—
članak 92.	—	—	—
članak 93.	članak 58.	—	—
članak 94.	—	—	—
članak 95.	—	—	—
članak 96.	članak 59.	—	—
Prilog I.	Prilog I. točka I.	—	—
Prilog II.	Prilog I. točka II.	—	—
Prilog III.	—	—	—